

908 150,
MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG BELÜGYMINISZTERIUMA

Szám: 780/1958.

SZOLGÁLATI HASZNÁLATRA I

71-11961/

GÉPJÁRMŰ SZAKUTASÍTÁS

1958.

BELÜGYMINISZTERIUM ANYAGI- ÉS TECHNIKAI FŐOSZTÁLY

SZOLGÁLATI HASZNÁLATRA!

Jóváhagyom:

Budapest, 1958. június 11.

Berecz Béla s. k.

vezérőrnagy

BM. Anyagi és Tech. Főoszt. vez.

Nyt. sz.:726.....

A MINŐSÍTÉS MEGSZÚNT
a 2003. évi III. tv. 12. § (6)
bekezdésére figyelemmel.

GÉPJÁRMŰ SZAKUTASÍTÁS

a Belügyminisztérium számadótestei részére

Kiadom:

Budapest, 1958. július 3.

Znamenák István s. k.

alezredes

BM. Gépjármű Oszt. vezető

1958.

BELÜGYMINISZTERIUM ANYAGI- ÉS TECHNIKAI FŐOSZTÁLY

KÉSZÍTETTEK:

Gillich László r. szds

Győre István r. szds

Koós Márton r. fhdgy

Szöllösi Lajos r. fhdgy

Ughy Ferenc r. hdgy

I. Fejezet.

A BELÜGYMINISZTERIUM GÉPJÁRMŰ SZOLGÁLAT IRÁNYÍTÓ ÉS VÉGREHAJTÓ SZERVEI ÉS AZOK FELADATAI

BM. GÉPJÁRMŰ SZOLGÁLAT IRÁNYÍTÓ SZERVEI

1. Belügyminisztériumban:

A Belügyminisztérium gépjármű szolgálatának legfelsőbb vezető és irányító szerve „a Belügyminisztérium Anyagi és Technikai Főosztálya.”

A Belügyminisztérium Anyagi és Technikai Főosztálya a vezetés és irányítás gyakorlati tevékenységét a Főosztály Gépjármű Osztályán (továbbiakban: BM. Gépjármű Osztály) keresztül végzi.

2. Testületi Országos Parancsnokságoknál:

A Parancsnok irányítása alatt az Anyagi és Technikai Osztály.

3. Számadótesteknél:

A parancsnok — vezető — irányítása alatt a hadtáp parancsnokság, illetve az anyagi osztály.

BM. GÉPJÁRMŰ SZOLGÁLAT VÉGREHAJTÓ SZERVEI

4. Csapatoknál a parancsnok, hadtápparancsnok irányítása mellett a gépjármű szolgálatvezető — század, illetve szakaszparancsnok — és a gépjármű szolgálat beosztottai.

5. Megyei rendőrfőkapitányságoknál a főkapitány, anyagi osztály vezető irányítása mellett a gépjármű főalóadó és a gépjármű szolgálat beosztottai.

6. Budapesti Rendőrfőkapitányságnál a főkapitány anyagi helyettese, anyagi osztályvezető irányítása mellett a gépjármű alosztály vezetője és a gépjármű szolgálat beosztottai.

7. A BM. Anyagi és Technikai Főosztály központi Garázsparancsnokság vezetője, garázsparancsnokok és a szervezettyszerű beosztottak.

BM. GÉPJÁRMŰ SZOLGÁLAT IRÁNYÍTÓ ÉS VÉGREHAJTÓ SZERVEINEK FÜGGELMI VISZONYA

8. A BM. Gépjármű Osztály Vezetője a BM. Anyagi és Technikai Főosztály Vezetőjének, illetve közvetlenül a Főosztályvezető helyettesnek van alárendelve.
9. A BM. Gépjármű Osztály Vezetője szakmai előljárója a számadótestek gépjármű szolgálatába beosztott személyeknek.
10. A BM. Gépjármű Osztály Vezetője ezen beosztottak felett irányító vezető és ellenőrző tevékenységet gyakorol, részükre utasítást adhat, velük szemben:
 - a) csapatoknál a HM. által kiadott szolgálati szabályzat fegyelmi utasításában,
 - b) szerveknél a BM. által kiadott fegyelmi utasításban előírt fenyítő és dicséző jogkör illeti meg.

BM. GÉPJÁRMŰ-SZOLGÁLAT IRÁNYÍTÓ ÉS VÉGRE- HAJTÓ SZERVEINEK ÁLTALÁNOS FELADATA

11. BM. Gépjármű Osztály általános feladatai:

- a) A gazdálkodási hatáskörébe tartozó anyagok tervezése, beszerzése, elosztása, nyilvántartása és a felhasználás szabályozása.
- b) Az anyaggazdálkodás szabályozásának érdekében gondoskodik a szabályozó rendeletek, utasítások, normák, állománytáblázatok kidolgozásáról és jóváhagyásra való előterjesztéséről.
- c) Ellátja a számadótesteket a jóváhagyott gépjármű állománytáblák szerint gépjárművekkel, (teher- és személygépkocsival, különleges gépjárművekkel és traktorokkal, utánfutókkal, motorkerékpárokkal és kerékpárokkal, valamint vízijárművekkel) üzemanyaggal, kenőanyaggal és alkatrészekkel, gumikkal és akkumulátorokkal.
- d) Megszervezi a gépjárművek nagyjavítását és az állami autójavító vállalatokkal szerződést köt.

Gondoskodik a számadótestek nagyjavításra szoruló gépjárműveinek tervszerinti lecseréléséről.

A gépjárművek szükséges javítását megrendeli, a javító vállalatnak átadja, javítás után műszaki felülvizsgálat mellett átveszi. Javaslatot készít a BM. feladatainak ellátásához meg nem felelő, vagy felesleges gépjárművek leadására, egyes gépjárművek szükség szerinti átépítésére.

- e) Elkészíti a BM. gépjármű állomány üzemeltetéséhez, javításához szükséges költségvetést.
- f) Egyedi nyilvántartást vezet minden gépjárműről, az újonnan beszerzett gépjárművet okmánnyal és forgalmi rendszámmal látja el.
- g) Ellenőrzi a gépjármű szolgálat végrehajtó szerveinek munkáját, a gépjárművek műszaki állapotát, a gépjárművek szabályszerű igénybevételét.
- h) Értékeli a munkaversenyben kiváló eredményt elérő beosztottak munkáját és az érvényben lévő szabályok betartása mellett kiüntetésük, illetve megjutalmazásuk iránt intézkedik.
- j) Jogvitás ügyben a KDB. tárgyalásokon megbízottal képviseli a Belügyminisztériumot.
- j) Végrehajtja a számadótestek gépjármű szolgálatvezetői és a testületi országos parancsnokságok gépjármű alosztályvezetői részére az előírt szakmai továbbképzéseket.

12. Testületi Országos Parancsnokságok Anyagi és Technikai Osztályainak általános feladatai:

Hatásköre csak a saját számadótesteire terjed ki.

- a) Számadótesteiktől beérkezett elemi tervek felülbírálása és összeállítása. A testületi terv elkészítése és felterjesztése.
- b) A gazdálkodást és felhasználást irányító BM. rendeletek értelmében végrehajtási utasítást ad ki és gondoskodik a végrehajtás megszervezéséről és ellenőrzéséről.
- c) Ellátja a számadótesteket a jóváhagyott gépjármű állománytáblázat szerint gépjárművekkel — szgk. tgg., klg., gk. traktor, utánfutók, pótkocsik, mkp., kerékpár és vízijárművekkel — üzemanyaggal, kenőanyaggal, gumikkal, akkumulátorokkal és gépjármű alkatrészekkel.
- d) Egyedi nyilvántartást vezet a testület valamennyi gépjárműveiről. Összesített negyedéves statisztikai jelentésekben számol el a testület gépjárműveinek üzemanyag és kilométer felhasználásáról, valamint a bekövetkezett balesetéről.
- e) Ellenőrzi a számadótesteinél a gépjármű szolgálat munkáját a gépjárművek műszaki állapotát, a gépjárművek szabályszerű igénybevételét.

13. A számadótestek gépjármű-szolgálatának általános feladatai:

- a) A számadótest szállítási, feladatainak megszervezése és azok végrehajtása.
- b) Gépjárművek, gépjármű alkatrészek, gumi, akkumulátor, üzemanyag biztosítása, igénylése.
- c) Az anyagok átvétele, szállítása, tárolása, nyilvántartása, karbantartása, javítása, használatra való kiadása, felhasználása és elszámolása.
- d) A gépjárművek és gépjárműanyagok rendeltetésszerű használatának — felhasználásának — megszervezése ellenőrzése.
- e) A karbantartások és javítások (kis- és középjavítások) megszervezése, végrehajtásának ellenőrzése.
- f) Műszaki vizsgálatok megtartása.
- g) Üzemanyagot normán felül fogyasztó gépjárművek leállítása, azok megjavítása, illetve besabályozása.
- h) Szakmai továbbképzések megszervezése és végrehajtása.
- i) Káreljárások lefolytatása, illetve ezek megelőzésére intézkedések kiadása.
- j) Újítások, észszerűsítések összegyűjtése, értékelése, illetve jóváhagyásra való felterjesztése.
- k) A BM. Anyagi és Technikai Főosztály által rendszeresített elszámolások és jelentések elkészítése és felterjesztése.

SZOLGÁLATI KÖTELMEK

14. A számadótest parancsnok — vezető —

- felelős a gépjármű szolgálat megszervezéséért, irányításáért, a gépjárművek rendeltetésszerű használatáért, valamint a gépjármű állomány — szolgálati feladatok figyelembevételével való — szétosztásáért,
- kötelessége a gépjármű szolgálatban elérhető takarékosági és balesetmentes közlekedést biztosító intézkedések végrehajtását ellenőrizni.

15. Hadtápparancsnok — anyagi osztályvezető —

- kötelessége a számadótest szállító eszközeinek rendeltetésszerű használatát megszervezni, karbantartását, tárolását, javítását, biztosítani,

- rendszeresen ellenőrizni a gépjármű nyilvántartások pontos vezetését, a telephely rendjét és tűzbiztonságát,
- irányítani és ellenőrizni a gépjárművek, kerékpárok karbantartására biztosított forintellátmány rendeltetésszerű felhasználását, üzemanyag szállítási szerződést kötni az ÁFOR Tájéegységi Ásványolajértékesítő Vállalattal.

16. A gépjármű szolgálati ág vezető — főelőadó —

- a gépjármű-szolgálat vezető szakmai előljárója a gépjármű-szolgálatba beosztott személyeknek,
- felelős a beosztottak szakmai kiképzéséért és neveléséért, az állományban lévő gépjárművek üzemképességéért és műszaki állapotáért,
- a gépjárművek karbantartásának és javításának megszervezéséért, végrehajtásáért,
- a gépjárművek üzemeltetéséhez szükséges gépjármű anyagok és üzemanyagok igényléséért, beszerzéséért, valamint azok gazdaságos felhasználásáért, elosztásáért és elszámolásáért,
- a nyilvántartások meglétéért és pontos vezetéséért,
- a biztosított Ft ellátmány gazdaságos és rendeltetésszerű felhasználásáért,
- az elszámolási okmányok meglétéért,
- a balesetmentes közlekedést biztosító intézkedések végrehajtásáért.

Kötelessége:

- Ismerni az állományban lévő gépjárművek műszaki és technikai állapotát és azok felhasználási lehetőségeit.
- Naponta ellenőrizni a telephely belrendjét, valamint a gépjárművek karbantartását és javítását.
- Tűzbiztonsági készülékek működő képességét havonta ellenőrizni.
- Rendkívüli eseményekről haladéktalanul jelentést tenni a számadótest parancsnokának — vezetőjének —.
- Rendkívüli eseményt nyilvántartásba venni.
- Kezelné és vezetni az állományába tartozó gépjárművek törzskönyveit.
- Megakadályozni az indokolatlan és felesleges gépjármű igénybevételeket.

- Tervszerint ellenőrizni a gépjárművek műszaki állapotát raktárak rendjét, a nyilvántartások pontos vezetését.
- Műszaki ellenőrzés alkalmával ellenőrizni a gépkocsik menetokmányait, a törzskönyvben feltüntetett szerszámkészlet meglétét, a gépjárművezetői igazolványok érvényességét.
- A negyedévi vételezésnél és a gépjárművek átadásánál, illetve átvételénél jelen lenni.
- A számadótest állományába tartozó összes gépjárművek üzemanyag és km felhasználásáról, valamint a balesetekről jelentést készíteni.
- Az üzemanyagnormán felül 20 százalékot fogyasztó gépjárműveket ideiglenesen leállítani és azok megjavítása, illetve beszállítása iránt intézkedni.
- Ismerni a számadótest riadótervét és a beosztottakat a riadó végrehajtásának megfelelően kioktatni.
- A gépjármű szolgálat beosztottainak rendszeres szakmai értekezletet tartani.

17. Gépjármű anyagraktáros

- Közvetlenül a számadótest gépjármű-szolgálat vezetőjének, illetve főelőadójának van alárendelve.
- A raktárkezelő anyagilag és erkölcsileg felelős a raktárban tárolt anyagok meglétéért, gondos és szakszerű tárolásáért, karbantartásáért és a raktár tűzbiztonságáért.

Kötelessége:

- A számadótest részére leszállított anyagokat mennyiségileg és minőségileg átvenni.
- Az átvett anyagokat bevételezni és a raktári nyilvántartást pontosan vezetni.
- A gépjárművek üzemeltetéséhez és javításához szükséges anyagokat és alkatrészeket a gépjárművezetőknek és gépjármű szerelőknek — anyagkiadási utalvány alapján — kiadni.
- Az olyan alkatrészek kicserélését megtagadni, amelyek még használhatók, vagy kisebb javítással használhatóvá tehetők.
- A gépjármű szerelőktől és vezetőktől beszedett selejtanyagokat és alkatrészeket az új, illetve használható alkatrészekről külön tárolni és a selejtköteles anyagokat nyilvántartani.

18. Gépjármű főszerelő (műmester)

- közvetlen a számadótest gépjármű-szolgálat vezetőjének, illetve a főelőadójának van alárendelve.

- Előljárója a műhelybe beosztott szerelőnek.

Kötelessége:

- A számadótestnél lévő összes gépjárművet ismerni, a kis- és középjavítások végrehajtását irányítani és ellenőrizni.
- A házi műhelyben a helyes munkamódszert kialakítani, megszervezni a rendelkezésre álló munkaerőt és a műhelyfelszerelést a leggondosabban kihasználni.
- Az elkészült javítások végrehajtásáról jelentést tenni a gépjárműszolgálat vezetőnek.
- A szolgálati útra induló gépjárműveket műszaki szempontból felülvizsgálni, illetve annak végrehajtását megszervezni és ellenőrizni.
- Személyesen átvenni a javításra szoruló gépjárművet, az átvett gépjárművet a szerelőnek átadni a javításban közreműködni és annak elvégzését műszakilag ellenőrizni.
- Negyedévenként egy alkalommal ellenőrizni a selejtraktárban tárolt alkatrészek használhatóságát, továbbá gondoskodni arról, hogy a helyben felújítható alkatrészek javítása megtörténjen.
- Munkanaplót vezetni a gépjárműveken végzett munkálatokról és a felhasznált anyagokról.
- A felügyelete alá tartozó szerelők szakmai továbbképzéséről gondoskodni. (Azoknál a számadótesteknél, ahol műmester a szervezésben biztosítva nincs, a felsorolt feladatokat a rangidős — legképzettebb — gépjárműszerelő látja el.)

19. Gépjármű szerelő

- A gépjármű szerelő közvetlenül a műmesternek, illetve ahol műmester nincs rendszeresítve a gépjármű szolgálat vezetőnek van alárendelve.
- Köteles szakszerűen végrehajtani a gépjárművek kis- és középjavítását, közreműködni a gépjárművek karbantartásánál.
- A gépjárműszerelő teljes mértékben felelősséggel tartozik az általa javított gépjárművek műszaki állapotáért és üzembiztonságáért.
- A gépjárművek szakszerű javításán kívül feladata a gépjárművezetőket szakmai ismeretek elsajátítására oktatni.

Műszaki vizsgálatoknál közreműködni és a gépkocsin észlelt hiányosságokról jelentést tenni a műmesternek, illetve a gépjárműszolgálat vezetőjének.

20. Gépjármű indító szolgálat

- A gépjárművek indításával megbízott személy közvetlenül a gépjármű-szolgálat vezetőjének — főelőadójának — van alárendelve.
- Feladatát képezi a gépjármű indító napló vezetése az V. fejezet 8. pontban foglaltak szerint.
A gépjárművek menetlevelén az elbocsátás helyének, idejének, a km óra állásának, továbbá az engedélyező és igénybevevő aláírásának ellenőrzése.
- Az indító köteles meggyőződni a gépjármű kiindítása előtt az igénybevétel jogosságáról, a gépkocsivezető munkaképesállapotról — ittasság nyomai nem láthatók-e rajta — és arról, hogy a gépkocsit a rendszeresített vezetője vezeti-e valamint arról, hogy meg vannak-e a gépjármű forgalmaztatásához szükséges menetokmányok.

21. Gépjárművezető

- A gépjárművezető közvetlenül a gépjármű-szolgálat vezetőnek, illetve főelőadónak van alárendelve. Igénybevétel, illetve forgalmazás ideje alatt azonban a gépkocsi parancsnokának is.

Feladata és kötelessége:

- A gépjármű átadás- átvétel alkalmával az átvételre kerülő gépjárművet műszakilag átvizsgálni a törzskönyvszerinti szerszámkészletet és egyéb tartozékokat leellenőrizni és az átvételt aláírásával a törzskönyvben igazolni.
- Indulás előtt a gépkocsit átvizsgálni, hogy annak biztonsági berendezései (kürt, kézi és láblék, irányjelző készülék, világító berendezés, kormánymű) a közlekedésrendészeti szabályok szempontjából megfelelnek-e. Műszaki szempontból meggyőződni a motor hűtővíz és olaj, valamint (különösen nyári meleg időben) az akkumulátor hígított sav állásáról és a gumiabroncsok légnyomásáról.
- Meghibásodás észlelése esetén jelentést tenni a gépjármű-szolgálat vezetőjének — főelőadójának — és egyúttal kérni annak megjavítását.
- Gépjármű menetlevéltömb pontos vezetése V. fejezet 5. pontban meghatározottak szerint.
- A gépjármű üzemeltetése közben felhasznált, üzemanyagról és megtett km-ről a tárgyhoz utolsó napján elszámolni.

- BM. gépjárműveinek üzemeltetését és igénybevételét szabályozó BM. parancsokat, utasításokat, valamint a közlekedésrendészeti szabályokat ismerni és azokat betartani.
- A gondjaira bízott gépjármű szerkezetét, működési és vezetési sajátosságait megismerni.
- Az előírt szervizt és olajcserét pontosan betartani.
- A gépjármű napi karbantartását elvégezni és rendszeresen ellenőrizni az üzemanyag fogyasztását.
- Vezetés közben, ha álmos, vagy rosszzullétet érez azonnal jelenteni a gépkocsi parancsnokának.
- A bekövetkezett balesetet azonnal jelenteni (telefonon, stb.) a gépjármű-szolgálat vezetőnek — főelőadónak — és értesíteni a rendőri helyszínelőket.
- Személyi sérülés esetén köteles elsősegélyt nyújtani és a kórházba szállításról gondoskodni.
- A baleset helyszínét biztosítani, tanúk adatait pontosan feljegyezni.
- A baleset megtörténte után azonnal, de legkésőbb 6 órán belül (kivéve, ha súlyosan megsérült) írásban köteles jelentést tenni a gépjármű-szolgálat vezetőnek, illetve főelőadónak. A jelentés részletesen tartalmazza a baleset bekövetkezésének okát és helyét, továbbá, hogy kiket szállított a gépkocsin, név, rendfokozat szerint és végül, hogy a gépkocsin milyen anyagi kár keletkezett, illetve azon milyen rongálódások keletkeztek.
- Magáncélú igénybevételeket köteles megtagadni, ha ilyen célú igénybevételekről tudomást szerez azonnal írásbeli jelentést köteles tenni a gépjármű-szolgálat vezetőjének, vagy főelőadónak.
- A szállítási feladatot a legrövidebb útvonalon kell végrehajtani.
- Ellenőrzés alkalmával az ellenőrző közegek által kért menetokmányokat (igazolólap, menetlevél, gépjármű vezetői igazolvány) vonakodás nélkül át kell adni.
- Saját hibájából okozott károkat köteles megtéríteni.
- A gépkocsivezető őrizet nélkül nem hagyhatja gépjárművét, másnak vezetésre át nem adhatja, csak abban az esetben, ha a gépjárműre más gépjárművezető nyer beosztást.

22. Gépkocsiparancsnok

- A gépjármű igénybevevője, illetve a gépjárműben helyetfoglalók közül a legmagasabb rendfokozatú, vagy kijelölt személy a gépjármű parancsnok.

- A gépjárműparancsnok a gépkocsivezetőnek előljárója az igénybevétel ideje alatt. Az általa adott és a fenálló rendeletekkel és szabályzatokkal nem ellentétes utasításokat a gépkocsivezető köteles végrehajtani. A gépjármű parancsnok a kiadott utasításokért felelős.
- A gépkocsiparancsnok felelős a gépjármű igénybevételét szabályozó rendeletek betartásáért, a gépjármű kíméletes használatáért, a gépjárműben helyet foglalók jogosultságáért.

Kötelessége:

- A gépjármű menetlevéltömb szabályszerű kitöltését és meglétét ellenőrizni.
- A gépkocsivezető szeszisitalfogyasztását meggátolni, illetve a szolgálati idő alatt ittas állapotban lévő vagy szeszisitalt fogyasztó gépkocsivezetőt leváltatni. Ezen kötelességének elmulasztásáért a gépkocsi parancsnoka fegyelmileg felelős.
- Ismerni a Közlekedésrendészeti Szabályokból, illetve a BM. által kiadott rendeletekből a km sebességkorlátozásokat, valamint a megkülönböztetett anyagok és a csoportos személy-szállítás feltételeit és rendjét.
- Menetközben ellenőrizni az engedélyezett maximális sebességek betartását a III. fejezet 22. pontban meghatározottak szerint. Ezek be nem tartása esetén utasítani a gépkocsivezetőt a sebesség csökkentésére.
- A szolgálat érdekében kiadott gyorsajtási utasítást a gépjármű menetlevélbe aláírásával igazolni kell az V. fejezet 5. pontja szerint.
- Még kell akadályozni a gépkocsivezetőt, ha az a vezetést másnak akarja átadni.
- Menetközben, de különösen éjszaka több ízben meg kell győződnie a gépkocsivezető éberségéről és amennyiben fáradtság, rosszullet, vagy álomosság jeleit észleli, a további menetet megtiltani és részére rövid pihenőt biztosítani. A gépkocsi parancsnoka az igénybevétel ideje alatt a gépkocsiban nem alhat.
- Csapatszállításnál a szállítótérben helyet foglalók közül helyettest kell kineveznie, aki felelős a szállított személyek magatartásáért az I. fejezet 23. pontban meghatározottak szerint.
- A szolgálati út befejezése után a gépkocsi parancsnok köteles aláírásával igazolni az igénybevételt az elbocsátás idejét helyét és a km óra állását a menetlevéltömb megfelelő rovatában.

A gépkocsivezetőt eligazítani, hogy a gépkocsival a legrövidebb úton vonuljon be telephelyére.

UTASOK MAGATARTÁSA A BM. GÉPJÁRMŰVEIN

23. — A BM. gépjárművein utazó személyek mindenkor a gépkocsi parancsnoknak vannak alárendelve, annak parancsait kötelesek végrehajtani.
- Tehergépkocsin, riadógépkocsin csoportosan szállított személyek esetén lakott és lakatlan területen menetközben dohányozni tilos. Csukott gépjárművön a parancsnok engedélyt adhat a dohányzásra.
 - A gépjárművön kizárólag csak annyi személy foglalhat helyet, amennyit szabályszerű elhelyezés mellett a gépkocsi befogadóképessége lehetővé tesz.

GÉPJÁRMŰVEKKEL, GÉPJÁRMŰANYAGOKKAL, ALKATRÉSZEKKEL ÉS ÜZEMANYAGGAL VALÓ ELLÁTÁS.

GÉPJÁRMŰ ELLÁTÁS

1. A BM. számadótesteit a BM. Gépjármű Osztály látja el a szolgálathoz szükséges gépjárművekkel, vízijárművekkel és kerékpárokkal.
2. A BM. számadótesteknek gépjármű, vízijármű és kerékpár szükségletét a mindenkor jóváhagyott „Gépjármű állománytáblázat” határozza meg.

A gépjármű állománytáblázat számadótestenként külön-külön határozza meg a szükséges járművek db számát és nemét.

3. A gépjármű állománytáblázat a BM. valamennyi számadótest vezetőjének és parancsnokának utasítás, amelyet köteles betartatni és betartani.

Az állománytáblázatban jóváhagyott gépjárműveken felül a BM. számadótestei engedély nélkül gépjárművet nem tarthatnak.

4. Az érvényben lévő gépjármű állománytáblázat módosítását csak a Belügyminiszter, illetve anyagi helyettese engedélyezheti a megfelelő indoklással kérelmező számadótest részére. Az ilyen irányú kérelmeket a BM. Anyagi és Technikai Főosztály Vezetőjének kell felterjeszteni.

A Testületi Országos Parancsnokságok számadótestei a gépjármű állománytáblázat emelésére irányuló kérelmeket a szolgálati út betartása mellett kötelesek felterjeszteni. A Testületi Országos Parancsnokságok a beérkezett kérelmeket véleményezik és a BM. Anyagi és Technikai Főosztály Vezetőjének felterjesztik.

5. A BM. Anyagi és Technikai Főosztály Vezetője a beérkezett kérelmeket elbírálja, véleményezi és a Belügyminiszternek, illetve helyettesének terjeszti fel jóváhagyás végett. Indokolatlan gépjármű-állomány emelés kérelmeket a számadótestnek visszaküldi.

GÉPJÁRMŰVEK IGÉNYLÉSE, KIUTALÁSA

6. A BM. számadótestek gépjármű *igénylést* csak a gépjármű állomány táblázattal szemben mutatkozó hiány feltöltésére készítene. Nem tekinthető hiánynak az a gépjármű, mely meghibásodás (baleset) folytán javítóműhelyben van és ideiglenesen nem üzemel.

A számadótest az igénylést az Ag—74.-75. sz. formanyomtatványon három példányban terjeszti fel. A Testületi Országos Parancsnokságok számadótestei a szolgálati út betartásával terjesztik fel gépjármű igényléseiket.

7. Gépjárművek *kiutalása* az éves javítási-csereterv alapján

Az éves javítási-csereterv alapján a BM. Gépjármű Osztály a számadótestek igénylése nélkül utalja ki a gépjárműveket. A kiutalás időpontját minden alkalommal a BM. Gépjármű Osztály állapítja meg, melyről értesíti a számadótest gépjármű szolgálatát. Ennek bevárása nélkül lecserélés végett a gépjárművet útbaindítani tilos.

8. Az éves javítási-csereterv alapján leadott — kiutalt — járművek okmányolásának rendje:

A számadótest köteles három példányban „Anyagkiadási utalvány”-t kiállítani a leadásra kerülő gépjárműről. (Ag—9.)

Az anyagkiadási utalványra a leadásra kerülő gépjármű forgalmi rendszámát, gyártmányát, alvázszámát, valamint az igazolólap számát kell ráírni, körbélyegzővel ellátni és aláírni.

A vízijárműveknél a hajó nevét és motorszámát, csónak külmotornál a motorszámát, kerékpároknál a kerékpár vázszámát kell az „Anyagkiadási utalvány”-on feltüntetni.

Kerékpárok leadása esetén a kerékpár nyilvántartási lapját is csatolni kell az „Anyagkiadási utalvány”-hoz.

Az „Anyagkiadási utalvány” két példányát — anyagkönyvelési és átvevő példányát — a gépjármű felszállításával együtt kell elhozni. A gépjármű átvételét az „Anyagkiadási utalvány”-on a BM. Gépjármű Osztály átvevő csoport vezetőjének, illetve helyettesének aláírásával és a háromszögű bélyegző használatával igazoltatni kell.

Az anyagkönyvelési példányt a számadótest átadója visszakapja, az átvevő példányát pedig csatolni kell a BM. Gépjármű Osztály által kiállított Ag—56-os anyagkiadási jegyhez.

A Testületi Országos Parancsnokságok számadótestei az „Anyagkiadási Utalvány” három példányát kötelesek felhozni a gépjármű felszállításával egyidejűleg. A gépjármű leadása után az anyagkönyvelési példányt a Testületi Országos Parancsnokság Anyagi és Technikai Osztályának kell átadni, raktári példányát a számadótest

átadója kapja meg, az átvevő példányát pedig csatolni kell a BM. Gépjármű Osztály által kiállított Ag—56-os anyagkiadási jegyhez. A számadótest által kiállított anyagkiadási utalványt a számadótest részéről a gépjármű-szolgálat vezető — főelőadó — és az utalványt kiállító személy, a BM. Gépjármű Osztály részéről az átvevő csoport vezetője, illetve helyettese írja alá és bélyegzi le.

„Anyagkiadási utalvány” alapján a számadótest a gépjárművet nyilvántartásból csak az átvétel után helyezheti kiadásba.

9. A gépjármű leadásának igazolása után a BM. Gépjármű Osztály kiutalja a csere gépkocsit. (Ag—56-os számú anyagkiadási jegyen)
10. Az anyagkiadási jegy öt példányának rendeltetése:

A BM. Gépjármű Osztály által kiállított és aláírt „Anyagkiadási jegy” öt példányát a számadótest gépjármű szolgálati ág vezetője — főelőadója — kapja meg. A gépjármű szolgálatvezető — főelőadó — jelentkezik a kiutalt gépjárművek átvétele végett a BM. gépjármű raktárban (XIII. Fáy u. 9. sz.)

A gépjármű raktár parancsnoka az átvett okmányok hitelességéről meggyőződik és ezután a kiutalt gépjárművet kiadja.

A kiadás után a raktár parancsnok és az átvevő az „Anyagkiadási jegy”-et aláírják. A raktár parancsnoka az „Anyagkiadási jegy” négy példányát a raktári elnevezésű példány kivételével naponta visszaküldi a BM. Gépjármű Osztálynak.

A BM. Gépjármű Osztály az „Anyagkiadási jegy” szállító levél, példányát a számadótestnek küldi meg.

Az „Anyagkiadási jegy átvételi elismervényét” a BM. Gépjármű Osztály akkor küldi el, ha a gépkocsit Testületi Országos Parancsnokság számadóteste vette át. Ebben az esetben az átvételi elismervény példányát a gépjármű nyilvántartási lappal együtt (Ag—71) a Testületi Országos Parancsnokság Anyagi és Technikai Osztálynak küldi meg.

A Testületi Országos Parancsnokság Anyagi és Technikai Osztály az Anyagkiadási jegy átvételi elismervény példányát időrendi sorrendben gyűjti.

Állomány feltöltésre kiutalt gépjármű okmányolása fentiekkel azonos.

GÉPJÁRMŰVEK LEADÁSA

11. A számadótestek állományukból gépjárművet csak a BM. Gépjármű Osztály előzetes engedélye és az általa megadott időpontban adhatnak le.

12. A leadásra kerülő gépjárművek darabszámát általában a BM. Gépjármű Osztály éves nagyjavítási csere-ütemterve alapítja meg.

Ezenkívül le kell adni a gépjárművet ha:

- a számadótest több gépjárművel rendelkezik, mint amennyi a gépjármű állománytáblázatban meg van határozva,
- a gépjármű állománytáblázat módosítása következtében csökken a számadótest gépjárműveinek darabszáma,
- a kölcsön gépjármű határideje lejárt.

Gépjárművet a BM. Gépkocsijavító Vállalatnál (Miskolci út 157—159) vízijárműveket a BM. Gépkocsijavító Vállalat Sió utcai telepén, kerékpárokat pedig a BM. Központi Anyagraktárba kell leadni.

13. A gépjárművek leadásának **feltételei:**

- a) Gépjárművet csak a gépjármű-szolgálat vezető, illetve gépjármű főelőadó, vagy ezeknek akadályoztatása esetén helyettese (műmester, műhelyvezető) adhat le.
- b) Gépjárművet csak teljesen tiszta és összeszerelt állapotba lehet leadni.
- c) Olyan gépjárművet, mely a normatáblázatban előírt javítások közötti km-t még nem teljesítette, lecserélni nem lehet.
- d) Leadásra kerülő gépjárművet csak naprakész állapotban vezetett és megbízható adatokat tartalmazó törzskönyvvel, igazolólappal, a törzskönyvben szereplő hiánytalan szerszámkészlettel és tartozékkal lehet leadni.
- e) A nagyjavításra szoruló gépjárművek leadásakor „javítási kimutatást” és „anyagkiadási utalványt” kell készíteni a számadótest székhelyén.

Kölcsön, illetve szervezési állományon felüli gépkocsi leadása esetén — amennyiben az még üzemképes és nem szorul nagyobb javításra — csak az anyagkiadási jegyet kell kiállítani. Ebben az esetben az üzemeltetés során felmerült kisebb hibákat leadás előtt ki kell javítani.

- f) A felsorolt feltételek hiányában gépjárművet leadásra felszállítani tilos, tehát a gépjármű hiányzó alkatrészeit, szerszámaidat felszállítás előtt pótolni kell, mert azt hiányosan a BM. Gépjármű Osztály átvéő csoportja nem veszi át.

A hiányos gépjármű felszállításával felmerülő szállítási — oda, vissza — (napidíj, szállás) költséget a felelős személlyel meg kell téríttetni.

A KIUTALT GÉPJÁRMŰVEK ÁTVÉTELE

14. Az átvevőnek az átadóval együtt egyeztetni, illetve ellenőrizni kell:
- a) az anyagiadási jegyen feltüntetett rendszámot az átadásra kerülő gépjármű rendszámával,
 - b) az igazolólapon és a törzskönyvben feltüntetett alvázszámot, a gépkocsi alvázszámával,
 - c) az átadásra kerülő gépjármű épségét, sérülésmentességét,
 - d) a gépjármű műszaki állapotát, különös figyelemmel a kormánymű, fékek és biztonsági berendezések üzemképességére vonatkozóan.
 - e) rovincsolással ellenőrizni a gépjármű törzskönyvében feltüntetett szerszámok és tartozékok meglétét,
 - f) egyeztetni kell a gépjárművön lévő gumiabroncsok számát, a törzskönyvben, gumitörzslapon bejegyzett gumiszámok azonoságával,
 - g) a törzskönyvek helyes és szabályszerű vezetését.

A gépjármű átvétele után az átvevő személyesen felelős a gépjármű, számadótest székhelyére történő elszállításáért.

GÉPJÁRMŰ ANYAGELLÁTÁS

15. A gépjármű anyagellátás az érvényben lévő normák alapján központi kiutalás és helyi beszerzés útján történik.
16. A BM. Gépjármű Osztály a számadótestek állományában lévő gépjárművek üzemeltetéséhez szükséges anyagokat, alkatrészeket negyedévenként központi kiutalás útján biztosítja.
17. A negyedéves központi anyagellátás keretébe az alábbi anyagok tartoznak:
- a) gumiabroncsköpeny és tömlő,
 - b) akkumulátor,
 - c) kerékpár,
 - d) személygépkocsi, tehergépkocsi, motorkerékpár alkatrész,
 - e) garázs felszerelés, üzemanyagtároló edényzet és egyéb gépjármű felszerelések, tartozékok és anyagok,
 - f) üzemanyagféleségek.

A gépjármű szolgálathoz tartozó anyagok, alkatrészek, felszerelések teljes és részletes felsorolását a **gépjárművek cikkjegyzéke** tartalmazza.

GUMIABRONCSKÖPENY, TOMLÓ SZÜKSÉGLET FELMÉRÉSE, IGÉNYLÉSE

18. A gumiabroncsköpeny ellátása a mindenkor érvényben lévő km lefutási norma alapján negyedéves igénylés útján történik. (A normákat a mellékletek tartalmazzák.)

A gumiköpeny igénylés elkészítésénél az alábbiakat kell figyelembe venni:

- a) Fel kell mérni méretenként külön-külön, hogy a vételezés időpontjáig, illetve a negyedév végéig hány köpeny teljesíti az előírt km futási normát és ebből mennyi szorul lecserélésre.
- b) Az igényelhető köpenyek darabszáma nem haladhatja meg a BM. Gépjármű Osztály által leadott éves keretszám egy negyedévre eső mennyiségét.
- c) Az igényelhető tömlők darabszáma nem haladhatja meg a gumiköpenyek darabszámának 50 százalékát (pl.: 10 db 600 x 16-os köpenyhez 5 db 600 x 16-os tömlő igényelhető).

AKKUMULÁTOR SZÜKSÉGLET FELMÉRÉSE, IGÉNYLÉSE

19. Akkumulátor ellátás mindenkor az érvényben lévő norma alapján negyedéves igénylés útján történik.

Az akkumulátor igénylés elkészítésénél az alábbiakat kell figyelembe venni:

- a) A BM. Gépjármű Osztály által leadott éves keretszámokat.
- b) A normatáblázatban meghatározott elhasználódási időt és a tényleges szükségletet.
- c) Az anyagigénylésbe csak olyan akkumulátor lecserélését lehet kérni, amelyet helyi javítással már nem lehet felújítani.

KERÉKPÁR SZÜKSÉGLET FELMÉRÉSE, IGÉNYLÉSE

20. A kerékpár ellátás a mindenkor érvénybenlévő norma alapján negyedéves igénylés útján történik (a kerékpár használati norma idejét a mellékletek tartalmazzák).

A negyedéves anyagigénylésben kerékpárt abban az esetben lehet igényelni:

- a) Ha a számadótest állományában hiány mutatkozik a szervezési állománytáblázattal szemben, illetve állománytáblázat módosítás történt és ez a kerékpárok darabszámát emelte.
- b) Ha a kerékpár már annyira elhasználódott, hogy azt helyben gazdaságosan megjavítani nem lehet és a használati idő normát túlhaladta.

GÉPJÁRMŰ ALKATRÉSZNÉV SZÜKSÉGLET FELMÉRÉSE, IGÉNYLÉSE

21. A gépjármű alkatrész fogalmában a személygépkocsi, tehergépkocsi, motorkerékpár alkatrészek, tartozékok és felszerelési cikkek, garázsfelszerelések és üzemanyagtároló edények tartoznak.
22. A számadótestek gépjárműveinek alkatrész ellátását Ft norma határozza meg. (A Ft normákat a mellékletek tartalmazzák.) A gépjármű alkatrész igénylésnél a Ft norma nem léphető túl.
 - Egy gépjármű típus Ft normája terhére más típusú gépjármű alkatrészt igényelni tilos. (Pl.: Pobeda gépkocsi terhére Csepel tehergépkocsi alkatrész nem igényelhető.)
 - Az igénylésen az igényelt alkatrészek felsorolása előtt fel kell tüntetni, hogy abból a típusú gépjárműből mennyi van a számadótest állományában.
 - Gépjármű alkatrész csak ahhoz a gépjárműhöz igényelhető, amely az igénylő számadótest állományába tartozik.
 - Az igénylés mennyiségi — egység rovatában fel kell tüntetni, hogy az igényelt anyagból mennyi van a számadótest raktárában.
 - Az alkatrész igénylést gépjármű nemenként és azon belül típusonként a részletes jegyzékben meghatározott pontos cikkszám-mal és megnevezéssel, cikkszámokon belül pedig emelkedő sorrendben kell kiállítani.
 - Anyag igénylési lapon fel kell tüntetni, az igényelt alkatrészek árát a részletes jegyzékben meghatározott Ft érték alapján és típusonként külön-külön összesíteni. (Pl.: Pobeda, Skoda, Csepel B—350, stb.)
 - A már egyszer igényelt és a BM. Központi Anyagraktár alkatrész hiány miatt ki nem adott alkatrészeket a következő igénylésnél — amennyiben annak szükségessége még fennáll — ismét

lehet igényelni. A Ft norma azonban ebben az esetben sem léphető túl.

23. A negyedéves anyagigénylést írógéppel, ritkított sortávolsággal két példányban kell elkészíteni.
24. A negyedéves anyagigénylések felterjesztésének határidejét mindenkor a BM. Anyagi és Technikai Főosztály által kiadott évente ismétlődő (anyagigénylés és vételezés szabályozása című) rendelet szabályozza.
25. Negyedéves anyagigénylést az Ag—74—75. formanyomtatványon kell elkészíteni. Az igénylést a gépjármű-szolgálat vezető — főelőadó — állítja össze a hadtápparancsnok, anyagi osztály vezető ellenőrzí és írja alá.
26. A negyedéves igénylés egy példányát a BM. megyei — budapesti — rendőrfőkapitányságok és a közvetlen alárendelt BM. számadótestek gépjármű szolgálata közvetlenül a BM. Gépjármű Osztálynak terjesztik fel.
27. A Testületi Országos Parancsnokságok számadótestei, a parancsnokság anyagi és technikai osztályának terjesztik fel a negyedéves igénylés egy példányát.
Az igénylések másodpéldányát a számadótestek gépjármű szolgálata gyűjti és évvégén a többi igényléssel együtt irattárba helyezi.
28. A Testületi Országos Parancsnokságok anyagi és technikai osztályai a beérkezett igényléseket G—77/a. elosztó formanyomtatványon összesítik és a BM. Gépjármű Osztálynak felterjesztik.
A BM. Gépjármű Osztály az elosztók összesen rovatában egy tételben megadja, a biztosított és elosztható anyag mennyiségét és azt elosztás végett visszaküldi az anyagi és technikai osztálynak.
Az Anyagi és Technikai osztály az elosztás megtörténte után az elosztót visszaküldi a BM. Gépjármű Osztálynak egyeztetés végett. A testületi parancsnokságok elosztója a BM. Gépjármű Osztály elosztója nélkül nem szolgál utalványul és ennek hiányában a Központi nyagraktár nem adhatja ki a testületi elosztó alapján az anyagot. A Központi Anyagraktár akkor sem adhatja ki az anyagot, ha a testületi elosztó és a BM. Gépjármű Osztály elosztója között mennyiségi eltérés van.
29. A negyedéves gumi, akkumulátor és kerékpár kiutalás mennyiségéről a Testületi Országos Parancsnokságok az alárendelt számadótesteket a BM. Gépjármű Osztály a megyei — budapesti — rendőrfőkapitányságokat értesíti.

A számadótestek az értesítés alapján leadásra előkészítik a selejtanyagot. Az értesítés alapján tilos a nyilvántartásból kiadásba helyezni a leadásra kerülő selejtanyagok mennyiségét.

GÉPJÁRMŰANYAGOK, ALKATRÉSZEK ÁTVÉTELE, SZÁLLÍTÁSA

30. A BM. Gépjármű Osztály által utalványozott gépjármű anyagokat és alkatrészeket a BM. Központi Anyagraktár adja ki.
31. A negyedévre kiutalt gépjármű anyagot a számadótestek gépjármű-szolgálat vezetői, — főelőadói — közvetlenül a BM. Központi Anyagraktárában vételezik fel — a selejtanyag egyidejű leadása mellett — a többi szakszolgálathoz tartozó negyedéves kiutalásokkal együtt.

32. A számadótest átvevőjének az anyagokat, alkatrészeket minden esetben számszerint és minőség szerint kell átvenni. Az átvételnél ellenőrizni kell, hogy az anyag megegyezik-e a kiutalt anyag mennyiségével, típusával és minőségével.

33. A gumi, akkumulátor és a komplett kerékpárnál a tárgy negyedében kiutalt db számmal megegyező selejt mennyiséget **azonnal**, még a gépjármű alkatrészeknél az előző negyedévi kiutalásnak megfelelő kötelező selejt mennyiséget a vételezés alkalmával **utólag** kell leadni.

A leadásra kerülő selejt anyagoknak típus szerint és mennyiségileg is meg kell egyeznie az átvett új, illetve felújított anyagokkal.

34. Amennyiben a számadótest a selejtanyagokat nem szállította fel az újonnan kiutalt anyagot a BM. Központi Anyagraktár nem adja ki. Ezen túlmenően mindaddig, az a számadótest új, illetve felújított anyagot, alkatrészt nem kaphat, ameddig a selejt anyagokkal el nem számol. A kötelező selejtanyagok felsorolását a 29. sz. melléklet tartalmazza.

35. A negyedéves rendszeres anyagigénylésen kívül indokolt esetekben a számadótestek a BM. Gépjármű Osztály előzetes engedélye alapján rendkívüli anyagigénylést terjeszthetnek fel.

A rendkívüli anyagigénylésben olyan anyagok, alkatrészek igényelhetők, amellyel a számadótest nem rendelkezik és ennek hiányában a gépjármű nem üzemelhet.

A rendkívüli igénylést alkatrészekre az AG—74—75. formanyomtatványon három példányban kell elkészíteni és annak két példányát kell felterjeszteni a BM. Gépjármű Osztályhoz.

36. A rendkívüli gumiköpeny és tömlő igénylést „Szolgálati jegy”-en három példányban kell elkészíteni. (8. sz. melléklet) Az igénylés két példányát a gumitörzslappal együtt a BM. Gépjármű Osztályhoz kell felterjeszteni. Amennyiben olyan gumiköpeny lecserélését kéri a számadótest, mely a futási km normát nem teljesítette a formanyomtatvány hátlapján a lecserélés okát jegyzőkönyvileg rögzíteni kell.

37. Rendkívüli igénylésre kiutalt anyagot csak kedden, csütörtökön és szombaton lehet felvételezni, a BM. Központi Anyagraktárában. Más napokon a Központi Anyagraktár rendkívüli igénylésre anyagot nem ad ki. Ezért a számadótest anyagi osztályvezetője, hadtápparancsnoka, illetve gépjármű-szolgálat vezetője csak ezeken a napokon indíthat útba rendkívüli anyagot vételezni. Eltérő napokon, vagy előzetes engedély nélkül útbaindított személy napidíját, szállásköltségét az útbaindító köteles megtéríteni.

Rendkívüli anyagvételezés alkalmával a selejtköteles anyagok ellenében a selejtet egyidejűleg le kell adni. **Selejt nélkül anyagot a BM. Központi Anyagraktár nem ad ki.**

38. Ha postán, vagy vasúton történik a szállítás az átvételnél a vasút, illetve a posta megbízottja köteles jelen lenni. Ha az átvételnél hiányt állapítanak meg három példányban bizottsági jegyzőkönyvet kell felvenni. A jegyzőkönyvből egy példányt a szállítónak, egy példányt a feladónak kell megküldeni, egy példány pedig a számadótestnél marad. Ha a küldemény szállítás alatt megsérült a vasút, vagy posta képviselőjének, illetve a szállítmány felelősének jelenlétében jegyzőkönyvileg kell a küldeményt átvenni.

Ha az anyagot postán, vagy vasúton szállították, a selejtanyagot az átvételt követő 24 órán belül meg kell küldeni a BM. Központi Anyagraktár részére.

39. A Ft norma rendkívül igényelt alkatrészek esetén sem léphető túl. A rendkívül igényelt gumiköpeny és tömlő, valamint akkumulátor mennyisége a negyedéves keretszámból, illetve a negyedéves kiutalásból levonásra kerül.

HELYI BESZERZÉSEK

40. A kerékpárok és vízlárművek üzemeltetéséhez szükséges anyagok, alkatrészek, valamint kerékpárköpeny és tömlő önálló beszerzése — a kerékpárvaáz kivételével — a számadótest feladata. A kerékpár és vízlármű alkatrészeket helyileg, az erre külön biztosított forint

ellátmány terhére kell beszerezni. A helyi beszerzésekkel az engedélyezett forint kereteket túllépni tilos.

41. A BM. számadótestek a rendelkezésükre álló éves gépjármű karbantartási Ft keret terhére gépjármű alkatrészeket helyileg is vásárolhatnak abban az esetben ha a rendelkezésre álló alkatrész a javítás alatt álló gépjármű elkészítéséhez nem elégséges és a szükséglet előzetes igénylés útján a Központi Anyagraktártól nem volt biztosítható.

A helyileg történő gépjármű alkatrészek beszerzése maximálisan az éves gépjármű karbantartási hitelkeret 15 százalékáig terjedhet. Ezt a Ft keretet a számadótestek nem léphetik túl.

Az éves karbantartási Ft keret terhére *tilos* gépjármű alkatrészt raktári készletre vásárolni. Ugyancsak *tilos* helyileg gépjármű fődarabokat — motor, sebességváltó, hátsó híd, első tengely, kormánymű, karosszéria, — gumiköpenyek kerékpárköpeny kivételével — és akkumulátorokat beszerezni.

A számadótestek által helyben megrendelt alkatrész, gumiköpeny és tömlő, valamint akkumulátor felújítások értéke a beszerzésre biztosított 15 százalékos Ft keretet nem terheli.

A helyileg beszerzett csereköteles gépjármű alkatrészek selejtjét a számadótest köteles a következő negyedévi vételezés alkalmával minden felhívás nélkül leadni a BM. Központi Anyagraktárnak, anyagkiadási utalvánnyal.

GÉPJÁRMŰVEK ÉS GÉPJÁRMŰANYAGOK SELEJTÉZÉSE

42. A gépjármű-szolgálat gazdálkodási körébe tartozó állóeszközök és anyagok **selejtezése** a BM. Gépjármű Osztály és a számadótestek székhelyeiken történik.
43. A BM. Gépjármű Osztály központilag az alábbi gépjárműveket és gépjármű anyagokat selejtezi:
- a) Gépjárműveket (szgk., tgg., mkp., vízijármű, traktor),
 - b) Kerékpárokat,
 - c) Pótkocsi és utánfutókat,
 - d) Gumiabroncsköpenyeket és tömlőket,
 - e) Gépjármű fődarabokat és a csereköteles alkatrészeket,
 - f) Tároló edényzetet és garázsfelszerelést.
44. A számadótestek a gépjárművek azon alkatrészeit, amelyek nem cserekötelesek (égők, kondenzátorok, csapszegek, dugattyúk, gyű-

rűk, küllők, anyák, hengerfejtömítések, szén- és bronzkefék, stb.) székhelyeiken selejtezik ki.

A számadótestek által kiselejtezett anyagokat — a mindenkor érvényben lévő selejtezési rendeleteknek megfelelően — a területileg illetékes MÉH Vállalatnak adják le térítés ellenében. A térítés összegét a BM. Testületek elnevezésű 100 933. sz. bevételi csekk-számlára kell befizettetni.

ÜZEMANYAGELLÁTÁS RENDSZERE

45. A számadótesteket üzemanyaggal a BM. Gépjármű Osztály látja el keretszám és jegy kiutalás formájában. Az ellátás mértékét normák szabályozzák.
46. Az ellátás kétféle formában történik:
 - a) A BM. Gépjármű Osztálytól közvetlenül,
 - b) Testületi Országos Parancsnokságokon keresztül közvetve.
47. A BM. Gépjármű Osztály közvetlenül látja el a megyei — budapesti — rendőrfőkapitányságokat, a Központi Garázsparancsnokságot, és a Testületi Országos Parancsnokságokat.
48. A Testületi Országos Parancsnokságokon keresztül közvetve látja el a parancsnokságok számadótesteit. Ezek a számadótestek a parancsnokságuktól kapják meg az üzemanyag keretszámaikat. Üzemanyagféleségeknél **megkülönböztetünk**:
49. OT. gazdálkodás alá vont termékeket.

Idetartoznak a benzin, gázolaj, motorolaj, petróleum. Ezeket az anyagokat a Gépjármű Osztály, illetve a Testületi Országos Parancsnokságok biztosítják központilag.
50. **Szabadcikkeket:**

Idetartoznak az OT. gazdálkodás alá vont termékeken kívüli üzemanyagféleségek (zsírok, tranformátorolaj, orsóolaj, egyéb termékek, stb.) Ezeket az anyagokat a számadótest szerzi be önállóan.

ÜZEMANYAGELLÁTÁS MÓDJA

51. A számadótestek gépjárműveik üzemeltetéséhez szükséges üzemanyag mennyiségeket negyedévenként keretszámban kapják meg a BM. Gépjármű Osztálytól, illetve a Testületi Országos Parancsnokságuktól. A gépjárművekhez szükséges üzemanyag mennyiséget

a Gépjármű Osztály, illetve a Testületi Országos Parancsnokság központilag, minden igénylés nélkül biztosítja a számadótestek részére a gépjármű állomány, az üzemanyagnorma és a km norma alapján.

52. A nem gépjárművekhez szükséges üzemanyagmennyiségeket (agregátor, szivattyú, stb.) a számadótesteknek a tárgynegyedévet megelőzően két hónappal igényelni kell a BM. Gépjármű Osztálytól, illetve a Testületi Országos Parancsnokságoktól. Az igényelt mennyiség szükségességét minden esetben indokolni kell.

(Pl.: agregátor üzemeltetéséhez szükséges üzemanyag indoklása: fel kell tüntetni az agregátor típusát, db számát az üzemeltető órák számát, az egy üzemórára eső átlagfogyasztást.)

A petróleumra is külön igénylést kell felterjeszteni annak ellenére, hogy OT. gazdálkodás alá vont termék, mivel a petróleumra nincs normagazdálkodás bevezetve. (Az igénylést az előző bekezdésben meghatározott üzemanyag igényléssel együtt kell felterjeszteni.)

Az igényt a BM. Gépjármű Osztály, illetve a Testületi Országos Parancsnokság felülbírálja. Az esetben, ha indokolt a gépjárművekhez szükséges keretszámmal együtt kiutalja.

A KERETSZÁMOK KIUTALÁSÁNAK FORMÁJA

53. A kiutaló szerv a BM. Gépjármű Osztály, vagy Testületi Országos Parancsnokság (kiutaláson feltünteti a kiutalt üzemanyagfélések mennyiségét (tonnában, literben), fajtáját százalékos kielégítés arányát és azt, hogy melyik negyedévre vonatkozik a kiutalás. Megjelöli, hogy a számadótest részére melyik ÁFOR Tájégségi Vállalatnál biztosította az üzemanyagot.

A kiutalás hátlapján felsorolja azon gépjárműveknek típusát, km normáját és a norma szerint járó üzemanyag mennyiségeket (literben), melyekre keretszámot biztosít. Ezeken kívül közli, hogy az igénylések alapján „A nem gépjárművek üzemeltetéséhez” milyen mennyiséget biztosított.

A SZÁMADÓTEST GÉPJÁRMŰ-SZOLGÁLATÁNAK FELADATA A KIUTALÁS KÉZHEZVÉTELE UTÁN

54. A keretszám kézhezvétele után a gépjármű-szolgálat vezetőnek — főelőadónak — ellenőriznie kell, hogy a szervezési állomány alapján minden gépjármű részére megtörtént-e a kiutalás és azt, hogy a megfelelő normák lettek-e alkalmazva a kiutalásnál.

Az esetben ha bármilyen eltérés mutatkozik 10 napon belül jelentenie kell a BM. Gépjármű Osztálynak, illetve a Testületi Országos Parancsnokságnak.

55. Az esetleges eltérésektől függetlenül a kiutalt üzemanyag-mennyiségekre 48 órán belül a kiutalásban megjelölt ÁFOR tájegységi vállalatnál szállítási szerződést kell kötni. A központilag kiutalt üzemanyagokkal egyidőben szállítási szerződést kell kötni a szabad cikkekre is.

56. A szállítási szerződés formája:

A szállítási szerződésben fel kell tüntetni a számadótest megnevezését és pontos címét. Az üzemanyagok megnevezését, mennyiségét és a szállítás havi ütemezését. Meg kell jelölni, hogy a számadótest mennyi üzemanyagot akar kihozni jegyben és természetben.

57. Üzemanyag keretszámmal való gazdálkodás:

A BM. Gépjármű Osztály, illetve a Testületi Országos Parancsnokságok által kiutalt keretszámokat a számadótestnek túllépni, más számadótestnek átadni (BM. számadótestnek sem) eladni, vagy az ÁFOR Tájegységi Vállalatnál benthagyni tilos. A kiadott keretszámot teljes egészében ki kell váltani az ÁFOR Tájegységi Vállalattól. Az esetben, ha a számadótest készleteit megvizsgálta és úgy látja, hogy a negyedév folyamán a kiutalt mennyiséget nem tudja felhasználni, vagy a kiutalt mennyiség a szolgálat ellátásához nem lesz elegendő, úgy a Gépjármű Osztály, illetve a Testületi Országos Parancsnokság felé lemondást, vagy pótigénylést kell felterjeszteni.

58. Üzemanyag lemondással kapcsolatos teendők:

Lemondást a számadótestek a kiutaló szervek felé terjesztik fel, a tárgynegyedév első hónapjának végéig. (Pl. elsőnegyedévnél január 31-ig.) Kivételt képez az az eset, amikor előre nem látott változások állnak be. (Pl. állománycsökkenés.) A lemondást minden esetben részletesen indokolni kell.

59. Üzemanyag lemondásának végrehajtása:

A számadótest a BM. Gépjármű Osztály, illetve a Testületi Országos Parancsnokság felé szóló lemondásában a tárgynegyedév és lemondott üzemanyag pontos megnevezése, mennyiségének — tonna — megjelölése mellett tünteti fel azt az ÁFOR Tájegységi Vállalatot, akivel a kiutalt üzemanyagra szállítási szerződést kötött.

A BM. Gépjármű Osztály, illetve a Testületi Országos Parancsnokság a lemondás elfogadásáról értesíti a számadótestet és ugyan-

akkor az illetékes ÁFOR Tájegységi Vállalattól a lemondott üzemanyag mennyiséget visszavonja.

60. Üzemanyag pótigényléssel kapcsolatos teendők:

Üzemanyag pótigénylést a számadótestek a következő esetekben terjeszthetnek fel:

- a) A kiutalásnál mutatkozó eltérések alkalmával (kevesebb gépjárműre utaltak ki üzemanyagot, stb.) határidő: a kiutalás kézhezvétele utáni 10 napon belül. A határidő be nem tartása esetén a pótigénylést a BM. Gépjármű Osztály, illetve a Testületi Országos Parancsnokság nem veszi figyelembe.
- b) Állomány változás esetén (állomány feltöltés, állomány módosítás, emelés). A pótkiutalást ilyen esetben a gépjármű kiutalásának időpontjától kell kérni, feltüntetve az anyagkiadási jegy számát és a kiutalt gépjárművek típusát.
- c) Rendkívüli események alkalmával, a pótigénylést az egység parancsnoka írja alá.

A pótigénylést minden alkalommal indokolni kell, hogy miért vált szükségessé. A pótigénylést a hadtápparancsnok, illetve anyagi osztályvezető írja alá.

61. A számadótestek az üzemanyag pótigénylést a BM. Gépjármű Osztály, illetve a Testületi Országos Parancsnokság felé terjesztik fel. A kiutaló szerv a pótigénylést felülbírálja és a kiutalásról, illetve az elutasításról a számadótestet értesíti.

Az esetben, ha a pótigényt a kiutaló szerv kielégíti, úgy erről a számadótest értesítésével egyidőben az illetékes ÁFOR Tájegységi Vállalatnál biztosítja az üzemanyagot. A számadótest a kiutalt mennyiségre szállítási szerződést köt az ÁFOR Tájegységi Vállalattal.

ÜZEMANYAG BIZTOSÍTÁSA TERMÉSZETBEN ÉS JEGYBEN

62. A számadótest természetben és jegybeni ellátását az ÁFOR Tájegységi Vállalat biztosítja a szállítási szerződés alapján. Ezenkívül a számadótest üzemanyagjegyet pótkiutalás esetén a BM. Gépjármű Osztálytól, illetve a Testületi Országos Parancsnokságtól kaphat.

A gépjármű-szolgálatnak a negyedévi keretszámra megkötött szállítási szerződésből (benzin, gázolaj, motorolaj, petróleum) legnagyobb részt az ÁFOR telepről természetben kell kiváltani. Jegy-

ben csak azt a mennyiséget szabad kihozni, amely az ilyen irányú legfontosabb szükségleteket kielégíti.

A természetbeni kiváltást indokolja az, hogy gazdaságosabb a számadótest felkészültségét fokozza azzal, hogy állandóan nagyobb mennyiségű üzemanyag készlettel rendelkezik (kút feltöltve).

A jegybeni tárolás esetén fennáll az a veszély, hogy adott esetben az ÁFOR Vállalat jegyre üzemanyagot nem tud kiadni. Jeggyel csak olyan gépjárművet lehet ellátni, amely a számadótest üzemanyagkútjánál nem tankolhat (járási kapitányságok) vagy hosszabb útra (400 km-en felül) veszik igénybe.

63. Az egy hónapra érvényes üzemanyagjegyeket minden hónap végéig be kell váltani. Be nem váltás esetén az ÁFOR Vállalat visszaváltja, de 5 százalékos kezelési költséget számít fel. Az 5 százalékos kezelési költséget a kiváltást elmulasztóval (gk. vez.) kell megfizetni.

„A” KÉSZLETŰ ÜZEMANYAG

64. Üzemanyag „A” készlet alatt azt az üzemanyagmennyiséget értjük, melyet teljesen külön kell tárolni a többi üzemanyagféleségek-től és felhasználását csak rendkívüli esemény alkalmából lehet engedélyezni.

Az „A” készletben lévő üzemanyagféleségek mennyiségét és felhasználásának módját mindenkor az e célra külön kiadott parancs határozza meg.

Az „A” üzemanyagkészlet felhasználására csak az arra kijelölt parancsnok adhat engedélyt.

Az „A” üzemanyagkészletet a BM. Gépjármű Osztály biztosítja a számadótestek részére. „A” készletből történt üzemanyag felhasználás esetén a felhasznált mennyiséget a számadótest fogyóüzemanyagából azonnal pótolni köteles. Ilyen esetekben a rendkívüli üzemanyag igénylést — megfelelő indoklás mellett — legkésőbb 48 órán belül fel kell terjeszteni a BM. Gépjármű Osztályra.

III. Fejezet.

GÉPJÁRMŰVEK IGÉNYBEVÉTELE, SZALLÍTÁSOK.

A GÉPJÁRMŰVEK FELOSZTÁSA

1. A BM. használatában lévő gépjárműveket felosztjuk szerkezeti sajátosságaik alapján:
 - a) **Közúti gépjárművekre:**
egy meghajtó tengellyel, általában közúton és könnyen járható földúton használjuk.
 - b) **Terepjáró gépjárművekre:**
kettő, vagy több meghajtó tengellyel, vagy lánctalppal műutak hiányában terepen használjuk.
2. *Rendeltetésük, nemük szerint megkülönböztetünk:*
 - a) **Személygépkocsikat:**
melyek 2—8 személy szállítására alkalmasak.
 - b) **Társas gépjárműveket (autóbusz)**
melyek nyolcnál több személy szállítására alkalmasak. Teheráru szállításra ezeket igénybevenni tilos.
 - c) **Tehergépkocsikat:**
melyek a szolgálat ellátásához szükséges anyagok és csoportos személyszállításra alkalmasak.
 - d) **Különleges gépkocsikat:**
melyek különleges feladatok végrehajtására alkalmas felépítménnyel, illetve berendezéssel vannak ellátva. (Műhelygépkocsi, gépjárműfecskendő, tartálygépkocsi, sebszállító, rabszállító gépkocsi, röntgen, fogászati, fertőtlenítő és rádiós gépkocsi, stb.)
 - e) **Motorkerékpárokat (szóló és oldalkocsi)**
melyek 1—3 személy szállítására alkalmasak.
 - f) **Kerékpárokat.**

- g) **Traktorokat és vontatókat.**
 - h) **Vízijárműveket:** (hajók, csónakmotorok és testek)
melyek a vízi szolgálati feladatok elvégzésénél közlekedésre használatosak.
 - i) **Pótkocsikat, utánfutókat és rönkszállítókat:**
melyek anyagok és egyéb eszközök szállítására használatosak.
 - j) **Repülőgépeket.**
 - k) **Páncélozott járműveket.**
3. A BM. használatában lévő gépjárműveket **használatuk** szerint felosztjuk:
- a) járandósági,
 - b) személyhasználatú és
 - c) szolgálati gépjárművekre.
4. **Járandósági gépjármű:**
Olyan személygépkocsi, melynek kizárólagos és állandó használatára csak a miniszter jogosult.
A járandósági gépkocsi használata minden tekintetben a jogosult személy elhatározásától függ.
Ilyen személygépkocsihoz szolgálati menetlevél használata szükséges, azonban azt az igényjogosulttal nem kell aláíratni. A járandósági gépjárművet ellenőrizni a telephelyen történő műszaki ellenőrzést kivéve — tilos.
5. **Személyhasználatú gépjármű:**
Olyan személygépkocsi, amely a szolgálati feladatokon kívül az igényjogosult személyi használatára is szolgál.
Személyi használatú gépkocsi igénybevételeire csak miniszterhelyettesek jogosultak. Ezek a gépjárművek „B” típusú menetlevéllel és külön igazolvánnyal vannak ellátva.
6. **Szolgálati gépjármű:**
olyan személy-teher és különleges gépkocsi, vízijármű, vagy motor-kerékpár, amely a számadótestek személyi állományának szolgálati szállítására, illetve anyagok szállítására használható fel.

A SZOLGÁLATI GÉPJÁRMŰVEK HASZNÁLATÁNAK RENDJE

7. A BM. számadótestek gépjárműveit az alábbi meghatározott havi km norma keretén belül lehet használni:

- a) Személygépkocsik havi km futási normája egységesen 3000 km
- b) Tehergépkocsik havi km futási normája egységesen 2000 km
- c) Különleges gépkocsik havi km futási
normája egységesen szükség szerinti km

(Üzemanyagellátás tekintetében a rabszállító gépkocsikat egységesen 2000 km-es, a többi különleges gépkocsikat egységesen 1200 km-es út megtételéhez szükséges üzemanyaggal látjuk el.)

- d) szóló és oldalkocsis motorkerékpár havi km
futási normája egységesen 1500 km
- Közlekedést ellenőrző rendőri szolgálatban az
oldalkocsis és szóló motorkerékpár havi km
futási nomája egységesen 3000 km

A gépjárműveket üzemanyaféleségekkel negyedévenként a fenti km normák figyelembevételével kell ellátni.

8. A gépjárművek km és üzemanyagfelhasználásával kapcsolatos tudnivalók:

- a) A gépjárművek havi km futási normáit megtakarítás esetén negyedéven belül a következő hónapra át lehet vinni. Azonban a tárgy negyedéven belül megtakarított km mennyiséget a következő másik negyedévre átvinni tilos.
- b) Javításban lévő, vagy az olyan gépjárműnek, amely egyéb okok miatt nem futotta le a km normáját a gépjármű megmaradt üzemanyag mennyiségét másik gépjárműre át lehet vinni, amennyiben az még a havi km futási normáját nem futotta le.

9. Azokat a gépjárműveket, amelyeknek üzemanyagfogyasztása 100/km-re magasabb, mint ami az üzemanyagfogyasztási normában elő van írva, de a 20 százalékot nem haladja meg, üzemeltetni — huzamosabb ideig — nem lehet, hanem gondoskodni kell azok megfelelő beszabályozásáról.

Az olyan gépjárművet, amelynek 100 km-re eső üzemanyagfogyasztása eléri, vagy meghaladja a + 20 százalékos üzemanyag túlfogyasztást, azt azonnal ki kell vonni a forgalomból beszabályozás, illetve a szükséges javítási munkálatok elvégzéséig.

10. A BM. használatában lévő gépjárművek kizárólag rendeltetésüknek megfelelően használhatók. Tehergépkocsik használata személygépkocsik helyett, különleges gépkocsik használata teher, illetve személygépkocsi helyett tilos.

SZOLGÁLATI GÉPJÁRMŰVEK IGÉNYBEVÉTELÉNEK SZABÁLYOZÁSA

11. A szolgálati gépjármű útbaindítását, igénybevételét a számadótest parancsnoka (vezetője) csak akkor engedélyezheti, ha a szolgálat érdeke feltétlenül megköveteli azt és a feladatot más közhasználatú járművel nem lehet gazdaságosabban, célszerűbben megoldani. Annak eldöntése, hogy a szolgálat érdeke megköveteli-e a gépjármű igénybevételét a számadótest parancsnok — vezető — vagy az általa megbízott személy feladata.
12. A gépjármű igénybevételére szóló engedélyt a parancsnok — vezető — illetve az általa megbízott személy a menetlevéltömb „engedélyező” rovatába aláírásával tünteti fel.
13. A gépjármű a garázsból szabályszerű kiindítás után csak akkor távozhat el, ha azt a szervezetszerű vezetője vezeti és a közuti forgalomban való részvételhez szükséges valamennyi menetokmánya rendben van. A gépjárművezető a forgalmazás ideje alatt a gépjármű menetlevelét tömbjét és igazolólapját állandóan magánál köteles tartani.
14. A szolgálati személygépkocsi *magáncélú* igénybevételére csak a 2697/4—1957. sz. rendelettel kiadott igazolvánnyal rendelkező vezetők jogosultak az igazolványon feltüntetett km erejéig. Az igazolvánnyal ellátott vezetők jogosultak szolgálati személygépkocsi lakástól szolgálati helyre, illetve szolgálati helyről lakásra történő szállítás igénybevételére. Ez az igénybevétel szolgálati útnak minősül. Az igazolványt a jogosult köteles magánál tartani és gépjármű ellenőrzés alkalmával azt felmutatni, magáncélú igénybevétel esetén. A magáncélra igénybevehető szolgálati gépkocsi az igényjogosult kizárólagos használatára nem tartható fenn, azt a szolgálat ellátására rendelkezésre kell bocsátani.
A magáncélú igénybevételre jogosító igazolványt a BM. Anyagi és Technikai Főosztály adja ki. Az igazolvány megfelelő rovatait a jogosult köteles a magáncélú igénybevétel előtt sajátkezűleg olvashatóan kitölteni és az igénybevétel után a megtett km-t bejegyezni. Magáncélú igénybevétel esetén a gépkocsi szolgálati menetlevelét is szabályosan ki kell tölteni és a „kirendelés célja” rovatba „magáncélú igénybevétel” bejegyzést kell eszközölni. Az igénybevételt az igénybevevő aláírásával köteles igazolni.
15. Szolgálati személygépkocsi magáncélra való igénybevételét a számadótest parancsnoka — vezetője — csak *rendkívül* indokolt esetben engedélyezheti. (Hirtelen megbetegedés és kórházba történő szállítás esetén, stb.)

16. A számadótest parancsnoka, — vezetője — térítés ellenében tehergépkocsit bocsájthat beosztotta rendelkezésére kislakásépítéshez szükséges anyagok, ingóságok szállítására.

A tehergépkocsi magáncélú igénybevételéért az alábbi Ft összeget kell megtéríttetni:

a) 3 tonnánál kisebb gépjármű használata esetén km-ként 1,50 Ft-ot,

b) 3 tonnán felüli gépjármű használat esetén km-ként 2,— Ft-ot,

c) Ha a gépjármű foglalkoztatottsága óránként a 10 km-t nem éri el térítést úgy kell megállapítani, mint ha a gépjármű óránként 10 km-t tett volna meg.

A fenti térítési díjat a használó 8 napon belül köteles a BM. tesztetek 100.933. sz. bevételi számlára befizetni.

17. A 14—16. pontban felsoroltak kivételével szolgálati gépkocsit magáncélra igénybevenni tilos.

18. Szolgálati motorkerékpárt magánhasználatra még térítés ellenében sem lehet a dolgozók rendelkezésére bocsátani. Motorkerékpárok kizárólag csak szolgálati útra használhatók. Tilos motorkerékpárt szolgálati helyről lakásra, lakásról szolgálati helyre igénybevenni.

Motorkerékpárt a szolgálati idő befejezése után a számadótest garázsába, vagy telephelyének egyéb fedett helyiségébe kell gondosan és megbízhatóan tárolni. Munkaidőn kívül és munkaszüneti napokon motorkerékpárt csak a parancsnok külön engedélye alapján lehet szolgálati célra igénybevenni.

GÉPJÁRMŰVEK VEZETÉSENEK RENDJE

19. A közúti forgalomban a Belügyminisztérium gépjárműveit csak érvényes vezetői igazolvánnyal rendelkező, rendszeresített vezetője vezetheti.

20. A Belügyminisztérium állományában lévő gépjárművek csak a KRESZ előírásainak megfelelő állapotban vehetnek részt a közúti forgalomban.

Azokat a gépjárműveket, melyeknek biztonsági — és jelzőberendezései (kormány, fék irányjelző, kürt, világítás, stb.) nem üzembiztosak, forgalomba állítani tilos.

Az ilyen meghibásodott gépjárművek forgalombaállításáért és az ebből eredő balesetekért az a parancsnok, illetve vezető felelős, aki az üzemeltetést elrendelte. Ha a gépjármű vezetője az ilyen meghibásodást nem jelenti, személyesen felelős.

21. A Belügyminisztérium gépjárművei az alábbi maximális menetsebességgel közlekedhetnek:

Lakott területen:

a) személygépkocsi, autóbusz, mkp.	50 km/ó
b) 3 to. összsúlyt meghaladó tehergépkocsi	40 km/ó
c) pótkocsit vontató, robbanó anyagot, vagy robbantó szert szállító tlg.	30 km/ó

Lakott területen kívül:

a) személygépkocsi, mkp.	70 km/ó
b) autóbusz	60 km/ó
c) tehergépkocsi
(csoportos személyszállító is)	50 km/ó
d) pótkocsit vontató, robbanó anyagot, vagy robbantó szert szállító tlg.	40 km/ó

22. A gépjárművet a megengedett maximális menetsebességgel csak a KRESZ egyéb rendelkezésének betartása mellett lehet vezetni olyan mértékben, hogy a gépjármű a közúti forgalom rendjét, az élet és vagyonbiztonságot ne veszélyeztesse.

23. A BM. gépkocsivezetőinek fokozott gondot kell fordítani a közlekedérendészeti szabályok pontos fegyelmezett betartására.

A megállapított maximális menetsebesség betartásáért a gépjármű vezetője és a gépkocsi parancsnoka felelős.

24. A meghatározott maximális menetsebességet túllépni csak a gépjármű parancsnok írásbeli utasítására lehet. Az utasítást a gépjármű menetlevelének megfelelő rovatába (óra, perc) a gyorsajtást megelőzően be kell jegyezni, és az utasítást adó aláírásával igazolni köteles.

A meghatározott maximális menetsebességet túllépni — az élet- és vagyonbiztonság szemelőtt tartása mellett — csak fontos államérdek miatt lehet.

A megengedett maximális menetsebesség túllépése csak olyan mértékben történhet, hogy a gépjármű vezetője továbbra is biztosítani tudja a balesetek elkerülését és a gépjármű feletti uralmát. Ha a gyorsajtás során baleset következik be, a gépjárművezetője a feylelmi és anyagi felelősségrevonás alól nem mentesül.

Indokolatlan gyorsajtási parancs kiadásáért a parancsot adót feylelmileg és anyagilag felelősségre kell vonni.

A gépjárművezető a gyorsajtási utasítást a szolgálati út befejezése után a gépjárműszolgálat vezetőjének köteles jelenteni, aki a számadótest parancsnokán — vezetőjén — keresztül köteles utólag meggyőződni annak szükségességéről.

25. A gépjárművezetőnek vezetés közben a teljes figyelmét az útestre kell összpontosítani.

26. A gépjárművezetőnek tilos:

- a) a szolgálat megkezdése előtt 8 órával, valamint a szolgálat ideje alatt szeszestalt fogyasztani, az ittasság fokától függetlenül gépjárművet vezetni,
- b) a gépjárművet illetéktelenül felhasználni,
- c) a gépjárművet őrizet nélkül hagyni,
- d) üzemanyag, robbanóanyag, robbantószerkek szállítása esetén nyílt lángot használni és dohányozni.
- e) a gondjaira bízott gépjármű vezetését, vagy saját vezetői igazolványát bárkinek átadni,

Ha a gépjármű igénybevevő utasítást, vagy parancsot ad a vezetés átadására, a gépkocsivezető köteles a Miniszter elvtárs által kiadott névreszóló írásbeli engedélyt kérni a vezetés átvevő személytől. A gépkocsivezető a gépjármű vezetését csakis ilyen írásbeli engedéllyel rendelkező részére adhatja át. Amennyiben írásbeli engedéllyel az átvevő nem rendelkezik, a gépkocsivezetőnek joga és kötelessége az ilyen parancsot, utasítást megtagadni a Miniszter elvtárs 23. sz. parancsára hivatkozva.

A gépkocsivezetőnek kötelessége az ilyen esetet írásban azonnal jelenteni a szolgálati előljárójának.

GÉPJÁRMŰVEK VEZETÉSE MENETOSZLOPBAN

27. Oszlop menet alkalmával oszlop parancsnokot és helyettesét kell kijelölni, akik kötelesek az oszlop gépjárműveit állandóan figyelemmel kísérni, és azok között állandó összeköttetést fenntartani. A parancsnok az első, helyettese az utolsó gépkocsiban utazik. A gépjárműoszlop vezetésére, vezető gépjárművet kell kijelölni. Ennek vezetőjéül a legtapasztaltabb gépjárművezetőt kell megbízni.

28. A gépjármű oszlopban résztvevő valamennyi gépjárművezetőnek kötelessége figyelni az előtte haladó gépjárműről leadott jelzéseket és azokat szigorúan be kell tartani.

29. A gépjármű oszlopban haladó egyes gépjárművek közötti km távolságra vonatkozóan a KRESZ. 37. §-a az irányadó.
30. Nehezen járható útszakaszon egyenként kell áthaladni, megvárva míg az előző gépjármű át nem halad az útszakaszon.
31. Megállásnál a vezető (menetoszlop első) gépjárműtől kezdve fokozatosan lassan kell a menetsebességet csökkenteni. Szigorúan tilos hitelen fékezéssel előzetes jelzés és lassítás nélkül megállni.
32. Tilos menetközben az egyik oszlopnak a másikat, vagy az oszlop egyik gépkocsijának a másik gépkocsit megelőzni.
33. Ha az oszlop egyik gépjárműve meghibásodott, az oszlop többi gépjárművének is meg kell állni. A parancsnok dönt arról, hogy az oszlop folytatja-e az útját, illetve meg-e várja a javítási munka befejezését. Az elmaradt gépjármű, ha a megállásra kényszerítő ok megszűnt, köteles csatlakozni az oszlophoz. A menetoszlopban eredeti helyére csak a pihenők alkalmával állhat be.
34. A gépjárművek és a rakomány átvizsgálása, valamint a gépjármű-vezetők pihenése céljából 2—3 órai menet után rövid pihenőket (15—20 perc) 7—8 órai menet után hosszú pihenőket (2—3 óra) kell tartani.
35. A menetoszlop nem haladhatja meg a 40 km-es átlagsebesség betartása mellett a gépjárművekre megállapított maximális sebességet.
36. A menetoszlop felfejlődése céljából a vezető gépjárműnek csökkentett sebességgel kell az indulás után haladnia, és sebességét csak fokozatosan növelheti.

GÉPJÁRMŰVEK VEZETÉSÉNEK SAJÁTOSSÁGAI HEGYEKBEN

37. Hegyekben történő gépjárművezetés alkalmával a járművek menetsebességét csökkenteni — menetoszlopban — a távolságközöket növelni kell.
38. Hegyre való felhajtás előtt olyan sebességfokozatot kell kapcsolni, amellyel a gépjármű motorjának fordulatszámát meg lehet tartani, illetve az emelkedőt aránylag könnyen le lehet küzdeni.
39. Bukkanóra való ráhajtás előtt nappal kürt — Budapest területét kivéve — éjjel pedig fényjelzést kell adni.
40. Meredek emelkedőn való kényszer megállás után az I. sebességet be kell kapcsolni, kéziféket behúzni és lehetőleg követ — éket —

tenni a hátsó kerekek alá, lakott területen az útszegélynek ereszkedni.

41. Hegyről való leereszkedésnél

- a) ugyanazt a sebességfokozatot kell bekapcsolni, ami szükséges lenne az ugyan olyan emelkedőre való felhajtáskor,
- b) tilos ugyan abban az irányban haladó gépjárművet előzni,
- c) tilos a gépjármű fékezésénél a tengelykapcsolót kinyomni,
- d) a fékezést motorfékkel és lábfékkal egyszerre kell végezni,
- e) tilos a motort leállítani, a sebességet kikapcsolni, vagy a tengelykapcsolót kinyomott állapotban tartani.

SZEMÉLY ÉS ANYAGSZÁLLÍTÁS

42. A Belügyminisztérium tulajdonában lévő tehergépkocsikon csak a számadótestek szolgálati feladatainak ellátására, illetve szükségleteinek kielégítésére lehet szállítást végezni.

43. A gépjárművel való szállítást a szolgálat érdekének figyelembevételével úgy kell megszervezni, hogy a gépjármű lehetőleg mind két irányban ki legyen használva. Nagyobb szállításnál — ha a vasúton nem valósítható meg — a szállítást (több gépjárművön) oszlopban kell végrehajtani.

44. A gépjárműveket csak az előírt maximális terhelésig lehet megterhelni. Rossz útviszonyokon a terhelés nem haladhatja meg a maximális terhelés 80 százalékát.

45. Szállítás előtt a gépjárművezetőnek kötelessége meggyőződni az anyagok rögzítéséről, megfelelő elosztásáról, illetve csoportos személy szállításnál a megfelelő biztonsági intézkedések végrehajtásáról.

Személyek csoportos szállítását tehergépkocsin csak rögzített ülőhelyekkel ellátott gépjárműveken és a KRESZ-ben meghatározott rendelkezések szemelőtt tartásával szabad végezni.

46. A Belügyminisztérium gépjárművei az alábbi befogadó képességgel rendelkeznek:

Skoda személygépkocsi	4 személy
Pobeda személygépkocsi	5 személy
Gaz 69 terepjáró gk.	5 személy
Gaz 69/a terepjáró gk.	8 személy

Gaz 63 terepjáró gk.	14 személy
Csepel B. 130 tkg. terepjáró	12 személy
Csepel K. 300 terepjáró	27 személy
Csepel B. és D. 350 tkg.	27 személy
Szóló motorkerékpár	2 személy
Oldalkocsis motorkerékpár	3 személy

A tehergépkocsik vezetőfülkéjében a gépkocsivezető mellett csak egy személy (gépjármű parancsnoka) foglalhat helyet. Azoknál a tehergépjárműveknél, melyek vezetőfülkéjében a gépjárművezető mögött ülőhely van építve a vezetőfülkében a gépjárművezetőn kívül annyi személy foglalhat helyet, amennyi szabályszerű elhelyezés mellett a hátsó ülőhely befogadóképessége lehetővé teszi.

Különleges gépjárműveken történő személyszállítás minkenkor a kezelő személyzet szükséges számától függ.

A fent meghatározott személyek száma a gépkocsivezetővel és parancsnokkal együtt értendő.

Szóló motorkerékpáron vezetőn kívül utas csak abban az esetben szállítható, ha a motorkerékpár pótüléssel, kapaszkodóval és lábtartóval van ellátva, valamint az igazolólapon a két személy szállításának engedélyezése fel van tüntetve.

47. Tilos a gépjárműre anyagot úgy felrakni, hogy a teher a gépjármű szélességét és magassága az úttest szintjétől számított 4 m-t meghaladja. Tilos a meglévő és jóváhagyott rakodási normákat túllépni (lásd 6. sz. melléklet).
48. Ha a gépkocsin szállítandó rakomány hossza, vagy szélessége meghaladja a gépjármű rakfelületének hosszúságát — szélességét — akkor a rakomány végére, nappal 40 x 40 cm-es piros zászlót, éjszaka ködös időben piros lámpát kell jól láthatóan rögzíteni. Ilyen szállításnál fokozott gondossággal és csökkentett menetsebességgel kell a gépjárművet vezetni.

ROBBANÓ ÉS GYÜLÉKONY ANYAGOK SZÁLLÍTÁSÁNAK SAJÁTOSSÁGAI

49. Gyúlékony és robbanó anyagok szállításához csak a legjobb műszaki állapotban lévő, szilárdan rögzíthető oldalú gépjárműveket szabad igénybevenni. Vezetésével a legtapasztaltabb gépjárművezetőket kell megbízni.

50. Gyulékony, vagy robbanó anyagot szállító gépjármű vezetőjének tilos:
 - a) útközben, illetve megállásoknál a gépjármű közelében lángot gyújtani, vagy dohányozni,
 - b) heves rántással indulni,
 - c) indokolatlanul hirtelen fékezni,
 - d) kikapcsolt tengelykapcsolóval haladni,
 - e) gépjárművét megrakott állapotban telephelyre — garázsba — beállítani.
51. Ilyen anyagszállításnál tilos a gépjármű megállapított hasznos terhelésének 80 százalékát túllépni.
52. Üzemanyagszállító gépjárművek mind két oldalát „tűzveszélyes” felirattal kell ellátni.

Üzemanyagszállító gépjármű közelében dohányozni, vagy nyílt lángot használni tilos.
53. Lőport, más robbanó, vagy robbantó anyagot csak faládában, vagy fahordóban szabad szállítani. A rakományt rögzíteni kell úgy, hogy menetközben el ne dőlhessen, és el ne csúszhasson. A rakományt szalmarétegre kell elhelyezni, rögzítéséhez kender kötelet kell használni.
54. Nyitott gépjárművön történő robbanóanyag szállítás alkalmával a rakományt vízmentes ponyvával le kell takarni.
55. Minden gépjárművön tartalék ládákat és tűzoltó felszereléseket kell elhelyezni.
56. A rakodást lehetőleg a nappali órákban kell elvégezni. Éjszakai rakodás esetén nyílt lángú lámpát használni tilos.
57. Ilyen anyaggal megrakott gépjárművel lakott területen 30 km-es lakott területen kívül 40 km-es sebességet átlépni tilos.

Tilos ilyen anyaggal megrakott gépjárművel a fel és lerakodás, illetve esetleges üzemzavar kivételével lakott területen megállni, szálloda, lakóház udvarára és telephelyére beállni, a gépjárművet megbízható őrizet nélkül hagyni.
58. Gyulékony, robbanó anyaggal megrakott gépjárművön az anyagokért felelős személyeken kívül más személyt szállítani tilos.
59. Ilyen anyagok szállítása előtt meg kell győződni, hogy a gépjármű illetve az elrakodás megfelel-e a KRESZ 56—57. §-ban foglaltak-

nak és a gépjármű vezetőjét, valamint az anyag kíséőjét ki kell oktatni az abban foglaltakra.

A gyűlékony robbanó anyag helyes előírásnak megfelelő felrakódásáért és a gépjármű vezetőjének kioktatásáért az anyagszállítást elrendelő parancsnok és a gépjármű szolgálati ág vezető együttesen felelős.

GÉPJÁRMŰVEK VONTATÁSA, MENTÉSE

60. Nehezen járható útszakaszon a gépjárművek elakadásának megelőzésére terepjárást elősegítő eszközöket (hóláncc, diferencilázzár, stb.) kell alkalmazni. Hóláncc alkalmazása esetén azt az akadály leküzdése után azonnal le kell szerelni.
61. Ha a gépjármű a terepjárást elősegítő eszközökkel az akadályt nem tudta leküzdni, azonnal intézkedni kell a gépjármű kivontatására.
62. Balesetből kifolyólag megsérült, vagy műszakilag meghibásodott gépjármű mentésére a legközelebbi számadótest gépjármű szolgálatától, vagy a BM. Központi Garázs Parancsnokságtól kell segítséget kérni. Ha a számadótest nem rendelkezik a mentéshez szükséges eszközökkel, akkor az Autómentő szolgálatát kell igénybevenni. Az igénybevétel költségét a számadótest fizeti az évi költségvetés „szállítások” c. rovatának terhére.
63. Hibás gépjárművet csak az alábbiak szerint lehet vontatni:
 - a) a vontatórúd hossza nem haladhatja meg a vontatott gépjármű hosszát,
 - b) a vontatott gépjármű kormány szerkezetének és egyik fékberendezésének hibátlanoknak kell lenni,
 - c) a vontatott gépjárművet szürkülettől napkeltéig, sűrű ködben ki kell világítani,
 - d) vontatott gépjárművet is csak érvényes vezetői igazolvánnyal rendelkező személy vezethet,
 - e) kormánymű, első futómű, hátsó futómű, olyan megrongálása esetén, hogy azt vontatni nem lehet darús, illetve platos mentő tehergépkocsival kell a telephelyre szállítani,
 - f) személlyel terhelt tehergépkocsit vontatás céljára használni tilos.

VÍZIJÁRMŰVEK (HAJÓ-CSÓNAKMOTOR) ÜZEMELTETÉSE

64. Vízijárművek igénybevétele a gépjárművek igénybevételével azonosan történik. (Lásd szolgálati gépjárművek igénybevétele 11. pont.)

Szolgálati vízijárművet csak kishajó vezetői igazolvánnyal rendelkező vezetők vezethetnek.

65. A vízijárművet 1 fővel útbaindítani tilos. A „KH” típusú hajókra 1 fő vezetőt, 1 fő gépészt az egyéb típusú motorcsónakokra 1 fő vezetőt és 1 fő kísérőt kell szolgálatba vezényelni.
66. Indulás előtt az indító parancsnok személyesen köteles a vezetővel ellenőriztetni a vízijármű üzemképességét az üzemanyag feltöltöttségét a mentő és jelző felszerelések valamint a szolgálati okmányokat. Ellenőrizni kell továbbá, hogy a vízijárművön útbaindítottak szeszesített nem fogyasztottak-e, a vezető és a kísérő képes-e ellátni feladatát, valamint azt, hogy a vízijármű helyesen van-e megterhelve.
67. Minden vízijármű üzemeltetéséhez külön-külön menetlevéltömböt kell használni. A menetlevéltömb vezetése V. fejezet 5. pont alapján értelemszerűen történik. Pl. km/óra állás helyett üzemórát kell bejegyezni.
68. A vízi FEP-nál, víziőrsnél, folyamrendészeti őrsnél — kapitányságoknál a parancsnok, illetve az általa megbízott személy köteles a menetlevéltömböt rendszeresen ellenőrizni, a hónap végén annak adatait összesíteni és az összesített adatokat a menetlevéltömb utolsó lapján értelemszerűen feljegyezni. Az összesítést a hónap utolsó napján a menetlevéltömbökkel együtt a törzskönyvbe való bejegyzés végett fel kell terjeszteni a számadótest gépjármű szolgálatához.
69. A folyamrendészeti őrsökön — kapitányságokon — a vízijárművek indításához — érkezéséhez — indítónaplót kell vezetni.
Az indítónapló vezetésére a V. fejezet 8. pontot értelemszerűen kell alkalmazni.
A Hőrs parancsnokság víziőrsei és FEP-i indítónapló helyett határozati naplót kötelesek vezetni.
70. Útba induló vízijárművek részére annyi üzemanyagot kell kiadni, amennyi a szolgálati út megtételéhez (oda-vissza) elégséges. Ha a vízijárművek ilyen nagy mennyiségű üzemanyag szállítására nem alkalmasak, megfelelő mennyiségű üzemanyagjegyet kell kiadni részükre. A vízijárművek kezelői, vezetői más víziőrstől illetve folyamrendészeti őrstől — kapitányságtól — üzemanyagot nem vehetnek fel kölcsön. Ha a természetben magukkal vitt üzemanyag elfogyott, a náluk lévő üzemanyagjegyet ellenében vételezhetnek fel üzemanyagot más víziőrstől FEP-től és folyamrendészeti őrsök — kapitányságok — székhelyein is. Ebben az esetben az üzemanyag-jegy beváltását igazoltatni kell a menetlevéltömb megfelelő rovatába.

A szolgálati út befejezése után az üzemanyagtartályt teljesen fel kell tölteni és a fennmaradó üzemanyagjegyet vissza kell adni a víziőrs FEP illetve folyamrendészeti őrs — kapitányság — üzemanyagkezelőjének. A visszaadott üzemanyagjegyet vissza kell vételezni.

71. Vízijárművek üzemeltetéséhez szükséges anyagokat (üzemanyag, alkatrész, karbantartó anyag, stb.) menetlevéltömböket az illetékes számadótest gépjármű szolgálatának köteles elszámolni.
72. A vízijárműveket kikötőkben — ha az már nem üzemel — őriztetni és a kikötött hajókat a HRSZ szabályai értelmében kellőképpen ki kell világítani és a hajó kikötését rendszeresen ellenőrizni kell.

IV. Fejezet.

GÉPJÁRMŰVEK KARBANTARTÁSA ÉS JAVITÁSA

GÉPJÁRMŰVEK NAPI KARBANTARTÁSA

1. A gépjárművek napi karbantartása lényegében három részből tevődik össze:
 - a) a gépjármű indulás előtti átvizsgálásból,
 - b) a menetközbeni ellenőrzésekből,
 - c) a visszaérkezés utáni ellenőrzés és karbantartásból.

A GÉPJÁRMŰ INDULÁS ELŐTTI ÁTVIZSGÁLÁSA

2. A gépjárművet üzemeltetés előtt minden esetben át kell vizsgálni, hogy az műszakilag és közlekedésrendészetiileg a követelményeknek megfelelően üzembiztos állapotban legyen.
3. Meg kell vizsgálni a gépjármű elektromos berendezését, világítását, elektromos kürtjét, az irányjelzőt, fényváltót, valamint a lábféket és a kéziféket.
4. A fentiekén kívül le kell ellenőrizni:
 - a gumik légnyomását, a köpenyek állapotát,
 - a kerékcsavarok esetleges lazulását,
 - az üzemanyag készletet,
 - a hűtővíz mennyiségét,
 - az olajnivó pálcán az olaj mennyiségét és minőségét,
 - a kormány működését — holt játékát —, valamint a kormányösszekötő karok játékát.
5. Beindított motor mellett leellenőrizzük az olajnyomást és a dinamó töltését, az ablaktörlő és télen a gépkocsi melegítő berendezésének működését.
6. Indulás alkalmával ellenőrizni kell a tengelykapcsoló, sebességváltó, fék hibátlan működését, a gépjármű szerszámkészletének meglétét.

MENETKÖZBENI ELLENŐRZÉSEK

7. A gépkocsi üzemeltetése — vezetése — közben állandóan figyelemmel kell kísérni a motor, valamint az ellenőrző műszerek működését. Rendellenesség, vagy szokatlan hangok (pl. kopogás) esetén azonnal meg kell állni és amennyiben ez helyileg lehetséges a hibát meg kell állapítani, illetve szüntetni. Amennyiben erre nincs lehetőség, gondoskodni kell a gépjármű bevonatásáról.
8. Üzemeltetés — menet — közben 80—100 km megtett út után le kell ellenőrizni:
 - az olaj, üzemanyag és víz mennyiségét. A hiányt pótolni kell. A víz utántöltése járó motornál óvatosan történjen. Ha a víz teljesen elfolyott az utántöltést lehűlt motornál végezhetjük el,
 - a gumiabroncsoknál és a fékdoboknál a hőemelkedést és a gumiabroncsok légnyomását,
 - a kerekek rögzítőcsavar anyáit, a kormányszerkezet tolórúdját, összekötőrúdját, csuklóit és ezek megfelelő holtjátékát,
 - esetleges tömítetlenség miatt a gépkocsi alatt nincs-e hűtővíz, üzemanyag, kenőolaj, illetve fékolaj csepegés,
 - amennyiben a gépkocsi központi olajozó berendezéssel van ellátva, (pl.: Skoda) akkor annak szivattyúját legalább 100 km-ként menetközben működtetni kell.

VISSZAÉRKEZÉS UTÁNI ELLENŐRZÉS ÉS KARBANTARTÁS

9. A gépkocsit visszaérkezéskor ismételten felül kell vizsgálni és az üzemeltetés közben észlelt hibákat és rendelleneségeket azonnal meg kell szüntetni.
10. A javítási munkálatok gondos végrehajtása nemcsak a gépkocsi állandó üzemképességét biztosítja, hanem lehetővé teszi, hogy a gépkocsivezető elindulás előtt csak a legszükségesebb ellenőrző munkákat végezze el a gépkocsin.
11. Visszaérkezés után a gépjárművön a következő munkálatokat kell végrehajtani:
 - a gépjármű mosását, a vezetőfülke és a kocsiszekrény kitarátását,
 - az üzemanyag-, víz és olajsint magasságának feltöltését és az esetleges csepegések megszüntetését,
 - az olajszűrőnek, áramfejlesztőnek, feszültség szabályzónak, önindítóknak, elosztónak ellenőrzését,

- ellenőrizzük le és húzzuk meg a motornak az alvázkerethez való rögzítését, az önindítónak, dinamónak, a hűtőnek, vízszivattyú be- és kivezető csőtorolatainak, porlasztónak, motorszívó és kipuffogó csöveinek, szelepház fedélnek a felerősítését, rögzítését,
 - ellenőrizzük az akkumulátor telep polus kapcsainak állapotát, tisztaságát és edényeinek épségét. Győződjünk meg arról, hogy a vezetékek megbízhatóan vannak-e a poluskapcsokkal összekötve és a telep szilárdan rögzített-e,
 - vizsgáljuk felül az elektromos vezetékek hibátlan állapotát és a fő érintkezések megbízhatóságát,
 - ellenőrizzük a gyertyák vezetékeinek állapotát és kapcsolását a magasfeszültségű vezeték épségét a gyújtótekerccsel, valamint az elosztóval való kapcsolását, az elosztófej fedelének rögzítését és az előgyújtás szabályozójának működését,
 - ellenőrizzük a városi és országúti világítás működését, a hátsó lámpa és stopplámpa működését,
 - ellenőrizzük a légszűrő felerősítését és a bennelevő olaj szintjét és szükség szerint mossuk át a légszűrő elemét,
 - ellenőrizzük a kormányszerkezetet, a toló és összekötő rudazatot, az első és hátsó tengely, illetve rugó felerősítő csavarjainak esetleges fellazulását,
 - meg kell vizsgálni a fékberendezést nem csepeg-e folyadék, ha igen, úgy haladéktalanul küszöböljük azt ki,
 - ellenőrizzük a kerekek és köpenyek állapotát,
 - az útközben észlelt hibákat ki kell küszöbölni és a megszabott km után végre kell hajtani az adott gépkocsi kenési táblázatában előírt kenéseket. (Lásd kenési táblázatokat 20—26. sz. mellékletek.)
12. A BM. gépjárművein a napi karbantartási munkálatokon felül a következő időszakos karbantartási munkálatokat kell elvégezni:
- a) I. sz. technikai ellenőrző vizsgálat,
 - b) II. sz. technikai ellenőrző vizsgálat,
 - c) III. sz. technikai ellenőrző vizsgálat,
 - d) Időszakos átállások.

I. sz. TECHNIKAI ELLENŐRZŐ VIZSGÁLAT

13. Az I. sz. technikai ellenőrző vizsgálat célja a gépkocsi technikai állapotának rendszeres ellenőrzése, a szükséges beállítások elvégzése és az apróbb hibák kiküszöbölése. I. sz. technikai ellenőrző vizsgálatot kell végezni a gépjárművön minden megtett 1000 km út után.

14. Az I. sz. technikai ellenőrző vizsgálat terjedelme:

- visszaérkezés utáni (11. pont szerinti) összes munkálatok végrehajtása és azon kívül:
- az akkumulátor telepek felületének letörlése, poluskapcsok megtisztítása és vékonyan történő bezsírozása,
- a sav szintjének ellenőrzése a cellákban, hiány esetén desztillált vízzel való utántöltése,
- az üledékek leeresztése a benzinszűrő és benzin szivattyú ülepítő edényeiből, valamint a szűrő megtisztítása,
- ellenőrizzük az olajsint magasságát, a sebességváltóban a differenciálműben és szükség esetén töltjük fel az előírt szintmagasságra,
- ellenőrizzük az összes zsírzó meglétét, állapítsuk meg az esetleges hiányt és az adott gépkocsi kenési táblázata szerint hajtjuk végre a kenést,
- ellenőrizzük és tisztogassuk meg az elosztó fedelét, forgórészét és vezetékeit,
- ellenőrizzük a megszakító érintkezéseinek állapotát és szabályozzuk a hézagokat, szükség esetén tisztogassuk meg az érintkezőket, ellenőrizzük a gyújtás beállítását,
- ellenőrizzük és szabályozzuk be a porlasztót a motor üresjárása közben és hallgassuk meg a motor működését különböző fordulatszámoknál,
- ellenőrizzük a fékfolyadék szintmagasságát, a főfékhenger tartályában és töltjük fel az előírt magasságra,
- ellenőrizzük a szerelvény falon lévő összes műszerek működését,
- a kocsiszekrény és vezetőfülke minden rögzítését ellenőrizzük és húzzuk meg,
- a gépjármű minden 2500 km lefutása után a motorban olajat kell cserélni,
- az olajcserét közvetlenül a telephelyre való visszaérkezés után — tehát meleg motornál — kell végrehajtani.

II. sz. TECHNIKAI ELLENŐRZŐ VIZSGÁLAT

15. A II. sz. technikai ellenőrző vizsgálat célja:

- a gépkocsi technikai állapotának ellenőrzése, a szükséges, folyamatos javítások és beavatkozások végrehajtása. Az ellenőrző vizsgálatot a gépjárműn minden megtett 3000 km út után kell végrehajtani.

16. A II. sz. ellenőrző vizsgálat terjedelme:

Az I. sz. technikai ellenőrző vizsgálatnál előírt összes munkálatok végrehajtása és azon kívül:

- eresszük le a piszkos olajat, az olajsűrű ülepítő tartályából, mossuk át, töröljük szárazra a szűrő belső felületét, cseréljük ki, vagy állítsuk helyre a szűrőelemet,
- ellenőrizzük az áramfejlesztő áramszedő keféinek állapotát, tisztítsuk meg azokat a portól és az olajtól, ellenőrizzük az áramfejlesztő működését ellenőrző készülékeket,
- ellenőrizzük a magas és alacsony feszültségű áramkört, vizsgáljuk meg a megszakítókat és az elosztó fedelet,
- emeljük fel az első kereket, ellenőrizzük a kerekek játékát és szabályozzuk be az első csapágycsoportokat,
- ellenőrizzük a kormány szerkezetet (kormányrúdszerkezet) játékát, a kormány tolórúdjának csuklós csatlakozását, kúszóbőljük ki a kormányrudak csuklóinak megengedettnél nagyobb holtjátékát,
- ellenőrizzük a fékbetétek állapotát,
- szabályozzuk be a kéziféket, valamint a fékpofák és dobok közötti hézagokat,
- tengelykapcsoló és fékpedál üres játékának ellenőrzése, szükség esetén beszabályozzuk, ellenőrizzük a pedálok visszahúzó rugóinak épségét,
- ellenőrizzük a gyertyák állapotát, csavarjuk ki a gyertyákat, tisztogassuk le róluk a kormot, szabályozzuk be a szikraközt és ellenőrizzük a szikraképződést.

III. sz. TECHNIKAI ELLENŐRZŐ VIZSGÁLAT

17. A megfelelő üzembiztonság megőrzése mellett ezen vizsgálat fő célja, hogy áttekintő képet kapjunk a gépjármű műszaki állapotáról, melynek segítségével már tervszerűen beütemezhető a gépjármű soronkövetkező közép, esetleg nagyjavítása. Az előző pontokban felsorolt feladatok végrehajtásán kívül itt az alábbi munkákat is el kell végezni. A III. sz. technikai ellenőrző vizsgálatot a gépjárműn minden megtett 10 000 km út után végre kell hajtani.

18. A III. sz. technikai ellenőrző vizsgálat terjedelme:

- meg kell mérni a sűrítési végnyomást a motor hengereiben, amennyiben nagyobb eltérés van az egyes hengerek között és

- egyéb tömítetlenség nem áll fenn, meg kell vizsgálni a szelepek zárását, szükség esetén szelepcsíszolást kell végrehajtani,
- az összes olajsűrőket ki kell szerelni, kitisztítani, esetleg betétet cserélni,
 - szereljük le, szedjük szét és ellenőrizzük a porlasztót, ellenőrző műszerekkel ellenőrizzük a fűvókák méreteit, szabályozzuk be az üzemanyag szint magasságát, ellenőrizzük a tűszelep zárását,
 - szedjük szét, tisztítsuk ki az üzemanyag tápszivattyút,
 - ellenőrizzük a hangtompító és kipuffogó tömítést,
 - ellenőrizzük a sebességváltómű rögzítését,
 - ellenőrizzük a kardáncsuklók állapotát és a csavarok esetleges lazaságát,
 - a teljes fékrendszert ki kell tisztítani, ahol szükséges ott fékbetétet kell cserélni,
 - meg kell vizsgálni a rugók és lökésgátlók felfüggesztését és ahol az szükséges, a perselyeket ki kell cserélni,
 - meg kell vizsgálni az első futómű alkatrészeinek kopását, valamint ellenőrizni a nyomtáv és kerékdőlés helyes értékű beállítását,
 - a karosszériát át kell vizsgálni, a töréseket és kezdő repedéseket meg kell hegeszteni,
 - ellenőrizzük az alváz csavarjainak rögzítését, cseréljük ki a használhatatlanokat és pótoljuk a hiányzókat, húzzuk meg az összes csavarokat,
 - szükség esetén ki kell javítani a kárpitozást és a szőnyegek kisebb hibáit,
 - kétütemű motorkerékpárok sebességváltójában az olajat le kell cserélni.

IDŐSZAKOS ÁTÁLLÁSOK

19. A gépjárművek téli, illetve nyári üzemeltetése más-más követelményeket támaszt a gépjármű-szolgálatl szemben. Ezért a gépjárműveken az időszaknak megfelelően a szükséges műszaki vizsgálatokat és előírásokat végre kell hajtani, hogy a gépjárművek üzembiztonságát minden időszaknak megfelelően biztosítsuk.
20. Az időszakos átállások végrehajtása során az alábbi feladatokat kell elvégezni a **hűtési** rendszernél:
 - a) A téli időszak beálltával (október 15 — következő év március 15-ig) a hűtési rendszert át kell vizsgálni és az összes tömítetlenségeket megszüntetni. A hűtési rendszerből a vizet leengedjük és 10—12 órai időtartamra a lerakodott vízkő eltávolítása céljából az alanti oldattal feltöltjük:

1 kg mosószóda, 0,5 lit. petróleum, 10 lit. víz. A fenti oldatot az eltelt idő után le kell engedni és a hűtőrendszert tiszta vízzel alaposan át kell öblíteni.

- b) A hűtőrendszert ezután fagyálló folyadékkal fel kell tölteni. A fagyálló folyadékkal feltöltött gépjárművet feltűnő helyen „fagyálló” jelzéssel kell ellátni.
- c) Amennyiben nem minden jármű részére lehet fagyálló folyadékot, vagy fűtött garázst biztosítani a téli időszakban, úgy a gépjárművezető személyesen felelős a hűtővíz időben történő leengedéséért. A hűtővíz leengedésekor a hengeren lévő csapot is nyissuk ki, a víz kifolyása után gyújtás nélkül többször forgassuk át a motort, hogy a hűtőrendszer csővezetékeiben, vízszivattyúban fennmaradó víz is kifoljon. A víz leeresztése után még meleg állapotban mind két vízcsapot el kell zárni. Azt a gépjárművet, amelyből a hűtővizet leeresztették, feltűnő helyen (hűtő elején) „víz leeresztve” feliratú táblával kell ellátni.
- d) A hűtőtakarókat fel kell szerelni. Amelyik gépjármű hűtődönnyel van felszerelve, úgy annak működését ki kell próbálni és a legmegfelelőbb üzemi hőmérséklet ($80-90^{\circ}\text{C}$) biztosítása érdekében alkalmazni kell.

21. A motor és egyéb fődarabok **kenési** rendszerénél:

A gépjárművek téli időszakban történő üzemeltetése a kenési rendszerben szükségessé teszi a nyári időszakban használt sűrűbb motorolajok és kenőanyagok hígabbra történő kicserélését.

Ennek érdekében a hidegebb idő beálltával az esedékes olajcsere alkalmával már az időszaknak megfelelő olajat kell használni.

Az olajcsere végrehajtása előtt mossuk át az olajvezetékeket és cseréljük ki az olajszűrő betéteket.

Ügyelni kell arra, hogy az ÁFOR. által leszállításra kerülő kenőolaj megfeleljen az elkövetkezendő időszaknak.

22. Az akkumulátor igénybevétele a téli időszakban jelentősen megnövekedik, a hideg hatására csökken az akkumulátor áramerőssége, ugyanakkor az üzemeltetés) (önindítás, világítás) lényegesen jobban igénybeveszi.

A zavartalan téli üzemeltetés érdekében az alábbi munkákat kell az **akkumulátornál** végrehajtani:

- a) Ellenőrizni kell az akkumulátor műszaki állapotát, (törés, szivárgás, cellazárlat, stb.) hogy megfelele-e a téli üzemeltetés magasabb követelményeinek.

- b) Az akkumulátor befagyásának elkerülése érdekében a legfontosabb követelmény az, hogy állandóan jól feltöltött állapotban legyen (a feltöltött állapotban a sav fajsúlya 1,28 és ilyenkor csak $-50\text{ }^{\circ}\text{C}$ alatt fagy be, azonban kimerült állapotban ha a sav fajsúlya 1,1 alá csökken, már $-4\text{ }^{\circ}\text{C}$ -nál is fennáll a fagyveszély).
Ezért különös gondot kell fordítani az akkumulátor mellett a dinamó és feszültség szabályozók hibátlan működésére.
 - c) Olyan helyiségben, vagy helyen ahol a hőmérséklet a $10\text{ }^{\circ}\text{C}$ alá süllyed, az akkumulátorokat ki kell szerelni a gépjárműből és megfelelő meleg helyen tárolni.
 - d) Különös gondot kell fordítani az akkumulátor kivezető polusainak, valamint általában az érintkező felületek és csatlakozások tisztántartására és feszes meghúzására.
23. A téli időszak beállta előtt az elhelyezési szolgálat bevonásával gondosan ellenőrizni kell a garázsok ajtajainak, ablakainak épségét és jól bezárhatóságát. Ellenőrizni kell a fűtőberendezések működését és idejében intézkedni kell a vízvezetékhalózat befagyása elleni óvintézkedések végrehajtására.
24. A téli időszakról a tavaszi időszakra való átállás végrehajtása a téli időszakban felszerelt anyagok bevonásából és a nyári időszaknak megfelelő olajok kiadásából áll.
A télen használt fagyálló folyadékot tiszta edénybe le kell eresztetni, a hőlancokat bevonni és a VI. fejezet 71. és 86. pontja szerint tárolni.

A GÉPJÁRMŰVEK KIS, KÖZÉP ÉS NAGYJAVÍTÁSÁNAK MEGHATÁROZÁSA

25. A gépjármű javítás elbírálásánál két tényezőt kell figyelembevenni, egyrészt a javításra fordított munkaidőt, másrészt a javításnál felhasznált anyagok forint összegét. Ennek alapján az alábbiak szerint osztályozzuk a javításokat:
26. **Kis (futó) javítás.**
Kisjavítás alatt olyan javítási munkát kell érteni, amelynek elvégzéséhez legfeljebb 16 munkaóra (2 munkanap) van szükség és az anyagfelhasználás nem haladja meg az 1500,— Ft-ot.
27. **Középjavítás.**
Középjavítás alatt olyan javítást kell érteni, amelynek munkaideje

a 16 munkaórát, illetve az anyagfelhasználás forint összege az 1500,— Ft-ot meghaladja, de a nagyjavítás fogalmát nem meríti ki.

28. **Nagyjavítás (generál)**

Nagyjavítás alatt olyan javítást kell érteni, amelynek keretében a gépkocsi motorját és még valamelyik fő darabját teljesen felújítják, vagy kicserélik.

Teljes nagyjavítás alatt olyan javítást kell érteni, amelynek során a gépjármű összes fő darabját, egyidőben teljesen szétszedik, a hibás, elhasznált és kopott részeket kicserélik, vagy felújítják. A gépkocsit teljesen átfestik és fényezik.

29. A Belügyminisztérium tulajdonában lévő gépjárművek javítása három helyen történhet:

- a) a számadótestek saját gépjárműjavító műhelyében,
- b) a számadótest területén lévő állami autójavító vállalatoknál, KTSZ-nél,
- c) Budapesten a BM. Gépkocsijavító Vállalatnál és az állami autójavító vállalatoknál.

30. A számadótestek telephelyein lévő gépjármű javító műhelyekben csak kis- és középjavítást szabad elvégezni. A számadótestek műhelyeiben nagyjavítást végezni, — engedély nélkül — **tilos!**

31. A számadótest területén lévő állami autójavító vállalatoknál és KTSZ-nél csak olyan esetben szabad javítást megrendelni, ha azt a rendelkezésre álló eszközökkel a számadótest javító műhelyében nem tudják elvégezni és ha a javítási összeg kifizetésére megfelelő pénzügyi fedezet rendelkezésre áll.

A javítás mérve általában a középjavítást nem haladhatja meg. Indokolt esetben a BM. Gépjármű Osztály előzetes engedélyével nagyjavítást is megrendelhet.

32. Az alegységek székhelyein lévő állami autójavító vállalatok és KTSZ-nél az alegység parancsnokok önállóan végeztethetnek motorkerékpár és kerékpár kisjavításokat. A javítások értéke azonban nem haladhatja meg esetenként motorkerékpároknál a 100,— Ft-ot, kerékpároknál a 25,— Ft-ot.

Az alegység parancsnokok az állományukba tartozó motorkerékpároknak és kerékpároknak csak a számadótest pénzügyi szolgálata által meghatározott negyedéves Ft keret erejéig végeztethetik a kisjavításokat.

A javítási számlákat az alegység parancsnokoknak záradékolással ellátva a számla beérkezése után 24 órán belül kifizetés végett fel kell terjeszteni a számadótest pénzügyi osztályához.

33. A BM. Gépkocsijavító Vállalat csak közép- és nagyjavítást végez. A számadótest a BM. Gépkocsijavító Vállalatnál csak a BM. Gépjármű Osztály engedélye alapján javíttathat.

34. A gépjárművek nagyjavítása csere gépjármű rendszer alapján történik. A nagyjavításra felküldendő gépjárművek javítási, illetve cserelési időpontját a BM. Gépjármű Osztály előre meghatározza.

35. Gépjármű balesetből eredő sérülést a számadótest helyileg csak 500,— Ft értékhatárig javíthat, illetve javíttathat meg. 500,— Ft-on felüli balesetből eredő javításokat csak a BM. Gépjármű Osztályának külön engedélyével szabad megjavítani. Az engedély megadásáig a gépjárművet szétszerelni, vagy a javítást elkezdni szigorúan **tilos!**

Az engedélyre vonatkozó kérelemben fel kell tüntetni a balesetből eredő sérüléseket részletesen, a javításhoz szükséges alkatrészeket, anyagokat és munkaidőt, továbbá azt, hogy a számadótest a rendelkezésre álló eszközökkel a javítást el tudja-e végezni, illetve a helyi állami autójavító vállalatok és KTSZ-ek a javítás megrendelését elfogadják-e.

36. Azok a számadótestek amelyek a gépjárművek szervicét (I. sz. technikai ellenőrző vizsgálat) rendszeresen a BM. Gépkocsijavító Vállalatnál végeztetik, a Vállalattól kötelesek a service tömböket — lapokat — beszerezni a karbantartási Ft keret terhére.

GÉPJÁRMŰVEK JAVÍTÁSBA ADÁSA

37. Az alegységek használatában lévő gépjárművek a számadótest gépjárműjavító műhelyében történő átadásakor a gépjármű és annak javítására vonatkozó adatokat be kell jegyezni az alegység „anyagjavítások könyvé”-be. A gépjármű javításra való átvételét a számadótest gépjárműszolgálat vezetőjével, vagy a műmesterrel (műhelyparancsnokkal) igazoltatni kell.

38. A számadótest, illetve az alegységek parancsnokai által állami autójavító vállalatoknál és KTSZ-nél történő javítás esetén a javításba adást „anyagjavítások könyv”-ével kell igazolni. Ebben az esetben az „anyagjavítások könyv”-ében a javító vállalat (KTSZ) részéről az átvételt nem kell aláírással igazolni, hanem a megrendelő egy példányát és az állami autójavító vállalatok, KTSZ-ek által adott

átvételi elismervényt kell az „anyagjavítások könyv”-e mellett gyűjteni.

39. A BM. Gépkocsijavító Vállalatnál elvégzendő javításokra vonatkozóan a javítást „javítási kimutatás”-on kell kérni. (7. sz. melléklet.) Egy javítási kimutatáson csak egy gépjármű javítást lehet kérni.

A javítási kimutatáson részletesen fel kell sorolni az ott feltüntetett fődarabok hibáit, valamint azt, hogy a meghibásodások természetes elhasználódásból, gondatlanságból, vagy balesetből erednek-e.

40. A javításra vonatkozó felrendeléshez az engedélyt a BM. Gépjármű Osztálya adja meg. Engedélyezés után a gépjárművet tiszta állapotban, igazolólapjával, törzskönyvével, valamint az összes felszerelésével (szerszámok, benzinkanna, stb.) fel kell szállítani a BM. Gépkocsijavító Vállalathoz. A gépkocsi javításba történő leadása a II. fejezet 11—13. pontja szerint történik.

GÉPJÁRMŰVEK JAVÍTÁSBÓL VALÓ ÁTVÉTELE

41. A számadótestek gépjárműjavító műhelye által az alegységek részére végzett javítást az alegység átvevőjének az „anyagjavítások könyv”-ében — és a munkalapon — aláírásával kell elismerni.
42. Mind a BM. Gépkocsijavító Vállalattól, mind az állami autójavító vállalatoktól és KTSZ-ektől javításból gépjárműveket leltárilag — törzskönyvvel — teljes és műszakilag kifogástalan állapotban lehet átvenni.
43. A javítások mérvét és költségét a számlamásolatok, vagy a munkalap adatai alapján a gépjármű törzskönyvébe be kell jegyezni az V. fejezet 16. pontja szerint.

GÉPJÁRMŰVEK BEJÁRATÁSA

44. A nagyjavított gépjárművek bejáratása döntő mértékben befolyásolja a gépjárművek további használhatóságát és élettartamát. A megjavított gépjármű motorjának (fődarabjának) felújított, szorosan illeszkedő alkatrészeinek a javítás utáni időszakban kíméletes terhelés és tökéletes kenés szükséges.
45. A nagyjavítás utáni bejáratás központilag a gépjármű kiadása előtt történik.

A megjavított motorok beépítés előtt fékpadon vannak bejáratva. A korszerű fékpad a legalkalmasabb a motor bejáratására, mivel

itt a döntő körülmények a terhelés, a víz és az olaj hőfoka szükség szerint beállítható és a motor teljesítménye közvetlenül mérhető.

46. A fékpadon bejáratott motorral ellátott gépjármű még 500 km-es utat tesz meg, mely idő alatt a többi fődarab is bejáródik és az esetleges hibák megmutatkoznak.
47. A gépjármű kiadása csak ezután (tehát 500 km-es bejáratás és az észlelt hibák kijavítása után) történik.

Fentiek alapján az ilyen gépjárművek további bejáratására nincs szükség, azonban a gépjárművet 3000 km-ig csak „kíméletes üzemeltetés” mellett lehet forgalmazni.

A kíméletes üzemeltetés feltételei:

Legalább 3000 km-ig

- a maximális sebesség szgk-nál 60 km/ó,
- a maximális sebesség tkg-nál 50 km/ó,
- a terhelés nem haladhatja meg az egyébként megengedett terhelés 75 százalékát,
- kerülni kell az erősebb emelkedéseket,
- ellenőrizni kell a motor hőmérsékletét, ez feltétlenül 90 C° alatt legyen.

48. A nagyjavított gépjárműre 5000 km lefutásig jótállás áll fenn a javító vállalatok részéről. Ezért bármilyen hiba előfordulása esetén szétszerelés előtt jelentést kell tenni a BM. Gépjármű Osztály felé, mert önkényes házi szétszerelés után a jótállás megszűnik.

49. A BM. összes számadótesténél gépjármű bejáratást csakis a Gépjármű Osztály engedélyezése után erre a célra rendszeresített bejáratási menetlevéllel és a megadott útvonalon lehet végezni.

Ennek értelmében ha esetleg helyileg végzett motorjavítás után feltétlenül szükséges a gépjármű bejáratása, erre minden esetben a Gépjármű Osztálytól előzetes engedélyt — és menetlevelet — kell kérni.

VÍZIJÁRMŰVEK (HAJÓ-, CSÓNAK-MOTOROK) JAVÍTÁSA

50. A vízijárművek javítása történhet:
- a) a vízi őr és FEP, illetve a folyamrendészeti őr — kapitányság — székhelyén,

- b) a HÖR Parancsnokság vízijármű javító műhelyében, illetve a folyamrendészet siófoki és budapesti javító műhelyében,
- c) a BM. Gépkocsijavító Vállalatnál.

51. A vízi őrs, FEP, illetve folyamrendészeti őrs — kapitányság — székhelyén a csónak (hajó) motoron csak olyan javítást szabad elvégezni, amely a motor megbontása nélkül eszközölhető (pl: gyújtómágnes beállítás, porlasztóbeállítás) és a rendelkezésre álló szerszámokkal és javítóanyagokkal a javítást szakszerűen saját beosztottjakkal eltudják végeztetni.

A javításhoz felhasznált anyagokat a „törzskönyv”-be be kell jegyezni.

52. A vízijárművek középjavítását a HÖR Parancsnokság vízijármű javító műhelyében és a folyamrendészet siófoki, illetve budapesti javító műhelyében kell elvégezni.

A javító műhelyek, amennyiben arra lehetőség van — a javítandó motor helyett csere motort adnak ki.

53. A vízijárművek nagyjavítását a BM. Gépkocsijavító Vállalatnál kell elvégezni.

54. A BM. Gépkocsijavító Vállalatnál elvégezni szándékolt vízijárművek **nagyjavítását**, a számadótest gépjármű szolgálatán keresztül, a BM. Gépjármű Osztályától kell „Javítási Kimutatás”-on kérni.

55. A javításra váró vízijármű felszállításhoz a BM. Gépjármű Osztálya adja meg az engedélyt. Engedélyezés után a vízijárművet összeszerelt, hiánytalan és tiszta állapotban „Törzskönyv”-vel együtt, általában vízi úton — kell felszállítani.

56. A nagyjavítást igénylő vízijárművet a BM. Gépkocsijavító Vállalat Budapest, XIII., Sió utca 1. szám alatti telephelyen) továbbiakban Sió utcai telep) kell átadni. Az átadást jegyzőkönyvileg kell eszközölni. Az átvételi jegyzőkönyvet a Sió utcai telep vezetője egyszerre három példányban állítja ki, melynek két példányát átadja a csónak (hajó) motor átadójának, egy példányt pedig a Vállalat részére magánál tartja.

A jegyzőkönyv felvételekor a Sió utcai telep vezetője a javítandó vízijárművekről hibafelvételezést készít, amit szintén átad az átadónak.

57. Az átadó a hiba feltételezéssel egyidőben köteles távbeszélőn jelenteni a BM. Gépkocsijavító Vállalatnál (Budapest, XIV., Miskolci út 159. sz.) lévő BM. Gépjármű Osztály átvevő csoportveze-

tőjének a vízijármű leadását, aki a jelentés vétele után beosztottat küld ki a Sió utcai telepre a vízijármű átvétele és a javítás megrendelése céljából.

A vízijármű átadója az átvételi jegyzőkönyv két példányát köteles bemutatni és aláíratni a BM. Gépjármű Osztály átvevő csoport beosztottjával, majd annak egy példányát átadja, a második példányát pedig magánál tartja. A jegyzőkönyv átadásával egyidőben az átadó köteles a javítandó vízijármű „Törzskönyv”-ét is átadni.

58. A megjavított vízijárművet a BM. Gépjármű Osztály átvevő csoportja veszi át a Sió utcai javítóteleptől. A BM. Gépjármű Osztály átvevő csoportja az átvétel idejéről értesíti a HÖR. Parancsnokságot vagy a folyamrendészet illetékes kapitányságát, aki köteles az átvétel idejére a Sió utcai telepre megbízottat kiküldeni.

Az átvételt — műszaki átvétel után — a BM. Gépjármű Osztály átvevője és a számadótest megbízottja igazolja.

A csónak (hajó) motor átvétele után a BM. Gépjármű Osztály átvevője a motor törzskönyvébe köteles az elvégzett javítást bejegyezni.

A szdt megbízottja köteles a megjavított vízijármű rendeltetési helyére történő leszállításáról gondoskodni.

NYILVÁNTARTÁS ÉS ELSZÁMOLÁS

1. A Belügyminisztérium gépjármű szolgálatában az alábbi sajátos nyilvántartási és felhasználási okmányokat használjuk:
 - a) Igazolólap (RG 1),
 - b) Menetlevél (AG 45),
 - c) „Igazolvány” (KPM 202),
„B” típusú menetlevél. személyi használatú gépjárműhöz (KPM 201),
 - d) „Igazolvány” a szolgálati személygépkocsi magáncélra történő igénybevételéhez,
 - e). Indítónapló (AG 46),
 - f) Törzskönyv (AG 43),
 - g) Kerékpár nyilvántartólap (AG 81),
 - h) Gépjármű nyilvántartólap (AG 71),
 - i) Gumiköpeny törzslap (AG 76),
 - j) Anyagjavítások könyve (AG 20),
 - k) Munkanapló (AG 21),
 - l) Munkalap.

IGAZOLÓLAP

2. Az igazolólap igazolja, hogy a gépjármű az országos gépjármű nyilvántartásban nyilván van tartva és az a BM tulajdonát képezi. Az igazolólapot a gépjárművezető köteles vezetés közben állandóan magánál tartani, tisztán megőrizni és az ellenőrző közegek kívánságára felmutatni.

A gépjármű Budapesten történő javításba adásakor az igazolólapot a BM. Gépjármű Osztály átvevő csoport vezetőjének át kell adni. Az igazolólap elvesztéséért vagy megrongálódásáért a felelős személyt felelősségre kell vonni és vele az új igazolólap kiadásának költségeit — a fegyelmi felelősségrevonáson kívül — meg kell téríttetni.

Elveszett, vagy használhatatlanná vált igazolólap pótlását a BM. Gépjármű Osztálytól kell kérni.

MENETLEVÉLTÖMB

3. A BM. üzemeltetésében lévő valamennyi gépjárművet menetlevéltömbbel kell hónaponként megismételve ellátni.

A menetlevéltömb kettős célt szolgál:

- a) a gépjármű igénybevételenek és
- b) az üzemeltetés során felhasznált üzemanyag, kenőanyag, az elvégzett szervizek, olajcserék és a megtett kilométerek nyilvántartására.

4. A gépjármű menetlevéltömb 38 lapoldalt tartalmaz és egy naptári hónapra érvényes. A menetlevéltömböt a számadótestek anyagi osztálya, hadtápparancsnoksága igénylés útján köteles biztosítani a gépjármű-szolgálat részére. Kiadásáért és elszámolásáért a gépjármű szolgálatvezető — főelőadó — felelős.

A felhasználás után a betelt menetlevéltömb két évig elszámolási okmányt képez, melyet a gépjárműszolgálat köteles összegyűjteni és megőrizni.

A menetlevelet kiadás előtt a gépjármű szolgálatvezető — főelőadó — írja alá és körbélyegzőjével látja el.

Pontos vezetéséért a gépkocsivezető és gépkocsi indító felelős.

5. A menetlevéltömb az alábbi részekből áll:

- gépjármű menetlevél,
- kötelező service, olajcsere,
- felvételezett üzemanyag,
- anyagvételezés,
- üzemanyagjegy beváltásának igazolása,
- működési lap,
- jelentés.

- a) A gépjármű menetlevél.

A menetlevél lapok 1—31-ig sorszámmal vannak ellátva. Egy-egy sorszámu menetlevéllap egy naptári napra — a nap dátumával megegyezően — érvényes. A gépjármű menetlevél rovatainak helyes vezetését az indító naponta köteles ellenőrizni.

Ha hiányosságot észlel, annak megszüntetése érdekében azonnal intézkedni köteles.

A menetlevéllap rovatai és vezetésének rendje:

- „Szerv megnevezése” c. rovat felett húzott vízszintes vonalra az indító, illetve a gépkocsivezető köteles felírni a szerv megnevezését (pl. BM. Borsod megyei Rfk.). A BM. Központi Garázs Parancsnokságnál a gépkocsiszin megnevezését kell beírni. Tilos különböző operatív osztályok megnevezését, vagy számozását a menetlevélre ráírni.
- „Gépjármű forgalmi rendszáma” c. rovatba a gépkocsi eredeti forgalmi rendszámát kell beírni. Ha azonban a gépkocsin fedőrendszám van és azzal forgalmaz, ennek beírása mellett az eredeti forgalmi rendszámot zárójelben fel kell tüntetni.
- „Indítónapló sorszáma” c. rovatához az indítónapló sorszámaát írja be a gépjármű indító. Abban az esetben, ha többször van indítva a gépjármű naponta, akkor perszámmal kell beírni az indítónapló sorszámaát (76/82/90 stb.) emelkedő sorrendben.
- „Km. óra állása, óra, perc érkezéskor telephelyre” c. rovatba azt a km. óra állást és óra, percet kell bejegyezni, amikor a gépkocsi napi munkáját végleg befejezte és beállt a garázsba, telephelyre.
- „Gépkocsivezető neve” c. rovatba a gépkocsi szervezett-szerű vezetője nevét kell beírni.
- „Kirendelés célja” c. rovatba a kirendelés célját kell röviden bejegyezni. (Pl. szolgálati út, magáncélra, stb.)
- „Megtett km.” c. rovatba a napi km. teljesítményt kell bejegyezni.
- „Az indulási” rovat három részből áll
- „Óra, perc” c. rovatba a gépjárműnek a garázból való kiindulás idejét kell beírni. Ezt a gépjármű indítónak annyiszor kell megismételnie, ahányszor a gépkocsi a garázból kiindul naponta. Ha vidéken van a gépjármű, ezt a rovatot a helyi számadótest gépjármű indítója köteles kitölteni.
- „Honnan” c. rovatba a gépkocsi indulási helyét kell beírni. Ha város területén forgalmaz a gépjármű, a garázs megnevezését kell beírni (pl.: Lajtai garázs). Ha a gépjármű az állomáshelyéről vidékre indul, ebben az esetben a város, vagy falu földrajzi elnevezését kell beírni. Pl.: Budapest,

Szeged, Dorog, stb. Indulási helynek kell tekinteni azt a helyet is, ahová a gépjármű megérkezik kiszállás alkalmával, akkor, ha onnan szolgálati telephelyére indul vissza, vagy további feladatok elvégzésére más helységbe kell mennie.

- „Km. óra állása” c. rovatba a gépjármű indulási km. óra állását kell beírni.
- „Érkezési” rovat három részből áll.

Ennek vezetése értelemszerűen hasonló az indulás c. rovat vezetéséhez.

Ha a gépkocsi városi forgalomban vesz részt és annak közigazgatási területét nem hagyja el, úgy az „Érkezés hová” c. rovatba a legtávolabbi helység megnevezését, vidéki kiszállás esetén pedig város, falu földrajzi megnevezését kell beírni.

A gépkocsi parancsnok aláírásával igazolja a gépjármű igénybevételét, az igénybevétel befejezése után sajátkezűleg köteles az „Érkezés” c. rovatokat kitölteni, idő, hely, km. óra állás feltüntetésével.

- „Az engedélyező” c. rovatot a számadótest vezetője, parancsnoka, illetve az általuk kijelölt személy írja alá. Az engedélyezőnek minden igénybevételt *külön kell* engedélyezni. Ha azonban a gépjárművet vidéki útra veszik igénybe, úgy az engedélyezőnek az igénybevétel idejét is fel kell tüntetni aláírás mellett. (Pl: Szabó Örgy II. 16—22-ig vidék.)

Amennyiben a gépjármű igénybevételt engedélyező akadályoztatva van a menetlevél aláírásában, úgy az indító köteles beírni az engedélyező nevét és rendfokozatát. Ebben az esetben utólag kell az engedélyezésre jogosult személlyel a menetlevelet aláírattni a visszaérkezés után azonnal.

- „Gyorshajtási utasítás” c. rovat az engedélyezett maximális km. sebesség indokolt esetbeni túllépésére adott utasítás rögzítésére szolgál. Ebbe a rovatba kizárólag csak a gépkocsi parancsnoka jegyezhet be, illetve adhat utasítást a gépkocsivezetőnek gyorsra. Bejegyzés: óra, perc és aláírás.
- „Városi forgalom km. terepen megtett km.”, stb. c. rovatok a fajlagos üzemanyag fogyasztás ellenőrzéséhez szükséges. A rovatok vezetése a gépkocsivezető feladata.

— „Útvonal megnevezése” c. rovatba vidéki kiszállások alkalmával az indulási hely és végcél, város, falu földrajzi megnevezését, pl. Budapest—Szeged, Eger—Hatvan, városi forgalom esetén a város nevét és „belterület” szót kell bejegyezni. Ezeket a gépjármű menetlevélén naponta kell feljegyezni.

Riadó, stb. esetén a menetlevél rovatait utólag lehet kitölteni.

- b) „Kötelező service és olajcsere” rovatot a gépjármű szolgálatvezető — főelőadó — köteles kitölteni a menetlevéltömb kiadása előtt. A beírt adatok a gépkocsivezető részére utasítások, melyeket köteles végrehajtani. Végrehajtását pedig az „Elvégzett service és olajcsere” rovatokban igazoltatni kell. Az új menetlevél kiadása előtt fel kell tüntetni — a régi menetlevéltömbből — a gépjármű előadónak, illetve az alegység anyagellátójának az előző hónapban elvégzett utolsó szervizt, olajcserét és km. óra állást. A „Gépjármű szolgálatvezető egyéb utasítása a gépjármű karbantartása” c. rovatban a II., III. műszaki szemlék megtartásának időpontját rögzíti.
- c) „Felvételezett üzemanyag” c. rovat két részre van osztva: jegyben és természetben.
Ezekbe a rovatokba csak az üzemanyagkezelő tehet bejegyzést a kiadott üzemanyagról. A „Visszavételezett üzemanyagjegy” rovatot is az üzemanyagkezelő tölti ki és írja alá.
- d) „Anyagvételezés” c. rovatba kell beírni a gépkocsivezető által felvételezett anyagot, valamint annak Ft értékét. Ezt a rovatot a raktárkezelő köteles vezetni a kiadással egyidőben.
- e) „Üzemanyagjegy beváltásának igazolása” c. rovat az ÁFOR kutaknál beváltott üzemanyagjegyek elszámolására szolgál. Ebbe csak az ÁFOR kútkezelője tehet bejegyzést, kútbélyegzőinek használata mellett, sajátkezű aláírásával. Bélyegző nélkül az elszámolás nem fogadható el. A kút kezelője köteles a beváltott üzemanyag mennyiséget számmal beírni a megfelelő rovatba.
- f) „Működési lap” a tűzoltóság speciális gépjárműveinek üzemeltetésének elszámolásához szolgál.
- h) „Jelentés” c. összesítő lapon számol el a gépkocsivezető a gépjármű egy hónapos üzemeltetéséről. Ennek az elszámolásának a határideje a tárgy hó utolsó napja, vagyis 30.-a és 31.-e.

„B” TIPUSÚ MENETLEVEL ÉS IGAZOLVÁNY

6. A miniszterhelyettesek személyhasználatú gépjárműveihez van rendszeresítve.

A „B” típusú menetlevél csak a személyhasználatú gépjármű használatára jogosító igazolvánnyal érvényes. A „B” típusú menetlevelet az igényjogosult vezeti. Használata magáncélú, igénybevételnél kötelező.

„IGAZOLVÁNY,, A SZOLGÁLATI SZEMÉLYGÉPKOCSI MAGÁNCÉLRA TÖRTENŐ IGÉNYBEVÉTELÉRE

7. Magáncélú igénybevétel alkalmával az igényjogosult köteles az igazolványt a rovatoknak megfelelően vezetni.

Magáncélú gépjármű igénybevétel alkalmával a szolgálati gépjármű menetlevéltömbjében fel kell tüntetni a „magáncélú igénybevétel”-t is, a „kirendelés célja” c. rovatban.

Gépjármű ellenőrzés alkalmával magáncélú igénybevétel esetén az igazolványt az ellenőrző közeg kérésére fel kell mutatni.

Az igényjogosult személy változása esetén az igazolványt 48 órán belül a BM. Gépjármű Osztályra fel kell terjeszteni és újat kérni a változásnak megfelelően. Egyébként új igazolványt csak a régi betelte után és annak egyidejű felterjesztése mellett lehet kérni a BM. Anyagi és Technikai Főosztálytól.

A betelt, illetve személyi változás útján lecserélt igazolványokat a BM. Gépjármű Osztály gyűjti és irattározza.

INDÍTÓNAPLÓ

8. Minden számadótestnél, alegységnél, ahol gépjárművet üzemeltetnek, indítónaplót kell vezetni. Az indítónaplóban kell kimutatni időrendi sorrendben a számadótest által üzemeltetett gépjárművek hollétét.

Az indítónapló vezetése az indítással megbízott személy feladata. A gépjármű kiindítása előtt az indítással megbízott személy köteles az indítónaplóban a gépjárműre vonatkozó adatokat a rovatoknak megfelelően bejegyezni és beérkezés után a visszaérkezést igazolni.

Az indítónapló vezetésének a „gépjármű menetlevél” szolgáltat adatot.

Az indítónaplót könyvalakban a naptári évtől kezdve 1-es folyószámtól naplószerűen kell vezetni.

A Belügyminisztérium használatában lévő garázsokba — telephelyekre — beálló, illetve onnan kiinduló valamennyi gépjármű adatait az „Indítónapló”-ba be kell jegyezni, függetlenül attól, hogy a gépjármű a számadótest állományába tartozik-e vagy sem.

GÉPJÁRMŰ TÖRZSKÖNYV

9. A Belügyminisztérium állományába tartozó valamennyi gépjárművet (személy, teher, motorkerékpár, vízijármű, traktor, pótkocsi, utánfutó) törzskönyvvvel kell ellátni.

A törzskönyveket — a gépjárművek beszerzése után — a BM. Gépjármű Osztály állítja ki.

A számadótestek a törzskönyveket a kiutalt gépjárművek átvételével egyidejűleg veszik át a BM. gépjármű raktárában.

A számadótestek állományába tartozó gépjárművek törzskönyveit egyúttal a **gépjárművek egyedi nyilvántartását is képezik.**

10. A törzskönyv vezetése és kezelése a gépjármű szolgálatvezető — főelőadó — kötelessége. A számadótest gépjárműszolgálat vezetője — főelőadója — a törzskönyveket köteles típus, azonbelül pedig emelkedő forgalmi rendszám szerint megfelelően jól elzárható szekrényben tisztán tárolni.

A törzskönyv átadása-átvétele minden esetben a gépjármű átadása átvételével együtt történik.

11. Törzskönyv az alábbi adatokat tartalmazza:

- a) a gépjármű műszaki adatai rögzítésére szolgáló rész, 1. oldal,
- b) változások feljegyzésére szolgáló rész, 2. oldal,
- c) a gépjárműre szerelt tartozékok nyilvántartására szolgáló rész, 3—4. oldal,
- d) a gépjárműhöz kiadott szerszámok nyilvántartására szolgáló rész, 5. oldal,
- e) a gépkocsivezető személyében beállott változások nyilvántartására szolgáló rész, 6. oldal,
- f) a gépkocsi gumiabroncsainak nyilvántartására szolgáló rész, 7—14. oldalig,
- g) a gépjármű beosztási helyét nyilvántartó rész, 15—17. oldalig,
- h) a gépjármű javításainak nyilvántartására szolgáló rész, 18—43. oldalig,

- i) időszaki vizsgálatok, szerviz, olajcsere nyilvántartására szolgáló rész, 44—46. oldalig,
- j) a gépjármű üzemeltetése során megtett km. és felhasznált üzemanyagfogyasztás éves és havonkénti nyilvántartására szolgáló rész, 61—72. oldalig,
- k) balesetek és sérülések nyilvántartására szolgáló rész, 73—74. oldalig.
- l) ellenőrzések bejegyzésére szolgáló rész, 75—80. oldalig.

A TORZSKÖNYV VEZETÉSE

12. A gépjármű állománybavétele alkalmával a törzskönyvet a BM. Gépjármű Osztály állítja ki.

A törzskönyv 1., 2., 3., 4. oldalán csak a BM. Gépjármű Osztály tehet bejegyzést illetve törlést.

A számadótest gépjármű szolgálat vezetője — főelőadója — a gépjárműre kiadott olyan szerszámokat, amelyek a törzskönyv 5. oldalán még nincsenek nyilvántartva, köteles bejegyezni.

A hiányzó, illetve megváltozott szerszámkészlet módosítását, törlését csak a BM. Gépjármű Osztály eszközölheti.

13. A gépkocsivezető személyében beállott változás rovatában a gépjármű vezetőjével a gépjármű átvételét aláírásával kell igazolni.

14. A gépjármű gumibroncs nyilvántartására szolgáló részt gumicsere esetén a változást anyagkiadási jegy alapján a gépjármű szolgálatvezető — főelőadó — köteles bejegyezni a rovatoknak megfelelően.

15. A gépjármű beosztási helye c. részben a BM. Gépjármű raktár parancsnoka köteles a gépjármű kiadása alkalmával az átvevő számadótest pontos megnevezését, idejét, a gépjármű km. óra állását bejegyezni.

A BM. Gépjármű Osztály raktárparancsnokán kívül ebben a rovatban a területi országos parancsnokság anyagi és technikai osztálya abban az esetben tehet bejegyzést, ha számadótestein belül gépjármű átcsoportosítást hajt végre.

16. A gépjármű javítási napló a gépjárművön végzett mindennemű javítások nyilvántartására szolgál. Itt kell feltüntetni az akkumulátor cseréjének időpontját is.

A kis- és középjavítások — valamint helyben engedéllyel végzett nagyjavítások — pontos időben történő bejegyzéséért a gépjármű szolgálatvezető — főelőadó — felelős.

Azokat a nagyjavításokat, amelyeket a BM. Gépjármű Osztály rendel meg, a BM. Gépjármű Osztály átvevő csoportja jegyzi be a törzskönyvbe. A Ft összeget utólag az a számadótest gépjármű szolgálatvezető — főelőadó — jegyzi be, ahol a gépjármű üzemel. A Ft összeget a BM. Gépjármű Osztály által leküldött számlamásolat alapján kell bejegyezni.

A rovatok kiállítása a következőképpen történik:

- „a gépjárművet javították” c. rovatba a javítás időpontját (mettől-meddig) kell beírni,
 - „a megrendelőjegy száma, munkalap száma” c. rovatba, ha a gépjárművet autójavító vállalatnál, akkor a megrendelő számát, ha pedig a számadótest javítóműhelyében javítják, akkor a munkalap számát kell beírni.
 - „a hol és melyik műhelyben végezték el a javítást” rovatba a javítást végző gépkocsijavító vállalat megnevezését kell bejegyezni, ha a számadótest műhelyében végezték a javítást, akkor „házi műhely” megjelölést kell használni.
 - „a javítás alkalmával beépített anyagok értéke Ft-ban” című rovatba csak az esetben kell az anyagok értékét beírni, ha a javítást a háziműhelyben végezték. Ugyanez vonatkozik a „javításra fordított munkaidő órában” rovatra is.
 - „a számla összege” rovatba a gépkocsi javító vállalatok által kiállított javítási számla összegét, illetve a háziműhelyben végzett javítások óraszámának megfelelő Ft összeget — 1 órára 17,50 Ft számolva — és a beépített anyagok Ft összegét — kell beírni.
 - „a javítás rövid leírása” rovatba a javítás rövid leírását kell bejegyezni (pl. teljes nagyjavítás, motorcsere, szelepcsizolás, fékjavítás, stb.).
 - „bejegyezte” c. rovatba a bejegyzést végző személy köteles aláírni és a bejegyzés keltét feltüntetni.
17. Az „időszaki vizsgálatok” rovatba be kell jegyezni a műszaki vizsgálatok megtartásának idejét, a gépjármű km. óra állását és a vizsgálat fokozatát (I., II., III.) jelöléssel. Az olajcserét (motor-, sebváltó differenciálmű) a vizsgálat eredménye rovatban külön

fel kell tüntetni. „Igazolás” c. rovatba a bejegyzést végző személy ír alá, dátum feltüntetéssel.

18. A gépjármű üzemeltetése során megtett km. és felhasznált üzemanyag nyilvántartására szolgáló részben:
 - A „hó folyamán megtett km.” rovatba a tárgyhóban megtett km. teljesítményt kell bejegyezni. Ezt a km. mennyiséget az „összesen teljesítmény km.” rovatában folyamatosan hozzá kell adni az előző km. mennyiséghez.
 - Az „összesen teljesítmény km.” rovatban mindig a gépjárművel megtett összes km-t kell nyilvántartani.
 - A „felhasznált üzemanyag” rovat megfelelő hasábjára a hó folyamán felhasznált üzemanyag- és kenőanyagféleségeket kell beírni.
 - A „működési idő” rovatba a tűzoltó gépjárművek működési idejét kell bejegyezni.
19. A „balesetek és gépjármű sérülések” nyilvántartására szolgáló részbe a gépjármű szolgálatvezető — főelőadó — köteles bejegyezni a gépjármű baleseteit, illetve az erőszakos megrongálódásokat.
20. Az „ellenőrzés” rovatba az ellenőrzést végző közeg köteles az észrevételeket bejegyezni és aláírni.
21. Az esetleges betelt, megrongálódott, vagy megsemmisült törzskönyvek pótlását minden alkalommal a BM. Gépjármű Osztálytól kell kérni. A megsemmisült, elveszett, megrongálódott törzskönyvről jegyzőkönyvet kell felvenni. A jegyzőkönyv tartalmazza a felelős személy nevét, rendfokozatát, beosztási helyét, a gépjármű forgalmi rendszámát és azt, hogy milyen körülmények között semmisült meg, rongálódott meg, illetve vészelt el a törzskönyv.

KERÉKPÁR NYILVÁNTARTÓ LAP

22. A kerékpár nyilvántartó lapokat a BM. Gépjármű Osztály állítja ki és a BM. Központi Anyagraktár kerékpár kiadásával egyidejűleg adja ki a számadótest részére.
23. A kerékpár nyilvántartólap rovatai és vezetésének rendje:
 - A „vázszám” c. rovatba a kerékpár vázszámát kell feltüntetni.
 - A „beszerzési év” c. rovatba a kerékpár beszerzési évét kell rögzíteni.

- A „gyártmány” c. rovatba a kerékpár gyártmányát kell feljegyezni.
 - A „beosztásban történő változás” c. rovatba a számadótest megnevezését kell bejegyezni pontos idő megjelöléssel.
 - A „gumik kiadásának időpontja” c. rovatban a kerékpárokra kiadott köpeny és tömlő darabszámát és kiadásának időpontját év, hó, nap megjelölésével kell feltüntetni.
 - A „kerékpár felújítások ideje” c. rovatban fel kell tüntetni a kerékpár felújítások idejét év, hó, nap megjelöléssel.
 - A „tartozékok” c. rovatban fel kell sorolni a kerékpárhoz kiadott összes tartozékot (lámpafej, dinamó, prizma, nyereg-táska, pumpa, pumpatartó bilincs, névtábla, stb.).
 - A „szerszám” c. rovatban a kerékpárhoz kiadott szerszámokat, kulcsokat darabszám és pontos megnevezés szerint kell feljegyezni.
 - A „BM. állományából leadva” c. rovatba a kerékpár leadását kell rögzíteni.
24. A számadótesteknek tilos bejegyzést tenni a kerékpár nyilvántartólap első négy rovatába.
- A Központi Anyagraktár és a Testületi Országos Parancsnokságok Anyagi és Technikai Osztályai a „beosztásban történt változás” c. rovatba bejegyzést tehetnek.
- A Központi Anyagraktár az új, illetve felújított kerékpárok kiadása, valamint a számadótest által végleg leadott kerékpárok nyilvántartási lapján vezeti át a változást.
- A Testületi Országos Parancsnokságok Anyagi és Technikai Osztályai abban az esetben vezetik át a változásokat, amikor a kerékpárt — testületen belül — az egyik számadótesttől a másik számadótesthez helyezik át.
25. A számadótest gépjármű szolgálata a kerékpár nyilvántartólap adatait — fentiek kivételével — köteles folyamatosan vezetni és évente legalább egyszer a kerékpár valóságos adataival egyeztetni. Ha az egyeztetés során olyan adat merül fel, amely a nyilvántartó lapon még nem szerepel, azt köteles rávezetni, azonban hiány esetén a nyilvántartó lapról törlést nem eszközölhet.
26. A nyilvántartó lapok kezeléséért, meglétéért a számadótest gépjármű szolgálatvezetője, gépjármű előadója felelős. A nyilvántartó lapokat zárható dobozban, alegységenként csoportosítva kell gyűjteni. Amennyiben a kerékpárokat számadótesten belül az al-

egységek között áthelyezik, a nyilvántartó lapokat a változásoknak megfelelően át kell helyezni. Ha a számadótest állományából kerékpár veszett el, vagy semmisült meg, úgy a kerékpár nyilvántartó lapot fel kell terjeszteni a BM. Gépjármű Osztálynak, egyúttal a kerékpár törlését kérve. A betelt, elveszett, megsemmisült kerékpár nyilvántartólap pótlását a BM. Gépjármű Osztálytól kell igényelni. Amennyiben a nyilvántartólap elveszett, megsemmisült, jegyzőkönyvet kell felterjeszteni a pótlás kérelem mellett.

27. Kerékpárt végleg leadni, javításra, illetőleg selejtezésre csak anyagkiadási utalvánnyal és a kerékpár nyilvántartó lappal lehet. Az anyagkiadási utalványon fel kell sorolni a kerékpárok vázszámait. A kerékpárokat az anyagkiadási utalvány két példányával és a kerékpár nyilvántartó lapokkal együtt fel kell szállítani a BM. Központi Anyagraktárába. A BM. Központi Anyagraktár a leadásról szóló anyagkiadási utalvány 1 példányát (anyagkönyvelési példány) aláírva, bélyegzővel ellátva visszaküldi a kerékpárt leadó számadótestnek. A számadótest csak a BM. Központi Anyagraktár átvevője által aláírt anyagkiadási utalvány alapján helyezheti nyilvántartásából végleges kiadásba a leadott kerékpárokat. A felszállított (és az új) kerékpárok nyilvántartó lapjait a megjavításig, illetve azok újbóli kiadásáig a Központi Anyagraktár kezeli.

GÉPJÁRMŰ NYILVÁNTARTÓLAP

28. Gépjármű nyilvántartó lapot a BM. Gépjármű Osztály kivételével csak a **Testületi Országos Parancsnokságok** Anyagi és Technikai Osztályai **vezetnek**, illetve kezelnek.
A nyilvántartólap a gépjármű rendszámszerinti és beosztási helyének nyilvántartására szolgál.
29. A Testületi Országos Parancsnokság Anyagi és Technikai Osztály a nyilvántartási lapot a gépjármű átvétele alkalmával egyidőben veszi át a BM. Gépjármű Osztálytól.
A nyilvántartási lapot számadótesteinek megfelelően csoportosítva biztonságos helyen őrzi.
30. A Testületi Országos Parancsnokság által elrendelt gépjármű átadásokból eredő változásokat az Anyagi és Technikai Osztály vezeti át a gépjármű nyilvántartási lapon.
A gépjármű átcsoportosítás végrehajtásáról az írásbeli értesítést 48 órán belül meg kell küldeni a BM. Gépjármű Osztálynak.
31. A gépjármű nyilvántartási lapot a gépjármű leadásával egyidejűleg le kell adni a BM. Gépjármű Osztálynak.

GUMIABRONCS TÖRZSLAP

32. „Törzslap”-ot kell vezetni egy példányban a BM. tulajdonában lévő valamennyi gépjármű gumiabroncsköpenyről. A BM. Központi Anyagraktárban lévő új gumiabroncsköpenyek „Törzslap”-jainak kiállításáról a Központi Anyagraktár, a számadótestek használatában lévő (mind a gépjárműveken, mind a számadótest raktárában lévő) gumiabroncsköpenyek „Törzslap”-jainak vezetéséről a számadótest gépjármű szolgálatvezetője — főelőadó — köteles gondoskodni.

A BM. Központi Anyagraktárban lévő gumiabroncsköpenyek „Törzslap”-jaira csak a gyártmányt, gyári számot, méretet és osztályozási értéket kell beírni. A további adatokat a számadótestnél kell bejegyezni akkor, amikor a kérdéses gumiabroncsköpenyt a gépjárműre való felszerelés végett a raktáros kiadja.

A gumiabroncsköpeny körfutózása — javítása — alkalmával beállított osztályozási változást a BM. Központi Anyagraktár, illetve a gépjármű szolgálatvezető írja be a „Törzslap” megfelelő rovatába római számmal. Ha a gumiabroncsköpeny az I. osztályból II. osztályúra változik, az I. számot átlós vonallal át kell húzni és mellé be kell írni a II. számot.

33. A BM. Központi Anyagraktárból kiadásra kerülő gumiabroncsköpenyek átadója azok átadásával köteles a „Törzslap”-okat is átadni, illetve a számadótesttől átvett selejt köpenyek „Törzslap”-jait átvenni. A BM. Központi Anyagraktár és a számadótestek között a gumiabroncsköpeny cserét a „Törzslap” egyidejű kicserélése nélkül végrehajtani tilos.

34. A számadótest gépjárműszolgálat vezetője a gumiabroncsköpeny gépjárműre való kiadása előtt köteles meggyőződni arról, hogy a csere jogos-e, illetve a lecserélésre előkészített gumiabroncs lefutotta-e a normában előírt km. futási normát.

Ha a gumiabroncsköpennyel nem érték el az előírt futási normát, a nem teljesülés okáról jegyzőkönyvet kell felvenni és a felelős személy ellen a káreljárást azonnal meg kell indítani.

35. A gumiabroncsköpeny gépjárműre való felszerelése esetén a számadótest gépjárműszolgálat vezetője köteles a kiadásra kerülő gumiabroncs „Törzslap”-jára feljegyezni:

- a) a kiadás időpontját,
- b) a gépjármű rendszámát,

- c) a gépjármű km. óra állását, a felszerelés időpontjának meg-
felelően.
36. A gumiabroncsköpeny végleges leszerelése után a „Törzslap”-ra
fel kell jegyezni:
- a) a leszerelés időpontját,
 - b) a gépjármű km. óra állását a leszerelés időpontjának meg-
felelően,
 - c) a leszerelés okát,
 - d) a gumiabroncsköpenyeknek gépjárművel lefutott km. teljesít-
ményét.
- Az adatokat a 35—36. pontban foglaltakkal egysorban kell beírni.
37. Ha egy gumiabroncsköpenyt egyik gépjárműről a másikkra cserél-
nek át, a változást a gumiabroncsköpeny „Törzslap”-ján, valamint
a gépjármű „Törzskönyv” gumiabroncsköpeny nyilvántartási lapján
át kell vezetni.
38. Amennyiben a gépjárműről leszerelt gumiabroncsköpeny javítás-
sal ismét használhatóvá tehető, azt meg kell javíttatni.
A gumiabroncsköpenyen végzett mindennemű javítást a „Törzslap”
hátlapjára fel kell jegyezni. A megjavított gumiabroncsköpeny
gépjárműre való kiadását a „Törzslap”-on még abban az esetben
is fel kell tüntetni, ha annak használhatatlanná válása ugyanazon
gépjárművön következett be.

MŰHELY BIZONYLATOK

39. Az „Anyagjavítások könyvé”-ben kell nyilvántartani a javító mű-
helybe beérkezett gépjárműveket. A gépjármű javításból való el-
készüléskor a gépjármű javítására vonatkozó adatokat az „Anyag-
javítások könyvé”-ben át kell vezetni.
40. A „munkanaplóba” kell bejegyezni a műhelyben javítás alatt álló
gépjárművek javítási adatait.
41. Minden javítás alatt álló gépjárműről a műmesternek „munka-
lapot” kell kiállítania.
A munkalap kiállítása a következőképpen történik:
„Számadótest megnevezése” c. rovatba a számadótest megnevezé-
sét kell beírni.
„Munkalap száma”, a Munkanapló sorszámaival kell megegyezni.
„Forgalmi rendszám” rovatba annak a gépjárműnek rendszámát

kell beírni, amelynek javítását a házi javítóműhelyben végzik el.
„Típus” c. rovatba a gépjármű gyártmányát kell beírni.

„Km. óra állás” c. rovatba javításbavétel idején a gépjármű km. óra állását kell bejegyezni.

„Javításra átvette” c. rovatba a számadótest műhely parancsnoka, vezetője aláírásával igazolja, hogy a gépkocsit melyik hónap és melyik napján vette javításra át.

„Az elvégzett munka rövid leírása” c. rovatba a gépjárműn elvégzett javítást kell feltüntetni.

A javításra felhasznált munkaidőt az 1—31-ig sorszámozott részben, a szerelők nevével egyidejűleg kell feltüntetni. (Pl.: ha egy gépjárművön több szerelő dolgozik egy napon, az 1—31-ig számozott részben a naptári nappal megegyező rovatot x-el át kell húzni, a szerelők neve című rovatba pedig a gépjárműszerelő nevét kell feltüntetni, az üres részben pedig a munkaóra számát kell bejegyezni az át-„x”-elt szám hasábjának megfelelően.) A gépjárműn végzett összes munkaórát összesítve is ki kell mutatni.

A munka elvégzését a műhelyvezető — parancsnok — igazolja.
„Anyagkiadási jegyek száma” c. rovatba a raktárból kiadott anyagokról készült anyagkiadási utalványok számát kell felírni.

RENDSZERES ÉS IDŐSZAKOS ELSZÁMOLÁSOK, JELENTÉSEK

42. A kiutalt és az egyéb úton — helyileg — beszerzett gépjármű anyagok felhasználásáról minden számadótest és alegység köteles a kiutaló magasabb szerv felé elszámolni.

Elszámolásra kötelezettek:

- az alegységek a számadótestek felé havonta,
- a számadótestek a Testületi Országos Parancsnokságok, illetve a BM. Gépjármű Osztály felé negyedévenként,
- a Testületi Országos Parancsnokságok a BM. Gépjármű Osztály felé negyedévenként.

43. A BM. gépjármű szolgálatának az alábbi időszakos elszámoló jelentéseket kell elkészíteni:

— alegységeknél:

elszámolás az alegységek gépjárművei által felhasznált üzemanyagokról. Az elszámolás határideje a tárgy hónapot követő hó 3. (11. számú melléklet.)

— számadótesteknél, illetve Testületi Országos Parancsnokságoknál:

- a) Negyedévi üzemanyag felhasználási jelentés. (12. számú melléklet.)
- b) Jelentés a negyedévben üzemeltetett gépjárművek km. teljesítményéről, fajlagos üzemanyag felhasználásáról és balesetekről. (13. számú melléklet.)
- c) Összesítő a negyedévben üzemeltetett gépjárművek km. és üzemanyag felhasználásáról. (14. számú melléklet.)
- d) Összesítő a negyedévi balesetekről. (15. számú melléklet.)

44. A jelentéseket két példányban kell elkészíteni. Az eredeti példányt a HÖR., BV., Légó., Tűzoltó és Karhatalmi számadótestek a Testületi Országos Parancsnokságokhoz, az ellátásilag közvetlenül a főosztályhoz tartozó számadótestek, a megyei — budapesti — rendőrfőkapitányságok és a BM. közvetlen vegyes számadótestei pedig a BM. Gépjármű Osztályhoz terjesztik fel. A felterjesztések határideje: a negyedévi üzemanyag elszámolásnál a tárgynegyedévet követő hó 10-e, a Testületi Országos Parancsnokságok részére 15-e, a többi jelentése pedig 15-e, illetve 20-a.

45. Elszámolás az alegységek gépjárművei által felhasznált üzemanyagról.

Az elszámolásban fel kell tüntetni a gépjárművek menetleveleinek számát, típusát, forgalmi rendszámát, beosztási helyét, ki kell mutatni gépjárművenként és üzemanyagféleségenként a kiadott, a felhasznált és visszaadott üzemanyagokat, valamint a hóvégi készletet. Mivel az alegységeknél üzemeltetett gépjárművek üzemanyag ellátása a számadótest részéről jegyben történik, az alegységek anyagi és pénzügyi felelősei, a felesleges (hó folyamán beváltásra nem kerülő) üzemanyag jegyeket még a tárgyhóban, legkésőbb 28-ig kötelesek a számadótestnek visszaszolgáltatni, hogy a számadótesteknek lehetősége legyen az üzemanyag jegyeknek természetbeni átváltására.

Az elszámoláson a számadótest gépjármű szolgálatvezetője az alegység által visszaadott jegyek átvételét aláírásával elismeri és a másodpéldányt az alegység anyagi és pénzügyi felelősének visszaadja. Az anyagi és pénzügyi felelős az elszámolás másodpéldányát dőssziéba gyűjtve köteles megőrizni.

46. Negyedévi üzemanyag felhasználási jelentés.

A számadótestek ezt a jelentést a részükre kiutalt üzemanyagféleségek felhasználásáról (benzin, gázolaj, motorolaj, petróleum) készítik el.

A jelentést liter mennyiségi egységben kell elkészíteni.

A „Negyedévi kiutalás” és „Pótkiutalás” rovatokba rendszeres (negyedéves), illetve pótkiutalással biztosított üzemanyag mennyiséget kell beírni.

A szerv rendelkezésére álló keretet „Negyedévi kiutalás”, „Pótkiutalás” rovatok együttes mennyisége adja.

„Átvétel a negyedévben” rovatba az ÁFOR Tájégségi Vállaltól ténylegesen (természetben és jegyben) átvett üzemanyagmennyiséget kell beírni.

Az átvett üzemanyagmennyiség a számadótest rendelkezésére álló kerettől sok esetben — a kiutaló szerv és ÁFOR Tájégségi Vállalat által használt fajsúlyszámok különbözősége miatt — eltérő. Ezt az eltérést jellegétől függően az „Eltérés” + vagy — rovataiba kell beírni. Az eltérést a negyedévi üzemanyagjelentés hátlapján indokolni kell.

Az előző negyedévi maradvány rovatba az anyagnyilvántartásban kimutatott maradványt kell beírni. Ennek a mennyiségnek meg kell egyeznie az előző negyedévi üzemanyag elszámolási jelentés maradványával (zárókészletével).

Az „Elszámolandó mennyiség”-et az előző negyedévi maradvány + „Átvétel a negyedévben” című rovatok együttes mennyisége adja (4+7 sor összege).

A „Felhasználás” rovatot megosztva gépjárműre és egyéb célra felhasznált üzemanyagok bontásában kell kimunkálni. A gépjárműre és egyéb célra felhasznált üzemanyag mennyiség együttes összege a negyedévi üzemanyag felhasználás összesen. A gépjárművekre felhasznált üzemanyag mennyiség összegének meg kell egyeznie a menetlevéltömbökben, illetve a gépjármű törzskönyvben bejegyzett negyedévi üzemanyag felhasználás mennyiségével.

Az egyéb célra felhasznált üzemanyag mennyiséget a negyedéves üzemanyag elszámolási jelentés hátlapján részletesen ki kell mutatni.

Az elszámolandó mennyiség rovat és a felhasználás rovat összesenének különbözete (8—11) adja a maradványt (negyedévi zárókészletet).

A negyedéves üzemanyag elszámolási jelentés adataiban a számadótestnek a rendelkezésére bocsátott „A” üzemanyag készletet szerepeltetni nem kell, hanem azt a jelentés hátlapján külön kell kimutatni.

A Testületi Országos Parancsnokságok az „A” üzemanyagkészletet összesítve mutatják ki.

47. Jelentés a negyedévben üzemeltetett gépjárművek km. teljesítményéről, fajlagos üzemanyag felhasználásáról és a balesetekről.

Jelentés a gépjárművek gyártmányának, forgalmi rendszámának, km. óra állásának feltüntetésével gépjármű-nemenként, azonbelül típusonként és egyenként kell összeállítani, feltüntetve a negyedévben használt kilométert, üzemanyagféleségeket, valamint a megtett km. és felhasznált üzemanyag alapján a 100 km-re eső átlagfogyasztást. A negyedévben leadott, illetve felvételezett gépjárműveket — valamint a javítás alatt álló gépjárművek helyett kölcsönképpen kiutalt gépjárműveket — egy sorszám alatt kell jeleníteni (lásd: 13. számú melléklet szerinti mintán). Mivel a tárgy-negyedévben leadott, illetve a helyette felvételezett csere — kölcsön — gépjármű állományilag egy gépjárműnek számít. A jelentésben annyi sorszám szerepelhet, amennyi gépjárművel a számadótest szervezési táblázat szerint el van látva. Ezen felül csak azokat a gépjárműveket lehet még szerepeltetni, amelyeket a számadótest **rendkívüli feladatok elátása végett** — szervezési állományon felül — kölcsön kapott.

Az „Üzemképtelen napok száma” c. rovatba kell bejegyezni azoknak a napoknak a számát, amelyeken a gépjármű a tárgynegyedévben nem üzemelt meghibásodás, javítás miatt.

Ebben a jelentésben kell kimutatni gépjárművenként, a negyedévben történt baleseteket, a baleset idejét, sérült személyek számát, a kár összegét és a kár okozóit „idegen, vagy saját gépkocsi”, valamint a gépkocsivezető nevét.

Külön jelentésben fel kell tüntetni azokat a gépjárműveket, (rendszám szerint), amelyek a negyedévben km. túllépéssel futottak és az engedélyezett km. túllépést.

Ebben a jelentésben kell indokolni gépjárművenként a normán felüli fogyasztás okait is.

A Testületi Országos Parancsnokságok saját hatáskörben kötelesek a gépjárművek fajlagos üzemanyag felhasználását értékelni és a túlfogyasztások megszüntetésére intézkedni.

48. Összesítő a negyedévben üzemeltetett gépjárművek km. teljesítményéről és üzemanyagfelhasználásáról.

Az „Összesítő”-t a „Jelentés a negyedévben üzemeltetett gépjárművek km. és üzemanyag felhasználásáról és a balesetekről” c. jelentés alapján kell összeállítani. Az összesítőben a gépjárműve-

ket nemenként (személygépkocsi, tehergépkocsi, motorkerékpár) kell feltüntetni.

A Testületi Országos Parancsnokságok az összesítő jelentést gépjárműnemenkénti típusbontásban (Pobeda, Skoda, egyéb szgk. összesen, stb.) valamint az üzemeltetett gépjárművek darabszámának és a túlfogyasztott gépjárművek darabszámának feltüntetésével készítik el.

Ezekután ki kell mutatni a negyedévben üzemeltetett gépjárművek db számát, a megtett km. és felhasznált üzemanyag mennyiségét összesen.

A testületek és a közvetlen számadótestek által a fajlagos üzemanyagfelhasználás céljából felterjesztett gépjárművenkénti felhasználási adatokat összesítve egyeztetni kell a negyedévi elszámolási jelentés adataival.

49. Összesítő a negyedévi balesetekről.

A negyedévi balesetek összesítő jelentését a „Negyedévben üzemeltetett gépjárművek km. és üzemanyag felhasználásáról” készült összesített kimutatás és jelentés a „Negyedévben üzemeltetett gépjárművek km. teljesímenyeről, fajlagos üzemanyag felhasználásáról és a balesetekről” szóló jelentés alapján kell elkészíteni. Az összesítőben fel kell tüntetni nemenként (személygépkocsi, tehergépkocsi, motorkerékpár) a negyedévben történt balesetek számát, az üzemeltetett gépkocsik számát, az üzemeltetett gépkocsi km-t összesen és az egy balesetre eső km-t, továbbá a kár Ft értékét összesen, a személy sérültek számát és azt, hogy a balesetért ki a felelős (saját, vagy idegen gépkocsi).

GÉPJÁRMŰVEK, GÉPJÁRMŰANYAGOK ÉS ÜZEMANYAG TÁROLÁSA.

GÉPJÁRMŰ TELEPHELYEK ÉS RENDELTETÉSÜK

1. A körülményektől függően vannak állandó, a számadótest elhelyezési körletében és tábori gépjármű telephelyek, melyek a gépjárművek, gépjármű anyagok, alkatrészek és üzemanyag tárolását lehetővé teszik.
2. A gépjármű telephelyeken meg kell szervezni:
 - a) a gépjárművek tárolását és karbantartását,
 - b) a gépjárművek mosását, tisztítását,
 - c) a gépjárművek folyamatos javítását,
 - d) a gépjárművek üzemanyaggal való ellátásának rendjét,
 - e) a gépjárművek őrzését,
 - f) a gépjárművek gyors és akadálytalan forgalmazását.
3. A gépjármű telephelyek felosztása:
 - a) indítószolgálat részére kijelölt hely,
 - b) gépjármű tisztítására és mosására kijelölt hely,
 - c) gépjárművek műszaki ellenőrző vizsgálatának megtartására kijelölt hely,
 - d) gépjárművek javítására szolgáló hely (műhely),
 - e) üzemanyagok tárolására és kiadására szolgáló hely,
 - f) gépjárművek, gépjármű anyagok, alkatrészek tárolására kijelölt hely (garázs, raktár).
4. A tárolóhely — garázs — területétől függően a gépjárművek elhelyezését úgy kell megoldani, hogy egymástól való távolságuk biztosítsa a gépjárművek szabad ki- és beállítását.
5. A telephely területének világítását, a helyiségek fűtését a tűzrendészeti szabályok figyelembevételével a számadótest anyagi osztály vezetője, hadtápparancsnoka köteles megállapítani.

6. Minden gépjármű telephelyen — garázsban — „Dohányzás és nyílt láng használata tilos!” feliratot kell elhelyezni, valamint a főtűzcsapot szembetűnő módon kell megjelölni.
7. Az esetleges tűzkitörés megszüntetése céljából a telephelyeket — garázsokat — hibátlanul működő tűzoltó készülékekkel, homokkal, lapáttal, csákánnyal kell ellátni, melyeket jól látható és hozzáférhető helyen kell elhelyezni.
8. A tűzriasztás jelzését, a tűzoltók hívásának módját és a tűzoltók telefonszámát tartalmazó táblát feltűnő helyen kell elhelyezni.
9. A személyi állományt ki kell oktatni az esetleges tűzkitörés alkalmával teendőikre és mentési csoportokra kell osztani. Ezt parancsban kell rögzíteni, melyet a többi szakszolgálattal együtt a hadtápparancsnok, anyagi osztály vezető ad ki. A parancsból 1—1 példányt a gépjármű szolgálatvezetőnek — főelőadónak —, gépjárműraktár kezelőjének, üzemanyag kezelőjének és a javítóműhely vezető, illetve parancsnokának kell kiadni.
10. Tűzbiztonság érdekében a gépjárműszolgálat vezetője — főelőadója — az alábbiakat köteles megtenni:
 - a) Mentési csoportokat szervezni, valamint a beosztottakkal tűzrendészeti foglalkozásokat tartani, gyakorló tűzriadót végrehajtani, hivatásos tűzoltó irányításával.
Foglalkozások keretén belül minden gépjármű szakszolgálatot teljesítő személlyel el kell sajátíttatni a tűzoltó készülékek — poroltó, haboltó — használatát lehetőséghez képest gyakorlati bemutatók szervezésével.
 - b) A tűzoltó felszerelés és berendezés állapotát ellenőrizni és rendszeresen felülvizsgálni tűzoltó szakközeggel.
 - c) A tűzrendészeti szabályok betartását ellenőrizni.
 - d) A helyi tűzoltósággal való állandó kapcsolatot fenntartani.
11. A gépjármű tárolóhelyen — garázsban — tilos:
 - a) csepegő üzemanyagtartályú és szabad kipuffogójú gépjárművet tárolni,
 - b) üzemanyagot és üres üzemanyag edényzetet tárolni,
 - c) piszkos, elhasznált olajos rongyot, vagy hulladékanyagot gyűjteni,
 - d) gépjárműveket üzemanyaggal feltölteni,

- e) alkatrészeket és ruházatot petróleummal, vagy benzinnel mosni, illetve tisztítani,
- f) tűzvesélyes melegítő készüléket használni,
- g) dohányozni, nyílt lángot használni,
- h) beállni szennyes, piszkos gépkocsival.

TECHNIKAI ELLENÖRZŐ ÁLLOMÁS ÉS ANNAK MUNKÁJA

12. Minden 10 és annál több gépjárművel rendelkező csapatnál — HÖR., Karhatalom és Légó. VI/111 — technikai ellenőrző állomást kell szervezni.
13. A technikai ellenőrző állomás feladata a kiinduló gépjárművek ellenőrzése.
Ellenőrző tevékenysége az alábbiakra terjed ki:
 - a) a kormány szerkezet, fékberendezés, a kürt, irányjelző készülék, városi és országúti fényszóró, hátsó lámpa és stoplámpa állapota, illetve ezek működésére.
 - b) a gépjármű üzemanyaggal való feltöltöttségére,
 - c) a kerekek és gumibroncsköpenyek állapotára,
 - d) az előírt okmányok meglétére és helyes kitöltésére,
 - e) a gépjármű külsejének és rendszámtábla tisztaságára.
14. A technikai ellenőrző állomáson szolgálatot teljesítő személynek joga van visszatartani az olyan gépjárművet, amelynek biztonsági berendezései a közforgalomban való részvételnek, illetve a KRESZ által meghatározott feltételeknek nem felelnek meg. A visszatartott gépjárművek meghibásodását a szolgálatos azonnal köteles jelenteni a gépjármű szolgálatvezetőnek, távolléte esetén a műhely vezetőjének.
15. A technikai ellenőrző állomáson szolgálatot teljesítő személy köteles a gépjárművek menetlevelein feljegyezni az ellenőrzés végrehajtását.
16. Gépjárműoszlop indítása esetén a technikai ellenőrzést az indulást megelőző napon is végre lehet hajtani, a gépjármű szerelők bevonásával.
17. A gépjármű visszatérése után a technikai ellenőrző állomáson be kell mutatni a menetokmányokat, és a gépjárműveket az esetleges sérülések, vagy balesetre utaló nyomok felfedése végett.

18. Megyei Rendőrfőkapitányságoknál technikai ellenőrző állomást szervezni nem kell.

Ezeket a vizsgálatokat a gépkocsivezetők és műhelyvezetők kötelesek elvégezni.

A BM. Központi Garázsparancsnokság garázsaiban a felülvizsgálatokat a garázmesterek hajtják végre.

„A” KÉSZLETŰ GÉPJÁRMŰ ÁLLOMÁNY KIALAKÍTÁSA

19. A BM. számadótestek (HÖR., Karhatalom, stb.) „A” készletre csak teljesen üzemképes állapotban lévő gépjárműveket állíthatnak be.

Ezenkívül „A” készletre csak olyan gépkocsit lehet beállítani, amelynek a legközelebbi nagyjavításig még legalább 20 000 km-es futási normája van.

20. Az „A” készletű gépkocsikat a számadótest parancsnokának jelenlétében a hadtápparancsnok és gépjárműszolgálat vezető jelöli ki. Az „A” készletű gépjárművek db számát a felettes parancsnokság állapítja meg az érvényben lévő gépjármű állomány-táblázat által biztosított mennyiségből.

„A” KÉSZLETŰ GÉPKOCSI ELŐKÉSZÍTÉSE TARTÓS TÁROLÁSRA

21. Tartós tárolásra kerülő gépkocsi felülvizsgálását és karbantartását a II. sz. technikai ellenőrző vizsgálat alapján végezzük el.
22. Ezenkívül a gépkocsi minden külső be nem festett fém alkatrészét gondos tisztítás után leheletszerű zsírréteggel vonjuk be, a festett részeket és gumiabroncsot pedig mossuk le.
23. A gépkocsihoz rendszeresített szerszámkészletet, tartalék alkatrészeket és egyéb felszerelést meg kell tisztogatni, vékonyan bezsírozni, papírban, vagy vászonban göngyölve a gépkocsin elrakni tárolni.
24. A tartós tárolásra előkészített gépjárművek szerszámkészletéből, egyéb tartozékából, vagy szerkezetéből kiszedni, illetve leszerelni szigorúan tilos.

„A” KÉSZLETŰ GÉPKOCSIK TARTÓS TÁROLÁSA

25. A tartós tárolásra beállított gépkocsikat bakoljuk fel, úgy, hogy a kerekei ne érhék a földet, a gépkocsi rugózatát tehermentesítsük, a köpenyeket — ha szabadban tároljuk — takarjuk be a nap-sugarak elől.
26. A gépjárművek üzemanyagát úgy frissítjük, hogy az üzemanyag-tartályban lévő üzemanyagot negyedévenként egyszer lecseréljük.
27. Nyáron — fűtött telephely esetén télen is — a huzamos tárolás alatt álló gépkocsinak állandóan teljes menetkészültségben, tehát üzemanyaggal, vízzel és olajjal feltöltött állapotban kell lennie. A gépkocsin lévő akkumulátor telepek legyenek teljesen feltöltött állapotban, szétkötött poluskapcsokkal.
28. Télen, ha a csapat fűthető telephellyel nem rendelkezik, a hűtési rendszer vizét és a motorteknő olaját le kell eresztetni, az akkumulátor telepeket le kell szerelni a gépkocsiról. Az akkumulátorokat fűtött helyiségben kell tárolni és időközönként — legalább 6 hetenként — ki kell sütni és újra feltölteni.
29. Havonta egyszer a huzamos tárolás alatt álló gépkocsi gyújtógyertyáit kicsavarjuk, a motor hengereibe egyenként 15—20 cm³ motorolajat öntünk, majd a kézi indító segítségével 5—10-szer megforgatjuk a főtengelyt. Negyedévenként egyszer be kell indítani a motort és 15—20 percig járatni kell működésének ellenőrzése céljából. Ellenőrzés után a vizet és olajat télen le kell eresztetni és az esedékes üzemanyagcserét végre kell hajtani.
30. Az „A” készletű gépjárművek igénybevételét a Belügyminiszter és helyettesei, valamint az „A” készlet felállítását elrendelő országos parancsnok rendelheti el.
31. Az „A” készletű gépjárművek telephelyén — garázsában — a tűzbiztonságot 5—11. pont szerint kell megszervezni.
32. Táborozás esetén a tábor helyén „A” készletű gépjárműveket tárolni tilos.

TÁBORI GÉPJÁRMŰ TELEPHELYEK MEGVÁLASZTÁSA

33. A csapat táborozása esetén a gépjárművek részére védett — a körülményektől függően lehetőleg bekerített — területet kell kiválasztani.

A szemrevételezést a számadótest parancsnokának és hadtápparancsnokának jelenlétében a gépjárműszolgálat vezető köteles elvégezni és a megfelelő helyet kiválasztani.

34. Táborozásra kijelölt gépjármű telephellyel szemben támasztott követelmények.

- a) a telephely aránylag a műúthoz közel legyen kiválasztva vagy jó bekötőúttal kell rendelkezzen,
- b) a gépjárművek karbantartásához, mosásához legyen megfelelő hely kijelölve (víz, kút, stb.) a közelben,
- c) a gépjárművek legfontosabb javításához szükséges műhelysátorból — javítóműhely gépkocsiból — legyen felállítva,
- d) ki kell jelölni a gépjárművek tárolóhelyét és a tűzbiztonsági szabályok szemelőtt tartásával berendezni,
- e) üzemanyagnak teljesen elkülönített helyet biztosítani, melyet a gépjárművek könnyen megközelíthetnek, tankolás céljából. Az üzemanyag tárolásának olyan gödröt kell ásni, amely legalább 1,5 m mély és olyan széles legyen, hogy az üzemanyagkezelő az elhelyezett hordók mellett megfelelően tudjon mozogni. Ha a természetbeni adottság nem teszi lehetővé, hogy a hordókat kellő hűsben, illetve árnyékban tartsuk, ebben az esetben ponyvával kell azokat letakarni.
- f) technikai ellenőrző állomás felállítását tábori viszonylatban a 12—17. pont szerint kell megszervezni.
- g) gondoskodni kell a gépjármű telephely őrzéséről.

GÉPJÁRMŰ ANYAGOK, ALKATRÉSZEK RAKTÁRI TÁROLÁSA

35. A számadótestek székhelyein külön gépjármű anyag és alkatrész raktárakat kell kijelölni és berendezni biztonságos helyen.
36. Gépjármű anyagokat, alkatrészeket csak erre a célra kijelölt raktárhelyiségekben szabad tárolni.
37. Gépjármű anyagokat, alkatrészeket az alábbi csoportosítás szerint kell tárolni:
 - a) külön raktárhelyiségben a gépjármű alkatrészeket (személy, teher, motorkerékpár, vízijármű, kerékpár) nemenként és ezen belül gépjármű típusonként külön-külön állványokon. Csavar-

árakat, fogyó és elektromos anyagokat (akkumulátor kivételével) külön polcokon, rekeszekben, egy állványon belül,

- b) a lehetőségek szerint külön raktárhelyiségben a gumiabroncsokat, tömlőket és védőszalagokat, árnyékos, száraz, hűvös helyiségben, a méreteknek megfelelő csoportosítással,
- c) üzemanyagféleségeket benzinkutakban, illetve hordókban. Amennyiben hordókban történik az üzemanyag tárolása, a hordók részére külön megbízható helyiséget kell biztosítani,
- d) külön raktárban a vegyi anyagokat, savakat, akkumulátorokat, olajféleségeket, festékanyagokat,
- e) selejttanyagokat az új, illetve használható alkatrészek helyiségében elkülönítve.

GÉPJÁRMŰ ALKATRÉSZEK TÁROLÁSÁNAK RENDJE

38. A kijelölt raktárhelyiségben megfelelő állványokat kell felállítani az anyagok tárolására.

Az állványokat úgy kell elhelyezni, hogy azokra az anyagok felrakása, illetve leszedése közben a többi alkatrészeket meg ne sértjük, illetve össze ne keverjük.

39. Egy-egy állványon egy típusú gépjármű alkatrészeit tároljuk. Az állványon belül cikkszám szerint emelkedő sorrendben úgy tároljuk az anyagot, hogy a kis terjedelműek és könnyű súlyúak a felső polcokon, a nagyobb terjedelmű és súlyosabb anyagok az alsó polcokra, rekeszekre kerüljenek.

Fődarabokat — első, hátsó futómű, komplett motor, stb. — nem kell az állványokra helyezni, azokat a raktár padlózatán vagy betonján kell óvott helyen — esetleg ráccsal elkerítve — tárolni.

40. A polcokra — rekeszekre — csak leápolt, megtisztított alkatrészeket lehet felrakni tárolás céljából. Olyan alkatrészeket, amelyek nincsenek lefestve, vagy eredeti gyári csomagban, felrakás előtt le kell tisztítani és leheletszerűen zsír, vagy olajréteggel vonjuk be, hogy azokat az oxidációtól megóvjuk.

Ilyen anyagokat, alkatrészeket 1 hónapban egyszer át kell vizsgálni és ha szükséges, újból áttisztítjuk és lezsírozzuk.

41. Az olyan típusú gépjárművek alkatrészeinek tárolására, amelyekből a számadótest 1—2 db-al rendelkezik, külön állványt fenn tartani tilos. Ezeknek az alkatrészeknek az egyéb vegyes anyag állványán kell helyet készíteni és tárolni.

42. Elektromos, vagy egyéb megegyező alkatrészeket — pl. gyújtógyertya, gyújtáselosztó (Csepel és Skodához való), 12 V transzformátorok, kondenzátorok, stb. — egy állványon kell tárolni, megegyező cikkszám alatt. Egyéb, elnevezésűleg megegyező, de más típusú gépjárművek alkatrészeit összevontan egy cikkszám alatt tárolni tilos.
43. A polcokon, rekeszekben az anyagokat, alkatrészeket mindig úgy kell elhelyezni, hogy azok minden alkalommal áttekinthetők és könnyen leszámolhatók legyenek.
44. Az állványon elhelyezett minden cikkre vonatkozóan állványcímeként kell elhelyezni és azt a nyilvántartási utasításnak megfelelően kiállítani.
45. A raktárakat mindig tiszta állapotban és a tűzbiztonsági szabályok betartásával jól zárható ajtókkal és ablakokkal felszerelve kell tartani. Ha a helyzet megkívánja, őrséget kell állítani a raktár őrzésére.

KÜLÖNLEGES KEZELÉST ÉS ÓVINTÉZKEDÉST IGÉNYLŐ GÉPJÁRMŰ ANYAGOK TÁROLÁSÁNAK RENDJE

46. A különleges kezelést és óvintézkedést kívánó gépjármű anyagok tárolásánál különösen az emberi élet és anyagi eszközök megóvása érdekében kell nagy figyelmet fordítani.
47. Különleges kezelést és óvintézkedést kívánó gépjármű anyagok közé tartoznak:
 - a) üzemanyagféleségek,
 - b) vegyi anyagok, savak, festékek, higítók és fagyálló folyadékok,
 - c) akkumulátorok és
 - d) gumiáruk.
48. Ezeket az anyagokat veszélyességük szempontjából megkülönböztetjük:
 - a) üzemanyagféleségeknél:
 1. tűzveszélyes,
 2. robbanó és
 3. mérgező hatásuk szerint.
 - b) vegyi anyagok, savak, festék-higító és fagyálló anyagoknál:
 1. tűzveszélyes,

2. robbanó,
 3. mérgező és
 4. maró hatásuk szerint.
- c) gumiárúnál és akkumulátornál:
1. tűzveszélyes és
 2. maró hatásuk szerint.

ÜZEMANYAG TÁROLÁSA

49. Üzemanyagot — benzin, gázolaj — állandó jellegű tárolóban, benzinkútban és hordókban szabad tárolni.
50. Benzinkútban történő tárolás nyújt általában legjobb biztonságot abban az esetben, ha
 - a) a benzinkút közelében, de minimálisan 5 m-en belül nyílt lángot nem használunk, ezt és a dohányzást kellő helyen táblával is megtiltjuk.
 - b) Gépjármű üzemanyaggal való feltöltése közben a motort nem járattuk és az üzemanyagot nem engedjük a földre folyni.
 - c) a benzinkút környékét állandóan tisztán tartjuk, de különösen a könnyen gyúlékony anyagoktól,
 - d) a kút berendezéseit állandóan jó, üzembiztos állapotban tartjuk,
 - e) az előírt homokosláda homokkal meg van töltve és egyéb tűzoltó felszerelések üzembiztosak,
 - f) a kút feltöltésénél a szükséges óvintézkedéseket megtettük. (Az üzemanyagot szállító gépkocsik motorjának működését meg kell szüntetni, levezető vezetéke tökéletes felkapcsolása után lehet csak az elzáró csapot kinyitni, illetéktelen személyek a közelben nem tartózkodhatnak, stb.).
51. A hordókban történő tárolás lehetőleg hűvös, betonból épített vasajtájú, különálló helyiségben történjen.
52. Ebben a helyiségben üzemanyagon és az ehhez szükséges kimerő és segédeszközökön kívül mást tárolni tilos.
53. Az üzemanyag tárolóban az üzemanyaggal töltött edényzetet ürtartalmuk szerint kell csoportosítani. Minden egyes hordócsoportot állványcímkevel kell ellátni.

54. Az üzemanyag edényeknek jól zárhatóknak kell lenni, hogy a párolgást és szennyeződés bejutását az üzemanyagba megakadályozzuk. Az edényzetet teljesen betölteni tilos.
55. A csapatok tábori elhelyezése esetén az üzemanyag hordókat 1,5 m mély árokban ászokfákon kell elhelyezni és ponyvával kell letakarni, amennyiben a helyi viszonyok azt megkívánják.
56. Üzemanyag hordók dugóit vágóval, kalapáccsal ütlegelve kinyitni szigorúan tilos.
57. Az üzemanyagtároló területén nyílt láng használatát és dohányzást megtiltó feliratokat, táblákat, tűzoltókészülékeket, homokládát, lapátot kell elhelyezni.
58. Az üzemanyag kiszolgálásnál használatos segédeszközöket állandóan jó és tiszta állapotban kell tartani.
59. Azonos fajtájú üzemanyagokat a raktárba való beérkezési sorrendben kell kiadni, hogy ezáltal a tárolt üzemanyag felfrissüljön, illetve cserélődjön.
60. Zsírok és kenőolajok tárolása a hordókban tárolt üzemanyaggal egy helyiségben történik. Tárolása megegyezően történik az üzemanyagéval.

FÁRADTOLAJ GYŰJTÉSE ÉS TÁROLÁSA

61. A gépjármű motorjából, sebességváltójából, kiegyenlítőműjéből leeresztett fáradtolajat fajtánként külön-külön tiszta edényekbe kell gyűjteni.
Ezeket az edényeket lehetőleg olyan óvott helyen kell tartani, ahol a gépjárművek karbantartását végzik.
Az olajedényekre lemezből készült — az olaj fajtájának megnevezésével feliratú — táblát kell elhelyezni, abból a célból, hogy a gépjármű szerelők milyen fáradtolajat gyűjtenek.
62. Tilos a DA. — Diesel olaj — fáradtolajat az MM. fáradtolajjal összekeverni, mivel az összekevert fáradtolajat nem tudják regenerálni. Az összekevert DA. és MM. fáradtolaj kihatással van a regeneráló működésére, mert az összekevert olaj az egész folyamatot tönkre teszi.
63. A számadótestnél a fáradt olajat huzamosabb ideig tárolni tilos. A fáradt olajat összegyűjtés után ahhoz a körzeti Ásványolaj

Forgalmi Vállalathoz kell elszállítani, amelyikkel az üzemanyag szállítási szerződést megkötötték.

64. A leadott fáradt olaj ellenértékét a BM. Testületek bevételi szám-lájára kell befizettetni az Ásványolajforgalmi Vállalatnál.

VEDEKEZÉS AZ ÓLOMTETRAETHYL MÉRGEZÉS ELLEN

65. Gépjárműveinknek üzemanyagául az ólomtetraethyl benzint használjuk. Ezért szükséges, hogy a vele foglalkozók a gondatlan kezelésből származó veszélyekkel is megismerkedjenek.

Az ólomtetraethyl olajszerű, édeskés szagú folyadék, mely könnyen párolog, benzinben, olajban jól oldódik és bőrre jutva az ép bőrön át is fel tud szívódni a szervezetbe. 2—4 ezrelékes arányban benzinhoz keverve használják a motor csilingelésének megakadályozására. Az ethylezett benzint arról lehet felismerni, hogy színezve van. (Általában piros színnel.) Az ethylbenzin érzékenyebb bőrű embereken a bőrre jutva *bőrgyulladást* okozhat, mely a bőr pirosságával, viszketésével, esetleg felhólyagzásával jár.

Ugyancsak kellemetlen a szájba való beszívás következtében a szájban fellépő *nyálkahártyagyulladás*.

Ezeknél komolyabb veszélyt jelent, ha a vele való könnyelmű bánás következtében hosszabb időn keresztül jut be a szervezetbe.

Erre lehetőséget teremt:

- a) az ethylbenzinben való *kézmosás*,
- b) ethylbenzinnel átitatott ruha (szerelőruha) viselése,
- c) zárt térben (mint garázs, szerelőcsarnok, stb.) üresjáratban járatott motorok *kipuffogó gázainak* belélegzése.

Az ethylbenzin szállítása, kiszolgálása alkalmával is fokozott óvatosságra van szükség, mivel a tárolás céljaira szolgáló tartályok alján az esetleg töményebben össze gyűlő ólomtetraethyl a vele vigyázatlanul dolgozónál *mérgezést okozhat*.

Veszélyt jelent az ethylbenzinnel működő motorok szerelése és javítása is, mivel a motorokban lerakódó robbanógáz égéstermékei aránylag nagy mennyiségben tartalmazhatnak ólomtetraethylt.

A szervezetbe jutott ólomtetraethyl *mérgezési* tünetei: a szív-működés lassulása, alacsonyabb testhőmérséklet, nyálfolyás, izzadás, kézremegés, általános gyengeség, időnként fellépő és gyorsan elmúló fejfájások, fáradéknyság, kimerültség érzése. Később étvágytalanság, soványodás, fokozott ingerlékenység, fémes szájíz lép fel.

Az ethylbenzinben lévő ólom az évek folyamán a csontokban rakódik le és idült ólommérgezést hoz létre. A mérgezés tünetei fellobbanhatnak később, újabb ólom bejutása nélkül is, ha a szervezet egyéb betegség miatt lázassá válik, vagy az illető bizonyos gyógyszereket szed, melyek hatására a csontokban lerakódott ólom ismét a vérkeringésbe jut.

A mérgezés megelőzése

- a) Óvakodni kell az ethylbenzinnek a bőrre, szájnálkahártyára jutásától, így benzinben való kézmosástól, benzinnel átitatott ruha viselésétől, benzin szájbavaló beszívásától.
- b) Zárt helyen szigorúan tilos az ethylezett benzinnel üzemeltetett motorok járattatása.

VEGYI ANYAGOK, SAVAK, FESTÉKEK, HIGÍTÓK, FAGYÁLLÓ ANYAGOK TÁROLÁSA

66. Ezeket az anyagokat minden más gépjármű anyagtól különálló helyiségben szabad csak tárolni.
67. Tömény savakat csak üvegekben, jól elzárt állapotban, olyan helyiségben kell tárolni, hogy ahhoz illetéktelen személyek ne kerülhessenek (még a gépkocsivezetők sem).
Tömény kénsavat úgy kell hígítani, hogy a savat — és nem a vizet — vékony sugárban a vízbe öntjük.
Savak kezelésével csak olyan személyt bízunk meg, aki ezek tulajdonságával tisztában van.
Tárolására lehetőleg az akkumulátorok töltésére kijelölt helyen készítsünk megfelelő kis raktárt.
68. Festékeket és hígító anyagokat, ha más helyiség nem áll rendelkezésre a hordókban tárolt üzemanyag helyiségében kell elkülönítve tárolni, jól elzárható edényekben.
69. Fagyálló folyadéknál tárolás szempontjából figyelembe kell venni, hogy több fajta összetételű van forgalomban, melyet összekeverni szigorúan tilos.
Fagyálló folyadékot jól zárható hordókban — kannában — kell tárolni a festék és hígítóval egy helyen.
70. A gépjárműveken használt fagyálló folyadékot időszaki átállás alkalmával kiönteni tilos.

A fagyálló folyadék tulajdonságánál fogva vízzel történő felhígítása, illetve használat után is megtartja fagyálló képességét. Ezért az időszaki átálláskor a gépjárműből összegyűjtött vízzel hígított fagyálló folyadékot tárolni kell újbóli felhasználás céljára.

HASZNALT FAGYÁLLÓ FOLYADÉKOK TÁROLÁSA

71. A végleges tárolás előtt le kell ülepíteni.
Ülepítés után finom szűrővel ellátott tölcséren keresztül a tárolásra kijelölt edénybe töltjük. Ajánlatos a tölcsérbe ritka szövésű vászon rongyot tenni, amely a legapróbb szilárd anyagokat is felfogja.
Az így kezelt fagyálló folyadékot jól zárjuk le és „használt fagyálló folyadék” felirattal kell ellátni.
72. A vegyi anyagok tárolási helyén megfelelő figyelmeztető táblákat kell elhelyezni.
73. Vegyi anyagoknál tilos
 - a) az edényből gumicsövön keresztül szájjal kiszívni az adott anyagot használatra,
 - b) a savat tároló edénybe vizet önteni akkor, ha abban még 1—2 liternél több tömény sav van,
 - c) a kinyitott tároló edények nyílását — különösen a tömény-savnál — szagolni,
 - d) nyílt lángot használni, illetve dohányozni,
 - e) savat ruha, vagy fém anyagokkal együtt szállítani.
74. Kiadásnál óvakodjunk, hogy ruházatunkra, testünkre ne kerüljön különösen a sav. Kiadás után kezünket azonnal mossuk meg. Legcsekélyebb mérgezés, marás esetén azonnal forduljunk orvoshoz.

GUMI ÁRUK TÁROLÁSA

75. Ezen anyagokat napfénymentes, hűvös és nem túl száraz helyiségben kell tárolni.
76. A gumiabroncs köpenyeket állványokon élükre állítva kell tárolni és időközönként el kell fordítani, hogy más-más helyen feküdjön fel. Gumiköpenyeket halomba dobálva, vagy rakva tárolni tilos.
77. Gumiabroncs tömlőket kissé felfújtt állapotban félkör alakú tartókon függesztve kell tárolni. Tárolhatók kissé felfújtt állapotban a

- köpenyekben elhelyezve is. A tárolt tömlőket gondosan meg kell tisztogatni és száraz síkporral kell bedörzsölni.
78. Javítást igénylő köpenyeket, tömlőket az új és használható állapotban lévőktől külön kell tárolni, de ügyelni kell arra, hogy további káros behatásokról megvédjük.
 79. Tilos a gumi anyagokat az üzemanyagokkal, savakkal, lúgokkal, valamint réz, mangán, kobalt tartalmú olajfestékekkel, töltött akkumulátorral egy helyiségben tárolni. A gumiraktár helyiség hőmérséklete lehetőleg ne emelkedjen 20 C fok fölé. Ajánlatos a gumiraktár ablakait narancs, vagy vörös színű védőfestékkel bevonní.

AKKUMULÁTOROK TÁROLÁSA

80. Töltetlen — száraz — akkumulátorok tárolása:

Az akkumulátorok tárolása száraz, hűvös helyen történjen. A helyiség lehetőleg csak az akkumulátor és ezek kezeléséhez szükséges anyagok — pl. zárt ballonokban tárolt kénsav, desztillált víz, stb — részére legyen fenntartva.

Tilos akkumulátorokat egymásra rakva tárolni. A tárolásnál tartuk szemelőtt, hogy minden esetben a korábban beszerzettek, illetve vételezettek kerüljenek felhasználásra.

81. Töltött akkumulátorok tárolása.

Savval és árammal töltött akkumulátorokat tárolás előtt gondosan meg kell tisztítani.

Az ólomösszekötő hidakat és a kivezető pólusokat vékonyan be kell zsírozni.

A folyadék szint magasságát 6 hetenként le kell ellenőrizni. Amennyiben az előírt folyadék nincs meg, úgy desztillált vízzel fel kell tölteni.

Az önkisülés és a szulfátosodás megakadályozása végett a folyadék szint kiegyenlítése után az akkumulátorokat ki kell sütni és fel kell tölteni.

82. Selejt akkumulátorok tárolása.

Selejt akkumulátorokat száraz állapotban kell tárolni. Az így tárolt akkumulátorok szállításánál elkerülhető, hogy a velük dolgozóknak a ruházatát a ráfröccsenő sav tönkre tegye.

83. Akkumulátor szállítása.

a) *Töltetlen* akkumulátor szállításánál ügyelni kell arra, hogy

azok sem rakodáskor, sem szállítás közben ütődésnek kitéve ne legyenek.

Szállítás közben egymásra rakni tilos, mivel ez könnyen fedél, illetve edény töréshez vezet.

- b) *Töltött* akkumulátor szállításánál különös gonddal kell ügyelni az a) pontban foglaltakra. Ezen kívül tilos töltött akkumulátorra bármit, de kivált fémes tárgyat elhelyezni.

Ügyelni kell arra, hogy a cella dugók jól be legyenek csavarva, ezzel megakadályozzuk, hogy a sav kifröccsenve más anyagokat tönkre tegyen.

Tilos töltött akkumulátorokat ruha, vagy más olyan anyagokkal együtt szállítani, amelyre az akkumulátor sav káros hatású.

HÓLÁNCOK TÁROLÁSA

84. Az időszakos átálláskor a fagyálló folyadék összegyűjtésével együtt a gépjármű felszereléséből a hóláncokat is be kell szedni.
85. Raktáron csak használható állapotban lévő hóláncok tárolhatók. A tárolás polcokon, méret szerint külön és leolajozva történik.
86. A leszedett hóláncokat tárolás előtt át kell vizsgálni. Azokat a hóláncokat, amelyeknél az átvizsgálás során meg lett állapítva, hogy további használatra csak javítás után alkalmazható, úgy azokat meg kell javíttatni.
A javításra nem szoruló hóláncokat gondosan le kell ápolni — javítás alatt lévőket javítás után — és csak leápolt, leolajozott hóláncokat lehet tárolás céljából raktárba helyezni.
87. Az olyan méretű hóláncokat, amelyek a számadótest állományában lévő gépjárművekre nem használhatók, tárolni tilos. Az ilyen méretű hóláncot le kell adni a BM. Anyagi és Technikai Főosztály Központi Anyagraktárába.

SZAKMAI KITÜNTETÉSEK, JUTALMAZÁSOK.

1. A Belügyminisztérium használatában lévő gépjárművek üzemeltetési költségének csökkentése elsősorban a gépjárműszolgálat beosztottainak feladata. Az üzemeltetési költségek nagyobb mérvű csökkentésének elérésére, a gépjárműszolgálat beosztottainak ebben való érdekeltté tétele céljából az alábbi kitüntetések, jutalmazások adományozhatók.

SZAKMAI KITÜNTETÉSEK

2. A gépjárműszolgálat beosztottait — beleértve a szoló és oldalkocsis motorkerékpár vezetőket is — a gazdaságos üzemeltetésért, a balesetmentes közlekedésért, valamint a gépjármű felhasználás felett gyakorolt ellenőrzések fokozásáért szakmai kitüntetésben kell részesíteni.
3. A gépjárműszolgálat élenjáró beosztottainak adható szakmai kitüntetések:
 - a) Kiváló dolgozói oklevél,
 - b) Kiváló dolgozói jelvény,
 - c) Szakma kiváló dolgozója jelvény.E kitüntetésekkel meghatározott összegű pénzjutalom jár.
4. Szakmai kitüntetés adható:
 - a) gépkocsivezetőknek
 - a) nagyjavítás, illetve fődarabcsere nélküli km. teljesítményért,
 - b) üzemanyag megtakarításért,
 - c) balesetmentes közlekedésért.
 - A gépjármű szolgálatvezetőknek
 - a) a gépjárműszolgálat kiváló vezetéséért, a gépjárműállomány gazdaságos és balesetmentes üzemeltetéséért.
 - A szoló és oldalkocsis motorkerékpár vezetőknek
 - a) üzemanyag megtakarításért.

SZAKMAI KITÜNTETÉS NAGYJAVÍTÁS, ILLETVE FŐDARAB CSERENÉLKÜLI KM TELJESÍTMÉNYERT

5. Kiváló dolgozói oklevéllel kell kitüntetni és 500,— Ft jutalomban kell részesíteni azt a gépkocsivezetőt, aki új személygépkocsival

900—1050 cm³ hengerűrtartalom esetén 80 000 km-t

1051—1500 cm³ hengerűrtartalom esetén 100 000 km-t

1501 cm³ felüli hengerűrtartalom esetén 110 000 km-t

Skoda szgk.-nál a kiváló dolgozói szint 150 000 km

Új tehergépkocsival, vagy új tehergépkocsi alvázra épített különleges felépítésű gépkocsival

0,5 to-ig terjedő teherbírás esetén 80 000 km-t

0,5 to-ig terjedő teherbírás esetén
Skoda Furgonnal 110 000 km-t

1,5 to-ig terjedő teherbírás esetén 100 000 km-t

1,5 to-n felüli teherbírás esetén 110 000 km-t

Új autóbusszal

Diesel üzemű motor esetén 100 000 km-t

Benzin üzemű motor esetén 110 000 km-t

teljesít nagyjavítás, vagy fődarabcsere nélkül.

6. Kiváló dolgozói jelvénnel kell kitüntetni és 800,— Ft jutalomban kell részesíteni azt a gépkocsivezetőt, aki az 5. pontban meghatározott feltételeket személygépkocsinál 50 százalékkal, tehergépkocsinál és különleges gépkocsiknál, vagy autóbussznál 30 százalékkal teljesíti túl.

7. Szakma kiváló dolgozója jelvénnel kell kitüntetni és 1200 Ft pénzjutalomban részesíteni azt a gépkocsivezetőt, aki az 5. pontban meghatározott feltételeket 100 százalékkal túlteljesítette.

8. A már egyízben nagyjavított gépkocsival az 5. pontban előírt feltételek 75 százalékat — kétszer, vagy többször nagyjavított gépkocsival az előírt feltételek 60 százalékat kell csak teljesíteni.

9. A fődarab cseréje, vagy javítása akkor válik akadályozóivá az oklevél, jelvény, illetve a velük járó pénzjutalom odaítélésének, ha a fődarabon az alábbi alkatrészeket kell felújítani, vagy kicserélni

motornál: hengerblokk (hengerhüvely), főtengely, hajtókarok, dugattyúk, csapágyak (fekvő és hajtókar), vezértengely; sebességváltónál: ház, tengelyek, fogaskerekek; első-tengelynél: tengelytest, tengelycsonk, kerék felfüggesztés, első agy;

hátsóhidnál: tányér, kúpkerék, bolygóház és tengely, bolygó fogaskerék, féltengelyek. Hátsó kerékagy, féltengelyek felújítása, vagy kicserélése a Skoda gépkocsiknál nem szakítja meg a teljesítmény folyamatát;

kormány szerkezetnél: komplett kormányház és annak belső alkatrészei (végtelen csiga, pitmanntengely, csapágyak) kormányrúd és kormánykerék.

Ha a fődarab fenti alkatrészeinek meghibásodása anyaghiba miatt következett be, a fődarabot bizottságilag kell megvizsgálni. A bizottság tagjai a számadótest anyagi osztály vezetője (hadtáparancsnoka), a gépjárműszolgálat vezetője és a legnagyobb szak tudású gépjárműszerelő. Ha a gépkocsivezető a bizottság megállapítása ellenére is anyaghibára hivatkozik és ragaszkodik a fődarab külső szakember, vagy az Autóközlekedési Tudományos Kutatóintézet általi megvizsgálásához, kérelmének eleget kell tenni. Amennyiben azonban a külső vizsgálat is megállapította, hogy a fődarab meghibásodása — kétséget kizáróan — nem anyaghibából adódott, a felmerült vizsgálati költségeket a gépkocsivezetővel kell megtéríteni.

Ha a bizottság azt állapítja meg, hogy a fődarab anyaghiba miatt vált üzemképtelenné, a fődarabcsere, vagy annak megjavítása nem szakítja meg a teljesítmény folyamatát.

10. Az 5—8. pontban foglalt teljesítmények elérése esetén a szakmai kitüntetések és a velük járó jutalmat egyazon gépkocsira szolgálatra beosztott két gépkocsivezető — mindegyike — egyidejűleg is megkaphatja, ha a teljesítmény 85 százalékában résztvettek.

SZAKMAI KITÜNTETÉS ÜZEMANYAG MEGTAKARITÁSÉRT

11. Kiváló dolgozói oklevéllel kell kitüntetni azt a gépkocsivezetőt, aki a vezetésére bízott gépkocsi 100 km-re eső üzemanyagfogyasztását 3 egymást követő hónapon keresztül 20 százalékkal csökkenti és személygépkocsival legalább 6000, tehergépkocsival, különle-

ges gépkocsival, autóbusszal legalább 4000, motorkerékpárral legalább 3000 km-t teljesít.

12. Kiváló dolgozói jelvénnel kell kitüntetni azt a gépkocsivezetőt, aki a vezetésére bízott gépkocsi 100 km-re eső üzemanyagfogyasztását 6 egymást követő hónapon keresztül 20 százalékkal csökkenti és személygépkocsival legalább 15 000, tehergépkocsival, autóbusszal és különleges gépkocsival legalább 9000, motorkerékpárral legalább 6000 km-t teljesít.
13. Szakma kiváló dolgozója jelvénnel kell kitüntetni azt a gépkocsivezetőt, aki a vezetésére bízott gépkocsi 100 km-re eső üzemanyag fogyasztását 12 egymást követő hónapon keresztül 20 százalékkal csökkenti és személygépkocsival legalább 30 000, tehergépkocsival, autóbusszal, különleges gépkocsival legalább 20 000, motorkerékpárral legalább 12 000 km-t teljesít.
14. Az üzemanyag megtakarításért kitüntetett gépkocsivezetőt, szóló és oldalkocsis motorkerékpár vezetőt a megtakarított üzemanyag Ft értékének alábbiakban meghatározott százalékaival kell jutalmazni.

100 km-re eső 8 literes alapsnorma fogyasztásig	a megtakarított üzemanyag forintértékének	50 %-át
100 km-re eső 20 literes	„ „	40 %-át
100 km-re eső 40 literes	„ „	35 %-át
100 km-re eső 60 literes	„ „	30 %-át
100 km-re eső 60 literes fogyasztáson felül		25 %-át

kell kifizetni jutalomképpen.

Azokat a gépjárműszolgálat vezetőket, akik a felügyeletük alá tartozó gépjárművek üzemeltetése során a megtett km-ekhez viszonyítva üzemanyagot takarítanak meg, a megtakarított üzemanyag érték 10 százalékaának megfelelő Ft összeggel kell jutalmazni.

Az üzemanyag fogyasztást a „gépjármű és üzemanyag normában” meghatározott alap üzemanyag fogyasztási norma alapján kell számítani.

Amennyiben az üzemeltetett gépjármű hegyvidéken, terepen, pótkocsi vontatás esetén közúton, vagy Budapesten városi forgalomban vesz részt, úgy üzemanyag normakülönbözeti táblázatban feltün-

tetett százalékos többletfogyasztás az alapnormához hozzá számítható.

A pótlékolásra jogosult útviszonyokon megtett km. mennyiséget minden esetben a napi menetlevélben kell feltüntetni.

Amennyiben a gépjárművezető a 3 hónapos 20 százalék üzemanyag, megtakarítás után teljesítményét — okleveles szinten — tartani tudja, úgy a jelvényes szintek elérésekor (6, 12 hónap) a pénzjutalom megállapításánál a kétszeres, vagy többszörös kifizetés megakadályozása érdekében csak azt az üzemanyag mennyiséget lehet figyelembe venni, amely értékelve, illetve jutalmazva még nem volt.

SZAKMAI KITÜNTETÉS BALESETMENTES KÖZLEKEDÉSERT

15. Kiváló dolgozói oklevéllel kell kitüntetni és 500,— Ft jutalomban kell részesíteni azt a gépkocsivezetőt, aki a vezetésére bízott egy, vagy több gépkocsival 200 000 km-t teljesített baleset mentesen.
16. Kiváló dolgozói jelvénnel kell kitüntetni és 800,— Ft jutalomban kell részesíteni azt a gépkocsivezetőt, aki a vezetésére bízott egy, vagy több gépkocsival 250 000 km-t teljesített és balesetet nem követett el.
17. Szakma kiváló dolgozója jelvénnel kell kitüntetni és 1200,— Ft jutalomban kell részesíteni azt a gépkocsivezetőt, aki a vezetésére bízott egy, vagy több gépkocsival baleset nélkül 300 000 km-t teljesített.

GÉPJÁRMŰ SZOLGÁLATVEZETŐ SZAKMAI KITÜNTETÉSE

18. Kiváló dolgozói oklevéllel kell kitüntetni azt a gépjármű szolgálatvezetőt, aki:
 - a) biztosítani tudja, hogy az állományába tartozó gépjárművezetők (motorkerékpár vezetők is) 3 egymást követő hónapon keresztül nem okoznak saját hibájukból balesetet,
 - b) az állományába tartozó gépjárművek üzemeltetése során a megtett km-hez viszonyítva üzemanyag megtakarítást ért el,
 - c) akinek a felügyelete alá tartozó gépjárművek közül az értékelt időszak alatt üzemképtelenség miatt a teljes gépjárműállomány 5 százalékánál több nem esik ki a forgalomból,

- d) beosztottainak nevelésében élenjár,
 - e) politikai és szakmai továbbképzésben kiváló,
 - f) anyagnyilvántartásait, menetokmányait pontosan vezeti és azok naprakész állapotban vannak,
 - g) és aki ellenőrzéseivel hatékonyan segíti a gépjármű-szolgálatot és megszünteti a jogtalan gépjármű igénybevételt.
19. Kiváló dolgozói jelvénnel kell kitüntetni azt a gépjármű-szolgálat vezetőt, aki az általános feladatok b—g pont teljesítése mellett biztosítani tudja, hogy az állományába tartozó gépjárművezetők 6 hónapon keresztül nem okoznak saját hibájukból balesetet.
20. Szakma kiváló dolgozója jelvénnel kell kitüntetni azt a gépjármű-szolgálat vezetőt, aki az általános feladatok b—g pont teljesítése mellett biztosítani tudja, hogy az állományába tartozó gépjárművezetők 12 hónapon keresztül nem okoznak saját hibájukból balesetet.
21. A gépjármű-szolgálat vezetőkkel egy tekintet alá esnek a BM. Központi Garázs Parancsnokság garázsainak parancsnokai a BM. Budapesti Rendőrfőkapitányság Központi Garázsparancsnoka és a BM. Budapesti Tűzoltóparancsnokság VIII. kerületi alosztály garázsparancsnoka.

SAKMAI KITÜNTETÉST KIZARÓ OKOK

22. Csak az a gépjárművezető kaphatja meg a kiváló dolgozói oklevelet, kiváló dolgozó, illetve szakma kiváló dolgozója jelvényt, aki a fenti teljesítmények elérésén kívül
- a) saját hibájából nem okoz balesetet,
 - b) rendelkezik mindhárom ellenőrző lappal.
23. Nem lehet kitüntetni — előírt teljesítmény teljesítése esetén sem — azt a gépkocsivezetőt, akit:
- a) szolgálatára vonatkozó szabályok, vagy katonai fegyelemsértése miatt 10 nap egyszerű fogsággal, vagy annál súlyosabb fenyítésben részesítettek,
 - b) akit a katonai (polgári) bíróság bármilyen cselekményért jogerősen elítélt.
- A jogerős ítélet kitöltése, illetve a pénzbüntetés (mint főbüntetés) kifizetése, vagy a kiszabott fenyítés kitöltése esetén a gépkocsivezető ismét alkalmassá válhat a kitüntetésre. Ez esetben a fenyítés, illetve a büntetés kitöltése napjától kell számítani a teljesítmény kezdetét.

24. Nem lehet kitüntetésben részesíteni azt a gépjármű-szolgálat vezetőt, akinek 10 gépkocsinál (motorkerékpár nélkül) kevesebb van a felügyeletére bízva.

KITÜNTETÉSRE VALÓ JOGOSULTSÁG ELBÍRÁLÁSA

25. A szakmai kitüntetések feltételeinek teljesítését, a gépkocsivezető teljesítményének figyelemmel kísérésével, a gépkocsi törzskönyvek pontos és folyamatos vezetésével, a számadótest gépjármű-szolgálat vezetőjének javaslata alapján az anyagi osztály vezetője (hadtáp-parancsnoka) állapítja meg.

Az 5—8. pontban foglalt szintek elérését a 16. sz. mellékleten,
a 11—13 pontban foglalt szintek elérését a 17. sz. mellékleten,
a 15—17. pontban foglalt szintek elérését a 18. sz. mellékleten,
kell jelenteni a BM. Gépjármű Osztálynak.

A gépjármű-szolgálat vezetők kitüntetésre való jogosultságát a számadótest anyagi osztály vezetője (hadtáp parancsnoka) javaslata alapján a parancsnok állapítja meg. Megállapítását a 18—20. pontban feltüntetett feltételek teljesítését — jelentésében a BM. Gépjármű Osztályra felterjeszteni.

A szakmai kitüntetések odaítéléséről a BM. Anyagi és Technikai Főosztály Vezetője dönt.

26. A gépkocsivezetők szakmai kitüntetése érdekében — a jogosultság elbírálásához — a felterjesztett jelentések mellé csatolni kell azoknak a gépjárműveknek a törzskönyveit, amelyekkel az egyes feltételeket teljesítették.

A jelentés mellé csak olyan törzskönyvet szabad csatolni, amelyből kétséget kizáróan megállapítható

- a) a gépkocsi vezetője,
- b) a gépkocsira felszerelt gumiköpenyek fel és leszerelésének ideje és azok km. teljesítménye,
- c) a gépkocsin elvégzett javítások mérve,
- d) a javítási számla összege (amennyiben a kiértékelés ideje alatt a gépkocsi javítva volt és a számla még nincs bejegyezve a törzskönyvbe, úgy a számla beérkezéséig — a számla bejegyzéséig — a kiértékelést nem lehet végrehajtani),
- e) házi műhelyben végzett javítás során a felhasznált alkatrészek megnevezése és Ft értéke, a javításra fordított munkaidő,
- f) a gépjárműn elvégzett időszakos vizsgálatok, service olajcsere időpontja, Ft értéke,

- g) a gépkocsi által megtett havonkénti és összkilóméter teljesítmény,
- h) a gépkocsi által havonta elfogyasztott üzemanyag mennyiségek,
- i) az esetleges balesetek, sérülések mérve, ideje a gépkocsivezető neve,
- j) a törzkönyv „ellenőrzés” rovatába a gépkocsi kiértékelésének ideje és az előző kitüntetések mérve, a jutalom Ft értéke.

A törzkönyvek elvesztése, illetve a fenti adatok hiányában a teljesítményeket kiértékelni és kitüntetést adományozni nem lehet.

A 15—17. pontban foglalt szintek elérésekor a gépkocsivezető közvetlen előljárójának illetve előljáróinak kell igazolnia a balesetmentes közlekedést.

27. Kiváló dolgozói oklevelet, kiváló dolgozó, illetve szakma kiváló dolgozója jelvényt csak az egyik, vagy másik feltétel folyamatos teljesítése esetén kaphatja meg a gépkocsivezető pl. az a gépkocsivezető, aki üzemanyag megtakarításért kapta meg az oklevelet, jelvényt is csak üzemanyag megtakarításért kaphat. Ha valaki üzemanyag megtakarításért kapott oklevelet és utána eléri a fődarabcsere nélküli km teljesítmény okleveles szintjét, akkor nem jelvényt, hanem természetesen újra oklevelet kap.

A RENDKIVÜLI ESEMÉNYEK FOGALMA AZ ELLENÜK VALÓ KÜZDELEM FEGYELMI ÉS KÁRTÁRITÉSI ELJÁRÁS, VALAMINT A GÉPJÁRMŰ SZOLGÁLAT ELLENŐRZÉSE.

A RENDKIVÜLI ESEMÉNY FOGALMA ÉS BEKÖVETKEZÉSÉNEK OKAI

1. Rendkívüli események nevezzük a gépjárműszolgálatban előforduló olyan eseményt, amelyek személyekben sérülést, vagy egyéb kárt idéznek elő.
A gépjárműnek, vagy annak szerkezetének olyan kopása, illetve meghibásodása, amely természetes elhasználódás következménye nem tartozik a rendkívüli esemény fogalma alá.
2. A rendkívüli események okai a következők:
 - a) a közlekedési szabályok megsértése, be nem tartása,
 - b) ittas állapotban történő gépjármű vezetése,
 - c) a gépjárművezetők fegyelmezetlen magatartása,
 - d) a gépjárművezetők gyenge szakképzettségi foka,
 - e) az egyes gépjármű igénybevevőnek és gépjárművezetőnek a gépjárműhöz való hanyag és lelkiismeretlen viszonya,
 - f) a gépjárművek rendszeres karbantartásának és az indulás előtti technikai ellenőrző vizsgálatnak hiánya, illetve hanyag végrehajtása,
 - g) a gépjárművezetőkkel folytatott hiányos nevelőmunka,
 - h) a gépjármű felhasználás ellenőrzésének hiánya.
3. Rendkívüli események megelőzése, értékelése és kivizsgálása.
A gépjárművel előforduló rendkívüli események megelőzésére az alábbi intézkedéseket kell tenni:
 - a) minden számadótestnél fenn kell tartani a legszigorúbb fegyelmet, mely kizárja a beosztottak önhatalmú gépjármű igénybevételét,

- b) meg kell tiltani, hogy a számadótestek elhelyezési körletéből szabályszerűen kiállított menetokmányok, a gépjármű rendszeresített vezetője és technikai ellenőrző vizsgálat nélkül gépjármű kiinduljon,
 - c) tilos a műszakilag hibás gépjárműveket, vagy rendeltetésükkel ellentétesen igénybevenni,
 - d) ideiglenesen el kell tiltani a gépjármű vezetéstől és fegyelmileg felelősségre kell vonni a szolgálati idő alatt szesziesített fogyasztó és a közlekedési szabályokat megsértő gépjárművezetőket,
 - e) meg kell szervezni a gépjárművezetők rendszeres szakkiképzését a gépjárművezetés technikájának, a gépjármű használatának, a forgalmi rendszabályok ismeretének elsajátítása céljából.
A gépjármű igénybevétel szabályait a számadótestek beosztottainak is ismerniök kell,
 - f) a gépjárművek balesetmentes használatát, kezelését és kímélését biztosító, a forgalmi szabályokat ismerő és betartó, fegyelmezett gépjárművezetőket, valamint munkájukat kiválóan végző gépjármű szakszolgálatosokat dícséretben és jutalomban kell részesíteni.
4. A gépjárművek használatával kapcsolatos rendkívüli események lehetnek:
- a) **Személyi és anyagi sérülések,**
amikor a gépjármű használata közben a forgalmi szabályok megsértése, műszaki hiba, vagy a kötelező karbantartás elhanyagolása miatt személyek halála, vagy testi sérülése mellett a gépjármű erőszakosan megrongálódik, illetve tárgyakban (élő állatokban) kár keletkezik.
 - b) **Személyi sérülések,**
amikor a gépjármű használata során anélkül, hogy a gépjárműben, vagy más tárgyakban anyagi kár keletkezett volna, személyek halála, vagy testi épségüknek sérülése következett be.
 - c) Amikor a gépjármű használata során személyi sérülés nem történt, de a gépjármű vagy más tárgy (élő állat) a közlekedési szabályok megsértése, műszaki hiba, vagy a kötelező karbantartás elhanyagolása miatt megrongálódott.
- A fentieket gyűjtőnéven baleseteknek nevezzük.
5. A baleset megtörténtekor a gépjármű vezetője, vagy a balesetnél jelenlévő BM. beosztott elsősorban a gépkocsi parancsnok az alábbi intézkedéseket köteles végrehajtani:

- a) A gépjármű azonnali leállítását.
- b) A baleset következtében esetleg megsérült személyeket azonnal elsősegélynyújtásban részesíteni, illetve azoknak kórházba történő szállításukról gondoskodni.
Ha szükséges segítséget kell nyújtani olyan esetben is, amikor országúton menetközben idegenek által előidézett baleset színhelyére érkezik a gépjárművel.
A baleset áldozatának cserbenhagyását — még ha a balesetet idegen személy okozta is — a törvény 3 évig terjedhető börtönnel bünteti. Ha pedig a sérült meghalt a büntetés 5 évig terjedhető börtön.
- c) A gépjárművet útbaindító számadótest parancsnokának és a területileg illetékes megyei Rfk. Közlekedést és Baleseteket Ellenőrző Csoportjának értesítését.
A területileg illetékes megyei Rfk. Közlekedést és Baleseteket Ellenőrző Csoportját akkor is értesíteni kell, ha a balesetben a BM. gépjármű vezetője egyedül vett részt.
Ha a Közlekedést és Gépjárműveket Ellenőrző Csoport valamilyen oknál fogva a helyszínre nem tud kimenni a számadótest gépjármű szolgálatvezetője (főelőadó) köteles a helyszínre kiállni és a baleset helyszínét rögzíteni.
- d) Az eseménynél jelenlévő szemtanúkat, és azok személyi adatait fel kell jegyezni.
- e) Ha forgalmi akadály keletkezett köteles gondoskodni az arra haladók figyelmeztetéséről és a nyomok megőrzéséről.
- f) Idegen személy hibájából eredő baleset alkalmából kérjen a Belügyminisztérium jogos kárigényére vonatkozó elismerő nyilatkozatot. Vitás esetekben a felelősség kérdésében nyilatkozni, vagy a BM. nevében nyilatkozatot adni tilos.
- 6. A számadótest parancsnoka — vezetője — a bekövetkezett balesetet köteles kivizsgáltatni.
Súlyosabb kimenetelű személyi, illetve személyi és anyagi sérülés alkalmával a számadótest parancsnoka — vezetője — a BM. Gépjármű Osztályától szakközeg kirendelését kérheti. A szakközeg megérkezésétől függetlenül a kivizsgálást folytatni kell.
- 7. A baleset kivizsgálásánál részletesen ki kell térni az alábbiakra:
 - a) mi idézte elő a balesetet,
 - b) a gépjárművezető betartotta-e a szolgálatának elvégzéséhez előírt kötelemeket, a közlekedésrendészeti szabályokat,

- c) a gépjármű parancsnok a számára előírt köteleknek eleget tett-e,
- d) a baleset alkalmával milyen kár keletkezett,
- e) a gépjármű vezetője és parancsnoka általában milyen magatartást tanúsított.

FEGYELMI ÉS KÁRELJÁRÁS

8. A balesetek kivizsgálását a számadótest fegyelmi szakközegei kötelesek végezni és javaslatuk alapján a számadótest parancsnoka — vezetője — önállóan dönt afelett, hogy az ügyet további intézkedés végett átadja-e a területileg illetékes Katonai Ügyészségnek, illetve a Legfőbb Ügyészség Különleges Ügyek Osztályának, vagy saját fegyelmi jogkörében intézkedik a felelősségrevonásról.
9. A fegyelmi felelősségrevonástól függetlenül a számadótest parancsnoka — vezetője — az érvényben lévő kártérítési szabályzat értelmében gondoskodni köteles a Belügyminisztériumot ért kár megtérítéséről.
10. A balesetből és egyéb mulasztásból keletkezett károk megtérítése érdekében a káreljárást az a számadótest köteles lefolytatni, amelynél, a kár keletkezett.
11. A káreljárást a „Kártérítési szabályzat” és a BM. Terv- és Pénzügyi Főosztály által a kártérítések lefolytatásának kiegészítéséhez kiadott rendeletek, tájékoztatók alapján kell végrehajtani.
12. Amennyiben az előírt 30 nap alatt a káreljárást valamilyen oknál fogva (hiányzik a kárszámla, fegyelmi eljárás nincs befejezve, stb.) befejezni nem lehet a számadótest hadtápparancsnoka, — anyagi osztály vezetője — a BM. Gépjármű Osztálytól újabb határidőre hosszabbítást kér.
Testületi országos parancsnokságok számadótestei ilyen irányú kérelmeket közvetlenül a testületi parancsnokság anyagi és technikai osztályától kérik.
13. Amennyiben a kártérítési eljárás lefolytatását a kárszámla hiánya késlelteti ebben az esetben előzetes — becslés szerinti — kárszámlát köteles a gépjármű-szolgálat vezető — főelőadó — beszerezni a javító vállalatától.
14. A kártérítési határozatok ellen benyújtott panaszokat — a Kártérítési Szabályzatban előírt határidő betartása mellett — másodfokú döntés meghozatala végett:

- a) a megyei — budapesti — rendőrfőkapitányságok, a BM. Anyagi és Technikai Főosztálynak,
 - b) a testületi számadótestek az illetékes országos parancsnokságok anyagi és technikai osztályának terjesztik fel.
15. Ha a balesetből kifolyólag idegen személyek, (közületek) tulajdonában lévő tárgyak is megsérültek és feltehető, hogy azok tulajdonosai (kezelői) a Belügyminisztériummal szemben kártérítést követelnek a kártérítési eljárás során mind a saját gépjárműben, mind az idegen személy (közület) tulajdonában keletkezett kárt figyelembe kell venni.
 16. Ha a baleset idegen gépjármű, vagy idegen személy hibájából következett be, a Belügyminisztérium jogos kárigényének érvényesítése érdekében a kártérítési szabályzat és a BM. Terv- és Pénzügyi Főosztály által kártérítések lefolytatásának kiegészítéséhez kiadott rendeletek, tájékoztatók alapján kell eljárni.
 17. Ha a gépjármű balesetből károsult személy (közület) kárigényt nyújt be a számadótesthez, akkor anélkül, hogy a károsult személy (közület) előtt állásfoglalnának, a kárigényt a balesetre vonatkozó összes ügyiratokkal együtt véleményezve és hivatkozva a 220/1957. PM. Utasításra az Állami Biztosító Főigazgatóság Bp. IX. Ullői út 1. sz. alá kell megküldeni. Abban az esetben, ha a baleset okozásáért a kárigényt benyújtó személy — közület — gépjárművezetője — lovaskocsi hajtója, stb. — felelős, a kárigényt el kell utasítani.

RENDKIVÜLI ESEMÉNYEK JELENTÉSE ÉS NYILVÁNTARTÁSA

18. Azokat a súlyosabb baleseteket, melyek személyek halálát, illetve súlyos testi sértést idéztek elő, vagy súlyos anyagi kárt okoztak a BM. Gépjármű Osztályához azonnal jelenteni kell. A jelentésben fel kell tüntetni:
 - a) a gépjármű rendszámát,
 - b) a gépjárművezető nevét, rendfokozatát,
 - c) a balesetet előidéző személy nevét, beosztási (munka) helyét,
 - d) a balesetben szereplő idegen gépjármű rendszámát és tulajdonosát,
 - e) a baleset okát — kinek a hibájából történt,

- f) a sérült személyi adatait és a sérült nevét,
 - g) az okozott kár becslés szerinti értékét.
19. A fenti jelentésektől függetlenül negyedéves baleseti jelentést kell készíteni (15. sz. melléklet). A negyedévi baleseti jelentés elkészítése a gépjármű szolgálatvezető — főelőadó — feladata.
 20. A számadótestek a bekövetkezett baleseteket kötelesek nyilvántartani. A nyilvántartást a számadótest gépjármű-szolgálat vezető — főelőadó — fekteti fel és köteles abban a bekövetkezett baleseteket időrendi sorrendben az alábbiak szerint bevezetni.
 - a) Gépjármű forgalmi rendszáma.
 - b) Baleset helye és rövid leírása.
 - c) Gépkocsivezető neve, rendfokozata.
 - d) Keletkezett Ft kár összege.
 - e) Felelős — (saját, idegen megjegyzéssel).
 - f) Baleset ideje hó, nap, óra.
 21. A baleset nyilvántartó füzetet évenként kell felfektetni, titkosítva. Minden naptári év végén le kell zárni és 5 évig őrizni kell megsemmisítés előtt. Selejtezése, megsemmisítése a TÜK. szabályzat szerint történhet.

GÉPJÁRMŰSZOLGÁLAT GAZDÁLKODÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE

22. Ellenőrzés célja:
A számadótestek kezelésében lévő gépjárművek, vízijárművek, kérekpárok és anyagok, meglétének, rendeltetésszerű használatának, minőségi állapotának, szabályszerű tárolásának, karbantartásának, javításának, kímélésének és a vonatkozó nyilvántartások helyes és időben történő vezetésének ellenőrzése.
23. Az ellenőrzések lehetnek:
 - a) külső és
 - b) belső jellegűek.
24. Külső ellenőrzéseket a felettes szervek hajtának végre a számadótesteknél.
25. Belső ellenőrzéseket a számadótest parancsnoka, vezetője, hadttápparancsnoka, anyagi osztály vezetője, gépjármű-szolgálat vezetője, — főelőadó — és alegység parancsnoka, vezetője köteles működési területén végrehajtani.

26. A számadótest parancsnoka — vezetője — **évenként legalább egyszer**, az anyagi osztály vezetője, hadtápparancsnok **félévenként**, a gépjármű-szolgálat vezető — főelőadó — **negyedévenként** — alegységparancsnok — vezető — **havonta** köteles az anyagnyilvántartások és a gépjármű gazdálkodást, felhasználást ellenőrizni.
27. A számadótest parancsnokára — vezetőjére — előírt ellenőrzést, vagy személyesen, vagy az általa megbízottak hajtják végre.
28. Az ellenőrzéseket végrehajtásuk szempontjából megkülönböztetünk:
 - a) tételes, rovincsolással egybekötött,
 - b) vizsgálattal egybekötött és
 - c) meglepésszerű ellenőrzéseket.
29. Tételes, rovincsolással egybekötött ellenőrzést általában bizottságok hajtanak végre. Bizottságokat a számadótestek felettes vezetői mellett, a számadótest parancsnokok — vezetők — is jelölhetnek ki.
30. Vizsgálattal egybekötött ellenőrzéseket felettes vezetők, számadótest parancsnokok — vezetők — rendelhetnek el. Terjedelme az adott viszonytól függ.
31. Meglepetésszerű ellenőrzést felettes szervek és a számadótest parancsnokok — vezetők — hajtanak végre.
32. A gépjárműszolgálat ellenőrzése kiterjed:
 - a) a gépjárműszolgálat gazdálkodására és
 - b) a gépjárművek közötti forgalmára — igénybevételére.
33. Gépjármű gazdálkodás ellenőrzése alkalmával az alábbiakról kell meggyőződni
 - a) a karbantartási és egyéb hitelkeretek előírás szerinti felhasználásáról és mértékéről,
 - b) nyilvántartások meglétéről és pontos vezetéséről, a nyilvántartási okmányok meglétéről,
 - c) nyilvántartott gépjárművek, anyagok, alkatrészek, üzemanyag meglétéről,
 - d) gépjárművek km. normájának gazdaságos és jogos felhasználásáról,
 - e) a gépjármű állomány és a gépjármű állománytáblázat szerinti mennyiségre,
 - f) telephelyek, raktárak, üzemanyag tárolók, stb. biztonságáról, rendjéről, tűzbiztonsági berendezések meglétéről — esetleg, ha nagyon elhanyagolt állapotúak — működésükről,

- g) gépiárművek karbantartásáról, javítóműhelyekben dolgozó szakemberek munkájának minőségéről és foglalkoztatottságáról,
 - h) a gépjárműszolgálat beosztottak szakmai felkészültségéről, továbbképzések megtartásáról,
 - i) a kötelezően előírt ellenőrzések végrehajtásáról.
34. A meglepetésszerű ellenőrzéseket maga a számadótest parancsnoka — vezetője — végezze, vagy esetenként ezzel külön személyeket bízjon meg.
35. A bizottsági ellenőrzések alkalmával „bizottsági jegyzőkönyv”-et kell készíteni, melyben fel kell tüntetni:
- a) az ellenőrzött anyag meglétét és állapotát,
 - b) a nyilvántartási helyzetet,
 - c) a nyilvántartási okmányok meglétét és őrzésének módját,
 - d) az anyaggazdálkodással kapcsolatban megállapított minden hiányosságot és észrevételt.
36. Személyi ellenőrzések alkalmával az észrevételeket minden esetben be kell vezetni „Szemlekönyv az anyagi szolgálat ellenőrzéséről” című könyvbe.
37. Ha az ellenőrzés (rovancsolás) alkalmával az „Anyagnyilvántartási könyv”-ek (lapok) maradványával szemben eltérés mutatkozna és azok eredete nem deríthető fel, akkor az előtalált többleteket, illetve hiányokat cikkenként felsorolva az „Anyagnyilvántartási könyv” (lap)-on „Függőtétel”-ként való előjegyzés mellett vételezzük be, illetve helyezzük kiadásba és a változás végérvényes elintézéséhez szükséges intézkedéseket azonnal tegyük meg. A felelős, kártokozó, vagy mulasztó ellen a kártérítési eljárást egyidejűleg meg kell indítani.
38. Az alegységeknél előtalált „kellálladékkal” szembeni többleteket be kell vonni, az esetleges hiányokat pedig a raktári készletből pótolni kell.
39. Az ellenőrzés eredményét az ellenőrzött számadótest vezetőjével (parancsnokával) írásban közölni kell és egyben intézkedést kell foganatosítani a megállapított hiányosságok megszüntetésére. A hiányosságok megszüntetésére határidőt kell szabni.
40. Az anyagok karbantartására, tárolására és nyilvántartására vonatkozó hiányosságokat azonnal meg kell szüntetni, erre az ellenőrző közeg, vagy annak jelentése alapján az előljáró parancsnok intézkedni köteles.

41. Az ellenőrzések alkalmával előtalált feleslegeket az „Anyagnyilvántartási könyv”-ben (lapokon) azonnal be kell vételezni, míg a hiányokat azonnal kiadásba kell helyezni.
A gépjármű állománytáblázattal szemben mutatkozó többlet gépjárműveket, kerékpárokat, stb. a számadótesttel le kell adatni a BM. Gépjármű Osztályhoz.
42. Az alegységek anyagnyilvántartási lapjait negyedévenként egyszer össze kell egyeztetni a számadótestnél vezetett „Alegység nyilvántartási lap”-okkal.
43. Közúti forgalomban résztvevő, BM. állományába tartozó gépjárművek ellenőrzésére jogosultak:
- a) a BM. Gépjármű Osztály,
 - b) ORFK. Közlekedésrendészeti Osztálya,
 - c) testületi középfokú országos parancsnokságok, anyagi és technikai osztály vezetői és gépjármű főelőadói, saját gépjármű állományát,
 - d) megyei (budapesti) rendőrfőkapitányságok közlekedésrendészeti szervei,
 - e) számadótestek parancsnokai, Anyagi Osztály vezetői, hadtárparancsnokai és a gépjárműszolgálat vezetői (csak saját gépjárműveire vonatkozóan).
44. A gépjármű üzemeltetésénél közúton ellenőrizni kell:
- a) igénybevétel tekintetében:
 - az igénybevevő jogszerűen használja-e a gépjárművet,
 - a gépjárművekben helyet foglaló személyek jogosultak-e gépjárműben való tartózkodásra,
 - a gépjármű a szolgálati célhoz vezető legrövidebb úton halad-e,
 - a gépjármű vagy személyi menetlevél adatai megfelelnek-e a valóságnak.
 - b) Rendészeti szempontból:
 - a gépjárművezetőnek meg van-e a szükséges és érvényes gépjárművezetői igazolványa,
 - a gépjármű menetokmányai rendben vannak-e,
 - a gépjárművezető betartja-e a forgalom szabályait, a KRESZ előírásait,

- a gépjárművezető betartja-e a gépjárművezetői igazolványban feltüntetett különleges előírásokat (pl. szemüveg viselés, stb),
- a gépjárművezető nem fogyasztott-e szeszest.

c) Műszaki szempontból:

- a gépjármű műszaki állapota megfelel-e a KRESZ előírásainak,
- biztonsági és jelzőberendezések üzembiztonsága megfelel-e,
- megfelel-e a gépjármű terhelése,
- a gépjármű állapota, karbantartása megfelelő-e.

A gépjárművet igénybevevő (gépjármű parancsnok) köteles az ellenőrző közeg részére minden felvilágosítást megadni, a szolgálati titok megsértése nélkül.

A gépjármű használatának és közúti forgalmának ellenőrzését a területileg illetékes Rendőrfőkapitányságok, vagy csapatok, alakulatok vezetőinél, parancsnokainál nem kell bejelenteni. Az ellenőrzést tartó közegnek joga van a helyszínen minden olyan intézkedést megtenni, amely a közlekedési szabályok betartása, illetve a Belügyminisztérium érdekeit sértő cselekmények meggátlása érdekében szükségesek.

A gépjármű közúti ellenőrzés nem terjedhet ki a megkülönböztető jelzéssel ellátott gépjárművekre.

45. Jogtalan gépjármű igénybevételek megszüntetése érdekében azt a személyt, aki szolgálati gépjárművet jogtalanul igénybevesz, vagy jogtalan igénybevételt engedélyez, első ízben a közhasználatú személy, illetve tehergépkocsik kétszeres, második ízben háromszoros viteldíjnak megtérítésére kell kötelezni.

A jogtalan gépjármű igénybevétel esetén fizetendő viteldíj térítése:

- a) Személygépkocsinál a jogtalanul megtett út minden km-e után első esetben 4,80 Ft, második és minden további esetben 7,20 Ft.
- b) Tehergépkocsinál 3 tonnáig a jogtalanul megtett út minden km-e után első esetben 4,— Ft, második és minden további esetben 6,— Ft.

Tehergépkocsinál 3 tonnán felül a jogtalanul megtett út minden km-e után első esetben 6,— Ft, második és minden további esetben 9,— Ft.

- c) Motorkerékpár jogtalan használata esetén km-enként első esetben 2,— Ft, második és minden további esetben 3,— Ft.
Autóbusz és különleges gépkocsi jogtalan felhasználás tekintetében 3 tonnán felüli tehergépkocsinak minősül.

A Szakutasításban szereplő rövidítések

BM	= Belügyminisztérium
HM	= Honvédelmi Minisztérium
HÖR	= Határőrség Országos Parancsnokság
BV	= Büntetésvégrehajtás Országos Parancsnokság
Légo.	= Légoltalom Országos Parancsnokság
PM	= Pénzügyminisztérium
AFOR	= Ásványolajforgalmi Vállalat
KDB	= Központi Döntő Bizottság
MEH	= Melléktermék és Hulladékgyűjtő Vállalat
OT	= Országos Tervhivatal
FEP	= Forgalom Ellenőrző Pont
TUK	= Titkos Ügykezelés
KTSz	= Kisipari Termelő Szövetkezet
RFK	= Rendőrfőkapitányság
Szdt.	= Számadótest
KRESZ	= Közlekedésrendészeti Szabályok
HRSZ	= Hajózási Rendészeti Szabályzat
Szgek.	= Személygépkocsi
Tgk.	= Tehergépkocsi
Klgs.	= Különleges
Mkp.	= Motorkerékpár
Omkp.	= Oldalkocsis motorkerékpár
Gjmű.	= Gépjármű
Uza.	= Üzemanyag
Km	= Kilométer.

TARTALOMJEGYZÉK

I. Fejezet

A Belügyminisztérium gépjármű szolgálat irányító és végrehajtó szervei és azok feladatai

	oldal
A BM. gépjármű-szolgálat irányító szervei	3
A BM. gépjármű-szolgálat végrehajtó szervei	3
A BM. gépjármű-szolgálat irányító és végrehajtó szerveinek függelmi viszonya	4
A számadótestek gépjárműszolgálatának általános feladatai	4
Szolgálati kötelek	
Számadótest parancsnok — vezető	6
Hadtápparancsnok — anyagi osztályvezető	6
Gépjármű szolgálatiág vezető — főelőadó	7
Gépjármű anyagraktáros	8
Gépjármű főszerelő (műmester)	8
Gépjármű szerelő	9
Gépjármű indító szolgálat	10
Gépjárművezető	10
Gépkocsiparancsnok	11
Utasok magatartása a BM. gépjárművein	13

II. Fejezet

Gépjárművekkel, gépjármű anyagokkal, alkatrészekkel és üzemanyaggal való ellátás

Gépjármű ellátás	14
Gépjárművek igénylése, kiutalása	15
Gépjárművek leadása	16

	oldal
A kiutalt gépjárművek átvétele	18
Gépjármű anyagellátás	18
Gumiabroncsköpeny, tömlő ellátási szükséglet felmérése igénylése	19
Akkumulátor szükséglet felmérése, igénylése	19
Kerékpár szükséglet felmérése, igénylése	19
Gépjármű alkatrész szükséglet felmérése, igénylése	20
Gépjármű anyagok, alkatrészek átvétele szállítása	22
Helyi beszerzések	23
Gépjárművek és gépjárműanyagok selejtezése	24
Üzemanyagellátás rendszere	25
Üzemanyagellátás módja	25
A keretszámok kiutalásának formája	26
A számadótest gépjármű szolgáltatának feladata a kiutalás kézhezvétele után	26
Üzemanyag biztosítása természetben és jegyben	28
„A” készletű üzemanyag	29

III. Fejezet

Gépjárművek igénybevétele, szállítások

Gépjárművek felosztása	30
A szolgálati gépjárművek használatának rendje	31
Szolgálati gépjárművek igénybevételének szabályozása	33
Gépjárművek vezetésének rendje	34
Gépjárművek vezetése menetoszlopban	36
Gépjárművek vezetésének sajátosságai hegyekben	37
Személy és anyagszállítás	38
Robbanó és gyúlékony anyagok szállításának sajátosságai	39
A gépjárművek vontatása, mentése	41
Vízijárművek (hajó, csónakmotor) üzemeltetése	41

IV. Fejezet

Gépjárművek karbantartása és javítása

	oldal
Gépjárművek napi karbantartása	44
A gépjármű indulás előtti átvizsgálása	44
Menetközbeni ellenőrzések	45
Visszaérkezés után ellenőrzés és karbantartás	45
Az I. sz. technikai ellenőrző vizsgálat	46
A II. sz. technikai ellenőrző vizsgálat	47
A III. sz. technikai ellenőrző vizsgálat	48
Időszakos átállások	49
Gépjárművek kis-közép és nagyjavításának meghatározása ..	51
A gépjárművek javításba adása	53
Gépjárművek javításából való átvétele	54
Gépjárművek bejáratása	54
Vízijárművek (hajó, csónakmotorok) javítása	55

V. Fejezet

Nyilvántartás és elszámolás

Igazolólap	58
Menetlevéltömb	59
„B”-típusú menetlevél és igazolvány	63
„Igazolvány” a szolgálati személygépköcsi magáncélra történő igénybevétele	63
Indítónapló	63
Gépjármű törzskönyv	64
Kerékpár nyilvántartólap	67
Gépjármű nyilvántartólap	69
Gumiabroncs törzslap	70
Műhelybizonylatok	71
Rendszeres és időszakos elszámolások, jelentések	72

VI. Fejezet

Gépjárművek gépjármű anyagok és üzemanyag tárolása

	oldal
Gépjármű telephelyek és rendeltetésük	77
Technikai ellenőrző államás és annak munkája	79
„A” készletű gépjármű állomány kialakítása	80
„A” készletű gépkocsi előkészítése tartós tárolásra	80
„A” készletű gépkocsik tartós tárolása	81
Tábori gépjármű telephelyek megválasztása	81
Gépjármű anyagok, alkatrészek raktári tárolása	82
Gépjármű alkatrészek tárolásának rendje	83
Különleges kezelést és óvintézkedést igénylő gépjármű anyagok tárolásának rendje	84
Üzemanyag tárolása	85
Fáradt olaj gyűjtése és tárolása	86
Védekezés az ólomtetraethyl mérgezés ellen	87
Veszélyanyagok, savak festékek, higítók, fagyállóanyagok tárolása	88
Használt fagyálló folyadékok tárolása	89
Gumiáruk tárolása	89
Akkumulátorok tárolása	90
Hólánckok tárolása	91

VII. Fejezet

Szakmai kitüntetések, jutalmazások

Szakmai kitüntetés	92
Szakmai kitüntetés nagyjavítás, illetve fődarabcsere nélküli km teljesítményért	93
Szakmai kitüntetés üzemanyag megtakarításért	94
Szakmai kitüntetés balesetmentes közlekedésért	96
Gépjármű szolgálatvezető szakmai kitüntetése	96

	oldal
Szakmai kitüntetést kizáró okok	97
Kitüntetésre való jogosultság elbírálása	98

VIII. Fejezet

A rendkívüli események fogalma, az ellenük való küzdelem fegyelmi és kártérítési eljárás, valamint a gépjármű szolgálat ellenőrzése

A rendkívüli esemény fogalma és bekövetkezésének okai ..	100
Fegyelmi és káreljárás	103
Rendkívüli események jelentése és nyilvántartása	104
Gépjármű szolgálat gazdálkodásának ellenőrzése	105
A szakutasításban szereplő rövidítések	111
Mellékletek	

M e l l é k l e t e k:

Száma:	Melléklet megnevezése
1.	Gépjárművek kilométer lefutási normája
2.	Üzemanyag fogyasztási norma
3.	Vizijárművek üza. fogyasztási norma
4.	Normakülönbözeti táblázat
5.	Gumiabroncsköpenyek minimális futási normája
6.	Anyagszállítási normák
7.	Javitási kimutatás
8.	Szolgálati jegy a rendkívüli gumi igényléshez
9.	Napijegyzék az üzemanyag kiadásáról
10.	Jegyzék az alegység részére jegyben és természetben kiadott üzemanyagról
11.	Elszámolás az alegység gépjárművei által felhasznált üzemanyagról
12.	Negyedévi üzemanyagfelhasználási jelentés
13.	Jelentés a negyedévben üzemeltetett gépjárművek km. teljesítményéről, üza. felhasználásáról és a balesetekről
14.	Összesítő a negyedévben üzemeltetett gépjárművek km. teljesítményéről és üzemanyag felhasználásáról.
15.	Összesítő a negyedévi balesetekről.
16.	Jegyzőkönyv a nagyjavítás, illetve fődarabcsere nélküli km. teljesítmény elbírálásáról
17.	Jegyzőkönyv az üzemanyag megtakarítás kiváló dolgozói szint elbírálásáról.
18.	Jegyzőkönyv a balesetmentes közlekedés kiváló dolgozói szint elbírálásáról
19.	Gépkocsi kenési táblázat
20.	Csepel 125 motorkerékpár kenési táblázata
21.	Csepel 250-es mkp. kenési táblázata
22.	M-72 omkp. kenési táblázata
23.	Popeda, Warsava szgk. kenési táblázata
24.	Gaz 69 gk. kenési táblázata
25.	Csepel B-350 kenési táblázata
26.	Ifa tgg. kenési táblázata
27.	Hengerfejsavarak meghuzásának sorrendje
28.	Gumiabroncs cserélési táblázata
29.	Selejtköteles anyagok kimutatása
30.	Munkalap
31.	Munkanapló
32.	Gumiköpeny-törzslap

GÉPJÁRMŰVEK KM. LEFUTÁSI NORMÁJA

Gépjárműveknek típusonként az egyes nagyjavítások között, illetve a kiselejtezésig az alábbi kilométer teljesítményt kell megtenni:

T i p u s	Nagyjavítás fokozata	km.norma
Skoda Sedán	gyári új gépkocsi	100.000 km
Skoda Kolóniál	I. nagyjavítás után	65.000 km
Skoda Spárták	II. nagyjavítás után	55.000 km
Skoda Furgon	III. nagyjavítás után	45.000 km
	Kiselejtezésig összesen:	265.000 km
Pobeda		
Warsawa		
Chevrolet		
Zimm		
Ziss	gyári új gépkocsi	100.000 km
Gaz 69	I. nagyjavítás után	65.000 km
Opel	II. nagyjavítás után	55.000 km
Mercedes	III. nagyjavítás után	45.000 km
	Kiselejtezésig összesen:	265.000 km
Csepel 350-es	gyári új gépkocsi	85.000 km
Rába 300	I. nagyjavítás után	50.000 km
Csepel 130	II. nagyjavítás után	45.000 km
Gaz 63	III. nagyjavítás után	40.000 km
	IV. nagyjavítás után	30.000 km
	Kiselejtezésig összesen:	250.000 km
Csepel 125-ös	gyári új motorkerékpár	40.000 km
	I. nagyjavítás után	35.000 km
	II. nagyjavítás után	25.000 km
	Kiselejtezésig összesen:	100.000 km

Jáva B.M.W. M-72	gyári új motorkerékpár	70.000 km
	I. nagyjavítás után	60.000 km
	II. nagyjavítás után	50.000 km
	Kiselejtezésig összesen:	180.000 km
Kerékpár 0	Gyári új használati ideje használatbavételtől számított	8 év

Megjegyzés:

A gépjárművek javításba adása csak a km. lefutási norma teljesítése után történhet, amennyiben műszaki felülvizsgálat alapján a nagyjavítás szükségessé válik.

Két nagyjavítás közötti időben általában két kisjavítás és egy középjavítás végezhető el.

A gépjárművek lecserélése és kiselejtezése csak a km lefutási normában meghatározott összes km lefutás után történhet, de csak az esetben, hogyha a gépjármű gazdaságos üzemeltetése további javítással már nem biztosítható.

ÜZEMANYAGFOGYASZTÁSI NORMA

Gépjárművek típusa	Olajteknő űrtartalma	100 km-re eső fogyasztás					Olajcsere km	Fáradtolaj beszolgáltatás százalékban
		Úza.	Molaj.	C.olaj	Petr.	Zsir		
		l i t e r						
Benzinüzemű szgk:								
Skoda Furgon 110l	3,-	11,-	0,23	0,019	0,06	0,008	2000	35
Skoda 1100	3,-	10,-	0,23	0,019	0,06	0,008	2000	35
Skoda Spárták		9,-	0,30					
Skoda Kollóniál	3,5	10,-	0,23	0,019	0,1	0,008	2000	35
Pobeda-Warsawa	6,-	13,-	0,37	0,018	0,06	0,016	2500	40
Tátra-Plán	9,-	12,-	0,59	0,020	0,06	0,01	2500	35
Zisz 110	7,1	24,5	0,46	0,03	0,08	0,01	2000	25
Mercedes 180		11,5	0,35					
Mercedes 220		9,-	0,35					
Opel Kapitán		13,-	0,35					
Chevrolet 1957.tip.		18,-	0,45					
Gaz 69		15,-						
Gaz 69/a		15,-						
Benzinüzemű tggk:								
Csepel B.130	14,-	25,5	0,91	0,106	0,22	0,05	3000	25
Csepel B.300	14,-	42,-	0,91	0,143	0,3	0,1	3000	25
Csepel B.350	14,-	30,-	0,91	0,067	0,25	0,08	3000	25
Rába Super	8,-	28,-	0,52	0,052	0,25	0,08	2500	30
Rába Speciál	14,-	30,-	0,91	0,063	0,25	0,08	2500	50
Dodge Weapon	5,-	25,-	0,33	0,056	0,22	0,05	2000	30
Ifa Gránit	7,-	18,-	0,46	0,037	0,16	0,01	2000	30
Ifa Garant	7,-	18,-	0,46					
GMC.	10,-	40,-	0,65	0,113	0,3	0,08	3000	35
Gaz 63		22,-						

Dieselüzemű tégk:								
Csepel D.350	14,-	20,-	0,91	0,087	0,25	0,08	2500	30
Csepel D.352								
Csepel D.420								
Klöcker /nagy/	18,-	27,5	1,1	0,087	0,3	0,1	2000	50
Klöcker /kicsi/	13,-	20,-	0,8	0,087	0,3	0,1	2000	50
Mávag D. 5.	16,-	26,-	1,1	0,103	0,3	0,1	2500	30
Dieselüzemű Autóbusz:								
Ikarus 30	14,-	23,-	0,91	0,087	0,3	0,08	2500	30
Ikarus 55								
Ikarus 60	20,-	35,-	1,3	0,115	0,35	0,08	2500	30
Mávag TRS	17,-	32,-	1,1	0,101	0,3	0,1	2500	30
Motorkerékpárok:								
Csepel 125 cm ³		2,8	0,14	0,027	0,2	0,006		
Csepel 250 "		4,-	0,17	0,31	0,25	0,006		
Jawa 250 "		3,5	0,17	0,031	0,25	0,006		
BMW. 500 "		4,8	0,17	0,007	0,3	0,006		
M-72 750 "		7,8						

Megjegyzés:

A gépjárművek a normában előírt üzemanyag fogyasztást nem léphetik túl. Az üzemanyag normán felül fogyasztó gépjárműveket műszakilag felül kell vizsgálni és azok porlasztóit úgy kell beállítani, hogy a fogyasztás a normának megfeleljen. Az olajcseréhez szükséges motorolaj mennyiséget a motorolaj fogyasztási norma magában foglalja. A fel nem tüntetett gépjárművek üza. fogyasztási normáját a fenti normákkal való azonosítás során kell megállapítani. A tüzelő gépjárműfcskendők álló igénybevételénél a szivattyu meghajtás 1 órai fogyasztása megegyezik az 50 km-re eső üzemanyagfogyasztással.

VIZIJÁRMŰVEK ÜZEMANYAG FOGYASZTÁSA

Megnevezés.	Vizijárművenként 1 üzemórára		
	benzin	gázolaj	m.olaj
	liter		
Kovács külmotor /rocsó/	12	-	0,3
Budai külmotor 800 cm ³ -es /kétütemű/	10	-	1,-
Budai külmotor 400 cm ³ -es /kétütemű/	7	-	0,75
Parsons	24	-	0,35
Balatoni kisgéphajó /Diesel/	-	33	0,4
Mentőhajók /Diesel/	-	33	0,4
KH. hajók	.	.	.

Megjegyzés:

A fenti fogyasztási norma 1 gépegységre vonatkozik.

4.sz.melléklet NORMAKÜLÖNBÖZETI TÁBLÁZAT

amennyiben a gépjármű az alanti forgalomban közlekedik, az alábbi százalékos többletfogyasztás számítható az alapnormához

	Szék. százalékban	Tgk. százalékban	Autóbusz százalékban
Budapesti város bel- területén forgalomban	5	5	5
Hegyvidéken	5	10	12
Terepen	10	30	-
Vontatás esetén közuton	-	25	-

GUMIABRONCSKÖPENYEK MINIMÁLIS FUTÁSI NORMÁJA

Méret	Gjümü típus megnevezése	Lefutási norma 1000 km-ben
28x1,5	Kerékpár	évente 1 garn.
250x19	Csepel 125-ös mkp.	20
325x19	Csepel 250-es mkp.	20
	Pannonia 250-es mkp.	20
300x19	Jawa 250 és 350-es mkp.	20
350x19	B.M.W. 500-as mkp./oldalkocsis/	20
400x19	M-72 mkp./oldalkocsis/	20
550x15	Skoda 420-as szgk.	30
525x16	Skoda Sedán 1101	30
600x16	Skoda Koloniál	30
	Skoda 1200-es	30
	Skoda Life Vagon	30
	Pobeda M 20	30
	Warsawa	30
	Tátra-Plán	30
	Ifa Framo 0,75 to	30
	Ifa Kombinált	30
650x16	Gaz 69	30
560x13	Opel Record	30
640x13	Opel Kapitán	30
	Mercedes 180-as	30
670x13	Mercedes 220	30
670x15	Chevrolet Bel-Air	30
750x14	Chevrolet 1957 tip.	30
750x16	Ziss 110	30
700x15	Zim	30
650x20	Ifa Gránit	30
700x20	Ifa Garant	30
750x20	Rába Super	35
	Rába Speciál	35
	G.M.C.	35
825x20	Csepel B 350	30

Méret	Gépjármű típus megnevezése	Lefutási norma 1000 km-ben
825x20	Csepel D-350, 352, 420	30
	Ikarus 30 busz	30
900x16	Dodge Weapon	30
900x20	Csepel 130-as	35
	Csepel 300-as	30
1100x20	Mávag B-5	35
	Mávag Láng	35
	Mávag autóbusz	35
1000x20	Ausztró Fiat	35
1125x24	Hoffherr vontató	35
1420x20	Diamond darus	35
975x18	Gaz 63	35
1200x22	Ikarus 55.	30
	Utánfutó	30
	Pótkocsi	30

Megjegyzés:

A körfutózott gumibroncsköpennyel a fenti norma 50 százalékát kell teljesíteni.

ANYAGSZÁLLÍTÁSI NORMÁK

Üzemanyagok szállítása hordókban gépkocsin

Gépkocsi gyártmány	Teherbíró képesség terepen tő	200 l vashordók állítva				200 l vashordók fektetve			
		hordók száma	üres hordó súlya kg	üze su- lya kg.	telj.ter- helés kg.	hordók száma	üres hordó súlya kg	üze.su- lya kg	telj.ter- helés kg
Csepel 130	1,5	7	350	1050	1400	6	300	900	1200
Csepel 350	2,5	12	600	1800	2400	12	600	1800	2400
ZisZ 151	2.-	10	500	1500	2000	10	500	1500	2000
MáVag B/5	4.-	20	1000	3000	4000	20	1000	3000	4000

Különféle anyag rakodási normái gépkocsira

Cikkek megnevezése	Csomagolás neme	1,5 tonnás gépkocsi			3.- tonnás gépkocsi		
		Göngyöle- gek száma	Cikkek db.száma	Sulya kg.	Göngyöle- gek száma	Cikkek db.száma	Sulya kg.
Köpeny	Bálákban	22	440	1430	40	800	2600
Köpeny	csomagban	88	440	1382	176	880	2763
Vattanadrág és zubbony	bálákban	13+13	530+530	1183	13+13	600+600	1365
	csomagban	40+40	400+400	1010	90+90	900+900	1922
Csizma	ládákban	26	520 p	1456	45	900 p	2520
Rsz.csizma	"	25	650 p	1508	45	1125 p	2610
Csizma	halmazba rak- va		650 p	1508	-	1002 p	2324
Csizma	bedobálva	-	-	-	-	1000 p	2320
Téli sapka	ládában	321	2240	960	471	3290	1410
Téli sapka	ládában	252	2500	1125	362	3600	1620
Táb. sapka	ládában	363	12960	1404	683	24480	2652
Táb. sapka	ládában	244	13200	1392	474	25850	2726

Élelem és takarmány átlagos rakodási normái gépkocsira

Anyag megnevezése	Csomag. eszköz fajtája	Egyéb göngy. bto.súly	Göngy. méretei cm-ben	1.5 és 3 tonnás gk.átlagos rakodási adatai			
				1,5 tonnás		3 tonnás	
				göngyöleg db	összsúly to	göngyöleg db	összsúly to
Zsák.kukorica.	zsák	75	-	20	1.5	40	3.-
Liszt	zsák	75	-	20	1.5	40	3.-
Keksz	láda	31	55x52x40	50	1.5	100	3.-
Kockacukor	zsák	82	-	18	1.5	36	3.-
Kockacukor	láda	66	68x44x35	24	1.5	48	3.-
Dara	zsák	75	-	20	1.5	40	3.-
Borsó, bab, rizs	zsák	80	-	19	1.5	38	3.-
Makaroni	láda	26	60x52x28	60	1.5	120	3.-
Zab	zsák	60	-	25	1.5	50	3.-
Huskonzervek	láda	37	50x30x33	40	1.5	72	3.-
Sózott hal	hordó	100	-	15	1.5	30	3.-
Ömlesztettzsír	hordó	100	-	15	1.5	30	3.-
Növényi olaj	hordó	250	-	6	1.5	12	3.-
Vaj	láda	28	42x30x30	54	1.5	108	3.-
Sűrített tej	láda	30	40x40x20	50	1.5	100	3.-
Holland sajt	láda	-	-	-	0.9	-	1.8
Tea	láda	45	60x48x48	33	1.5	66	3.-
Kávé /nyers/	láda	36	52x34x50	42	1.5	84	3.-
Csokoládé	láda	50	78x40x30	30	1.5	60	3.-
Asztali só	láda	60	-	25	1.5	50	3.-
Mosdó-mosószip	láda	60	-	25	1.5	50	3.-
Szár.burg.	láda	60	66x45x45	25	1.5	50	3.-
Szár.káposzta	láda	35	66x45x45	43	1.5	86	3.-
szár.hagyma	láda	32	66x45x45	46	1.5	92	3.-
Friss burg.káp	ömleszt.	-	-	-	1.5	-	2.5
Savanyu uborka	hordó	-	-	-	-	-	-
paradicsom	hordó	100	-	15	1.5	30	3.-
Kenyér	zsák	45	-	33	1.5	30	3.-
Száritott ke- nyér /szuhari/	láda	32.5	-	-	1.5	-	3.-
Préselt széna	bála	34	-	33	1.12	66	2.24

szerv megnevezése

JAVÍTÁSI KIMUTATÁS

afrsz. tipusu.....

gépjárműről

A gjmű. alvázszáma

A km óra jelenlegi állása

A gépjármű legutolsó közép javításbólévhó nap
nagy
 lett átvéve km óra állással és azóta
 km-t tett meg.

A javítást a terhére kérem elvégez-
 tetni.

A gépjárműn észlelt hibák felsorolása

	Term. elhaszn.	Balesetes	Gondatlanság
Motor			
Seb.váltó			
Első, hátsó			
futómű			
Kormánymű			
Elektromos			
berendezés			
Alváz			
Felépítmény			
Műszerek			
Szerszám			
hiány:			

Kelt 19.... év hó n.

.....
számadótest pk......
gjmű. szolg. ág vezetője.

P.H.

A balesetből és gondatlanságból eredő hibákat és a szerszámhiányt
 a tuloldalon véleményezni kell.

.....
igénylő szerv megnevezése

8.sz.melléklet

S Z O L G Á L A T I J E G Y

gumi igénylésre

19... év hó nap

Kérem az alábbi gk-ra gumik kiadását.

Sor sz.	A gk. frsz.	Típus	Km/óra állása	A gumi lefut. km-t	A cserére szoruló gumik	
					gyári száma:	mérete:

.....
Htp.pk.Anyagi Oszt.Vezető

.....

Megjegyzés:

Ha a gumiköpeny az előírt norma km-t nem futotta le, vagy nem természetes elhasználás miatt szorul cserére, úgy az igénylés hátlapján jegyzőkönyvezni kell és Pk-i vélemény-nyel kell ellátni.

J E G Y Z É K

az alegység részére jegyben és természetben
kiadott üzemanyagokról 195..... óra

Sor- szám	Menet- levél sz.	A gépjármű			Gépjárműre jegy- ben kiadott üza.			Átvétel el- ismerése	Természetben kia- dott egyéb üza.:				Átvétel el- ismerése
		Tip.	Frsz.	Beo.he.	Benz.	Mo.	Go.		Pet.	Gzs.	Co.	Klf. olaj	

Összesen:

..... 19 hó .. nap.

A jegyzékben feltüntetett üzemanyag jegyeket és ter-
mészetbeni üzemanyagfelelőségeket átvettem:

.....
anyagi és pénzügyi felelős:

.....
az üza.kiadta.

.....

E L S Z Á M O L Á S

a alegység gépjárművei által 195 hóban felhasznált üzem-
anyagokról

Sor- szám	Menet- levél száma	A gépjármű			Ü z e m a n y a g												Készlet			
		Tipu- sa	Frssz.	Beoszt. helye	Kiadás				Felhasználás				Visszaadott							
					B.	Mo.	Go.	P.	B.	Mo.	Go.	P.	B.	Mo.	Go.	P.	B.	Mo.	Go.	P.

Összesen:

..... 19..... hó ... nap

A fel nem használt benzin
 m.olaj
 g.olaj jegyet hiánytalanul
 átvettem:

.....

Kitöltve: Szigoruan titkos!

.....
szerv megnevezése:

NEGYEDÉVI ÜZEMANYAGFELHASZNÁLÁSI JELENTÉS
 az 19negyedévben felhasznált üzem-
 anyagról

Sor- sz.	M e g n e v e z é s		Benzin	M. olaj	G.olaj	Petro- leum
			l i t e r			
1.	Negyedévi kiutalás					
2.	Pótkiutalás					
3.	A szerv rendelkezésére álló keret					
4.	Átvétel a negyedévben					
5.	Eltérés	+				
6.		-				
7.	Előző n.évi maradvány					
8.	Elszámolandó mennyiség					
9.	Felhaszná- lás	gjműre				
10.		Egyéb célra				
11.		Össz:				
12.	Maradvány /zárókészlet/					

.....
gjmű szolgálat vezető.....
anyagig. oszt. vez./htp. pk./.....
számadótest parancsnoka

J E L E N T É S

a negyedévben üzemeltetett gépjárművek km. teljesítményéről, üza.felhasználásáról és balesetekről

Sorszám	A gépjármű			N.évben felhasznált			100 km-re e-ső átl.fogy.		Üzemképt. napok sz.	N.évben történt baleset				BM.Gk. vez. neve
	Gyártmánya	Frsz.	Km.óra állása	km.	benzin vagy g.olaj	M. olaj	benzin vagy g.olaj	M. olaj		ideje	sér. szem. sz.	kár össz-szege	kárt okozó	
1.	Popeda	AB-333	23452	2468	205.	2.	13,5		8.					
2.	Popeda	AN-222	25876	1000	230.	4.	16,5		-					
2.	Popeda	EE-888	3411	1975			13.0							

a negyedévben üzemeltetett gépjárművek km. teljesítményéről és
az üzemanyag felhasználásáról

Az üzemeltetett gépjárművek					A tárgynegyed- évben megtett km.	Felhasznált üzemanyag		
Neme és típusa	db. szám					Benzin	Gázolaj	Motorolaj
	normán belül	normán felül 10%-ig	normán felül 20%-ig	gépek össz:				
Pobeda								
Skoda								
stb.								
<u>Szgek. összesen:</u>								
Csepel B.130.								
Csepel B.350.								
Csepel B.300.								
Csepel D.350.								
Ifa								
stb.								
<u>Tgk. összesen:</u>								
Csepel 125 mm ³								
Csepel 250 cm ³								
M-72 oldalk.								
stb. "								
<u>Mkp. összesen:</u>								
<u>Egyéb gépjárművek</u>								
<u>összesen:</u>								
Agregátor, kmf. stb.								

ÖSSZEKÉPZŐ
a negyedévi balesetekről

15.sz.melléklet.

Személygépkocsi	Baleset száma:
	Üzemeltetett gk.szám
	Teljesített km összesen:
	Egy balesetre eső km
Tehergépkocsi	Baleset száma:
	Üzemeltetett gk. szám
	Teljesített km összesen:
	Egy balesetre eső km
Motorkerékpár	Baleset száma:
	Üzemeltetett gk. szám:
	Teljesített km. összesen:
	Egy balesetre eső km
A kár Ft. értéke összesen:	
Személyi sérülések száma:	
Baleset okozója	S a j á t:
	I d e g e n:
	Mindkettő:
	Műszaki hiba:

.....
számadótest megnevezése

J E G Y Z Ő K Ö N Y V
a balesetmentes közlekedés kiváló dolgozói szint
elbírálásáról

A gépkocsivezető neve:rf.:.....

Születési ideje:

Születési helye:

A gépkocsivezető által vezetett gépkocsik:

Frsza: az ezzel teljesített km

Frsza: az ezzel teljesített km

Frsza: az ezzel teljesített km

Frsza: az ezzel teljesített km

A teljesítés alatti szolgálati helye:

A gépkocsivezető rövid jellemzése:

A javaslat /teljesítmény/ indoklása:

Nevezett gépkocsivezetőt a fenti teljesítmény alapján
..... való kitüntetésre java-
soljuk.

A fenti adatok valódiságáért felelősséget vállalok.

..... 195..... hó n.

.....
parancsnok

.....
gjmű.szolgálatvezető

.....
számadótest megnevezése

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

az üzemanyag megtakarítás kiváló dolgozói szintjének
elbírálásról

1. A gépkocsivezető adatai:

Név: rendfokozat:

Születési év: Születési hely:

Anyja neve:

2. A gépkocsi adatai:

Frtsza:,..... Gyártmánya:.....Ürtartalma:.....

Km.óra állása a kiértékeléskor: km.

Km.óra állása az előző kiértékeléskor: km.

A megtett ut: km.

A kiértékelés ideje:

Előző kiértékelés ideje:

Előző kiértékelés eredményeként kapott kitüntetés:.....

. :
.....

A kiértékelés időszakra felhasználható üzemanyag:lt.

A kiértékelési időszak alatt felhasznált üzemanyag:.....lt.

A kiértékelési időszak alatt megtakarított üzemanyag:.....lt.

Átlagos üzemanyagfogyasztás 100 km-relt.

A gépkocsivezető rövid jellemzése:

.....

.....

Nevezett gépkocsivezetőt a fenti teljesítményéért

..... való kitüntetésre javasoljuk.

.....

A fenti adatok valódiságáért felelősséget vállalok.

..... 195 hó n.

.....

'parancsnok

gjmű.szolg.vez.

.....
számadótest megnevezése

J E G Y Ő K Ö N Y V

a nagyjavítás, illetve fődarabcsere nélküli km.teljesítmény /oklevél és jelvény/ elbírálásáról

1. A gépkocsivezető adatai:

Név: rendfokozat:

Születési év:Születési hely:

Anyja neve:

2. A gépkocsi adatai:

Frsza: Gyártmánya: Ürtartalma:

Km.óra állása:

Forgalomba helyezésének /főjavításának ideje/

Forgalomba helyezése /főjavítás/ óta futott km.

A gépkocsivezető hány km-től vezeti a gépkocsit: km.

100 km-re eső átlagos üzemanyagfogyasztása: lt.

100 km-re eső átlagos motorolaj fogyasztása: lt.

A javításra fordított költség Ft.

A javaslat /teljesítmény/ indoklása:

.....

.....

.....

A gépkocsivezető rövid jellemzése:

.....

.....

Névezett gépkocsivezetőt a fenti teljesítményéért

..... való kitüntetésre javasoljuk.

..... 195..... hó n.

.....

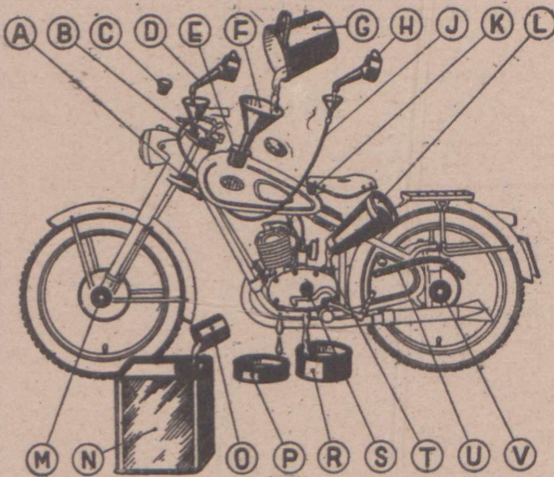
.....
parancsnok

.....
gjmü.szolg.vez.

GÉPKOCSI KENÉSI TÁBLÁZAT

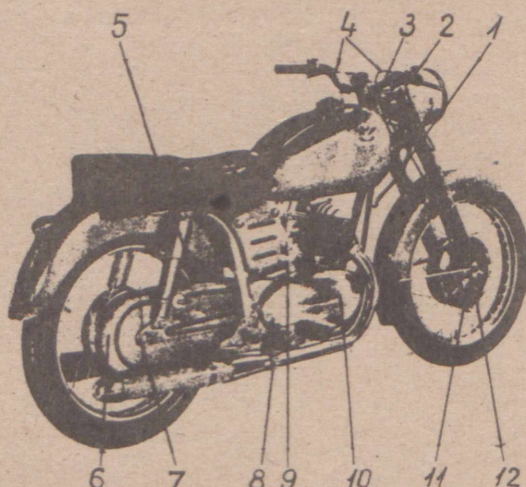
A gépjármű neve	Motor		Seb.váltó		Kiegyen- lítómű	
	nyáron	télen	nyáron	télen	nyáron	télen
<u>Személygépkocsik</u>						
Skoda	MM-60	MM-40	C-20	C-20	C-20	C-20
Opel	MM-60	MM-40	C-20	C-20	C-20	C-20
Mercedes 180 és 220	MM-60	MM-40	C-20	C-20	Hy	Hy
Tatraplan	MM-90	MM-60	MM-90	MM-60	MM-90	MM-60
Popeđa 20., Warszawa	MM-60	MM-40	C-30	C-20	C-30	C-20
ZIM, ZISZ 1100	MM-60	MM-40	C-30	C-20	Hy	Hy
<u>Tehergépkocsik</u>						
Benzinmotorral						
Dodge Weapon	MM-60	MM-40	MM-60	MM-60	Hy	Hy
Ifa, Gránit, Garant	MM-60	MM-60	C-20	C-20	C-20	C-20
GAZ	MM-60	MM-60	C-30	C-20	C-30	C-20
Csepel 130	MM-60	MM-60	C-30	C-20	C-30	C-20
Rába Super	MM-60	MM-40	C-30	C-20	C-30	C-20
Rába Speciál	MM-60	MM-40	C-30	C-20	C-30	C-20
GMC	MM-60	MM-40	C-20	C-20	C-30	C-20
Csepel B-350	MM-60	MM-40	C-30	C-20	C-30	C-20
Csepel 300	MM-60	MM-40	C-20	C-20	C-30	C-20
ZIS	MM-60	MM-40	C-30	C-20	C-30	C-20
Diesel-üzemű						
Csepel 350 D.352 és 420	DA-80	DA-50	C-30	C-20	C-30	C-20
<u>Autóbuszok</u>						
Benzin-üzemű						
Csepel B.350	MM-90	MM-40	C-30	C-20	C-30	C-20
Diesel-üzemű						
Csepel D 350	DA-80	DA-50	C-30	C-20	C-30	C-20
Csepel Ikarus 30, 55, 60	DA-80	DA-50	C-30	C-20	C-30	C-20
Mávag Láng M-5	DA-100	DA-50	C-30	C-20	C-30	C-20

Csepel 125 cm³ motorkeréppár kenési táblázata

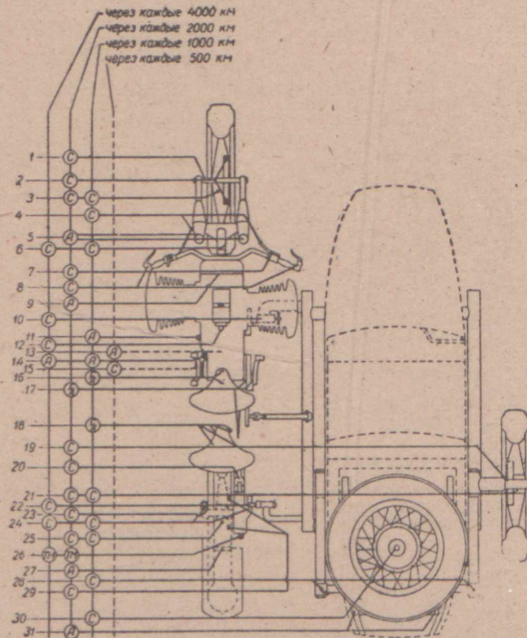

ÜZEMANYAG ÉS KENÉSE

- A Alsó kormány golyóscsapágy. Kenés: szereléskor zsirral töltve
- B Felső kormány golyóscsapágy. Kenés: szereléskor zsirral töltve
- C Villaszár dugócsavar. Kenés: 1500 km-ként 0,15 liter jóminőségű kenőolaj
- D A 0.15 liter kenőolaj betöltésére szolgáló kanna
- E Az üzemanyag betöltése minden alkalommal csak szűrőn keresztül történhet, az esetleges tisztátalanságok visszatartására
- F Az üzemanyag betöltése abban az esetben, ha csak az ábrán
- G -vel jelölt nagynyílású edény áll rendelkezésre, lehetőleg mindig tölcsérrel történjen, hogy így a gép üzemanyaggal való leöntését, tehát a lakkozás megrongálását elkerüljük
- H Bowden-huzal kenés: olajozókannával
- J A kenés alkalmával magasra felhuzott Bowden-huzal
- K Nyeregcsatló kenés: szereléskor zsirral töltve
- L Olaj betöltése a fogaskerékházba. A fáradt olaj leeresztése után kb 0.7 liter friss olaj töltendő be
- M Az első kerék golyóscsapágya. Kenés nyomózsirral
- N Üzemanyag keverőedény /benzinkanna/
- O Olajmérőedény /a keverék a kannában jól összekeverendő/
- P Tulszivatás esetén a motor nem indul meg, így a forgattyúház alsó csavarzatának eltávolítása után a benne lévő összeagyult üzemanyagot leeresztjük, miközben a berugókarral a motort néhányszor átforgatjuk. Ezen művelet alatt a gyújtógyertya eltávolítandó és utána megtisztítva helyezendő vissza
- R Forgattyúház olajleeresztés /a friss olaj betöltése előtt eszköz-lendő/
- S Olajnivó ellenőrző és tengelykapcsoló beállító nyílás
- T Olajbeöntő nyílás a fogaskerékházba
- U Lánc. Kenés: kifőzés grafitos fagygyuban
- V Hátsó kerék golyóscsapágy, szereléskor zsirral töltve

Csepel 250 cm³ és Pannónia mkp. kenési táblázata

Km után	Ábra szám	Kenőhely megnevezése	Kenőanyag
500	1	Km.óra meghajtó	olaj
	4	Bowden huzalok	olaj
1000	2	első villa	olaj
	7	hátsókerék csapágy	zsir
	8	fékkar	zsir
	11	elsőkerék csapágy	zsir
	12	kézifék kar	zsir
	9	sebességváltó	olaj ellenőrzés
3000	3	kormány csapágy	zsir
	5	hátsó rugózás	zsir
	6	hajtó lánc	kifőzés grafitos faggyuban
	10	megszakító	olaj
5000	9	sebességváltó	olajcsere

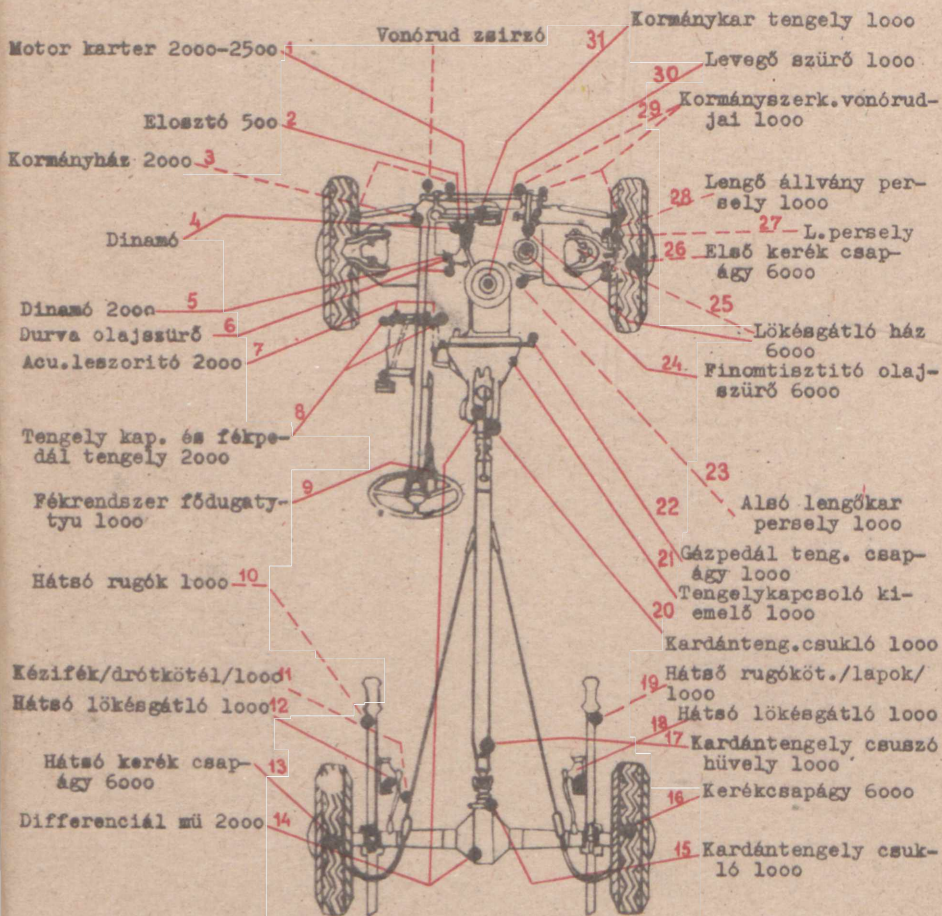

M-72 mkp. kenési táblázata

Km után	Ábra szám	Kenőhely megnevezés	Kenő- anyag	Kenés módja
500	13	Légszűrő	olaj	Kimosni és cserélni az olajat /poros ut után/
"	15	Lábkapcsoló	zsir	Bespriccelés zsirzóval
1000	3	Kerék első	zsir	Zsirzópréssel pótlás
"	4	Kuplung és fékszabályozó huzal	olaj	Cseppentés
"	6	Kormánycsapágy	zsir	Zsirzóprés.
"	11	Motorkartel	olaj	Naponta ellenőrizni és utántöltés 1000 olajcsere
"	14	Sebességváltó	olaj	Ellenőrzés és utántöltés
"	16	Ülésrugónál első	zsir, olaj	Zsirzóprés, olajozás
"	18	" hátsó	" "	"

KM után	Ábra szám	Kenőhely megnevezés	Kenő anyag	Kenés módja
1000	21	Oldalkocsi kerék	zsir	Zsirzópréssel pótlás
"	24	Oldalkocsi felfüggesztők	zsir	"
"	25	Kerék hátsó	zsir	"
"	28	Oldalkocsi rugó	zsir	zsirzóprés
"	30	Pótkerék	zsir	"
2000	1,19, 23	Kerék tengelyek	zsir	"
"	2,29	Fékeknél	zsir	Szétcszedni, tisztítani, zsirozni.
"	3,21, 25,30	Kerekeknél	zsir	Szétcszedni, tisztítani, friss-zsirzás
"	5	Első villa rugók	olaj	Szétcszedni, tisztítás és olajtöltés
"	7	Gázszabályozó	zsir	Zsirzóprés /nyáron zsir, télen olaj/
"	8	Kuplung és fék fogantyú	zsir	Zsirzás
"	9	Megszakító tengely és kefék	olaj	Cseppentés 2-3 csepp
"	17	Lábfék kar	zsir olaj	Tisztítás, zsirzás, olajozás
"	20	Kardán	zsir	Zsirzóprés
"	26	Hátsókerék meghajtó ház	olaj	Utántöltés
"	27	Sárvédő	olaj	Olajozás
"	31	Csomagtartó	olaj	Olajozás
4000	6	Kormánycsapágók	zsir	Szétcszedés, friss- zsirzás
"	10,22 24	Oldalkocsi felfüggesztő	zsir	Szétcszedés, tisztítás, zsirzás
"	12	Dinamó hátsó csapágó	zsir	Zsirzás
"	14	Sebességváltó	olaj	Olajcsere
"	26	Hátsókerék meghajtóház	olaj	Szétcszedés, tisztítás, olajcsere

A "Pobeda" "Varsava" M-20 Gépkesi kenési táblázata

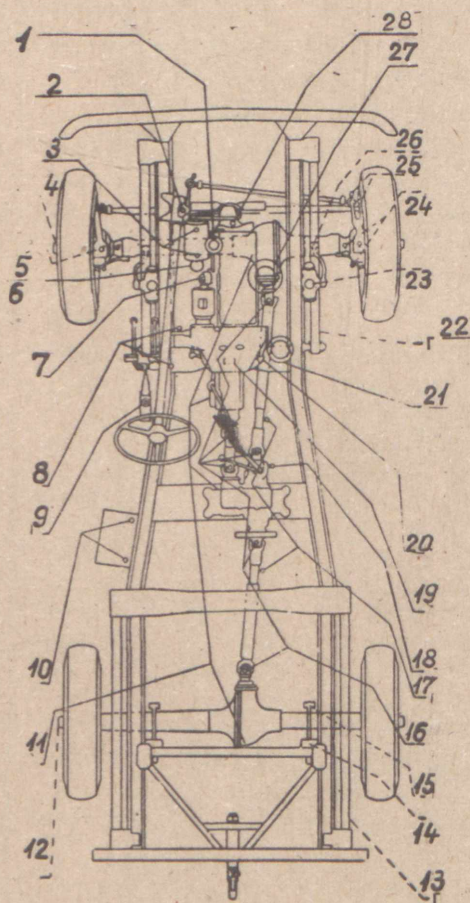
Megjegyzés:

A táblázaton jelzett fekete pontok a mindenkorli zsírzási helyeket jelölik meg, valamint az olaj utánpótlást.

Elosztó: Minden 6000 km után az elosztóházban lévő zsírzókupakot egy fordulattal meg kell fordítani. A megszakító emelő tengelyének a furatába a rotor alá 1-2 csepp motorolajat kell betölteni.

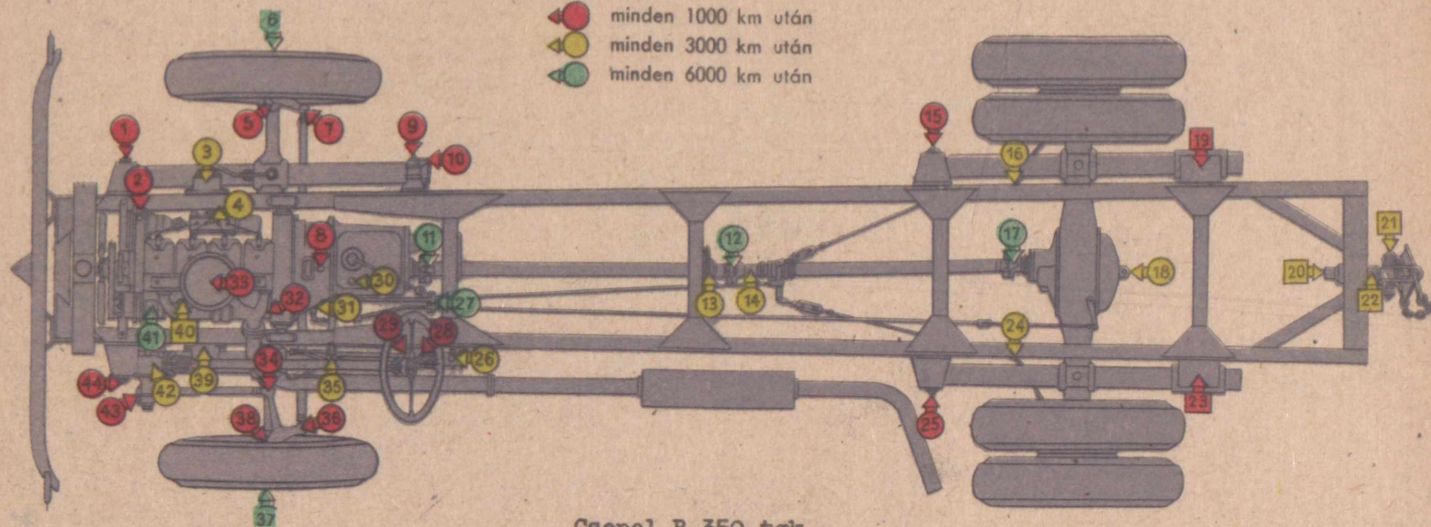
Pobeda Warsava kenési táblázata.

Km után	Ábra szám.	Kenőhely megnevezése	Kenő anyag	Kenés módja
500	2	Elosztó fej	zsir	zsirzófejet 1-2 fordulattal utána huzni
1000	10,19	Hátsó rugólapok felfügg.	zsir	zsirzópréssel
	11	Kézifék drótkötél	zsir	zsirzópréssel
	12,18			Ellenőrizni, szükség esetén feltölteni,
	25,27		L.olaj	évenként cserélni
	28	Lökésgátlók és perselyek	zsir	az olajat, perselyek zsirzópréssel.
	15-20	Kardántengely csuklók	Colaj	Zsirzópréssel
	17	" csuszóhüvely	zsir	"
	21	Tengelykapcs.kiemelő csapágó	"	"
	22	Gázpedál teng.csapágó	"	"
	23	Alsó lengőkar persely	"	"
	29	Kormány szerkezet vonórúd	"	"
	30	Levegőszűrő	olaj	csere
	31	Kormánykar tengely	zsir	zsirzópréssel
	8	Tengelykapcsoló és fékpedál tengely	"	"
	9	Főfékhenger	fékol	utántöltés
2000	1	Motor	olaj	Olajcsere 2000-2500 km. teljesítés után
	3	Kormányház	C.ol.	Utántöltés 12-15.000 km után kicserélni
	4,5	Dinamó	olaj	olajozóval 5-6 csepp
	7	Akkumulátor leszorító	zsir	lezsirozni
	14	Kiegyenlítőmű	C.ol.	utántöltés 10.000 km teljesítés után cserélni
6000	6	Durvaolajszűrő	M.olaj	tisztítani
	13,16			
	26	Kerékosapágó	zsir	zsircsere
	24	Finomolajszűrő	M.olaj	cserélni

Km után	Ábra szám	Kenőhely megnevezése	Kenő anyag	Kenés módja
500	5	Elsőkerék csap	zsir	zsirzópréssel
1000	2	Kormányház	C olaj	utántöltés
	3	Dinamó	olaj	5-5 csepp
	8	Kuplung pedálág	zsir	zsirzópréssel
	9	Főfékhenger betöltő	fékolaj	feltöltés
	11	Első és hátsó differenciálnál	C olaj	utántöltés
	16	Kardáncsuklók	"	zsirzópréssel
	17	Kardántengely első és hátsó- csuszóhüvely	zsir	zsirzópréssel
	18	Sebességváltó karok	zsir	zsirzópréssel
	19	Sebességváltó	C olaj	utántöltés
	20	Kuplungcsapág	zsir	utántöltés
	21	Olajszűrő		szűrőbetétcse- re az olajcse- re alk.
	6	elosztó fej	zsir	
	25	Kormányösszekötő csuklók	zsir	zsirzópréssel
	27	Gázosító légszűrő	olaj	csere poros ut után
	28	Vizpumpa csapág	zsir	zsirzópréssel
2000	1	Motornál	M.olaj	csere
	13, 22	Rugólapok	zsir	kb.évente két- szer
6000	4.12	Kerékcsapág	zsir	zsircsere
	7	Önindító kefék	olaj	1-2 csepp ka- lapácsra és kefékre
	10	Akkumulátor polusok	zsir	zsirzás
	11	Első és hátsó differenciál	olaj	csere
	14, 23	Lökésgátlók elől, hátul	olaj	feltöltés éven- kénti csere szükség szerint gyakrabban
	15, 26	Lökésgátlók felfugg. csapág	olaj	olajpótlás
	19	Sebességváltó	olaj	csere
	24	Elsőkerék tengely csomk	C-olaj	utántölt.12000 km után csere

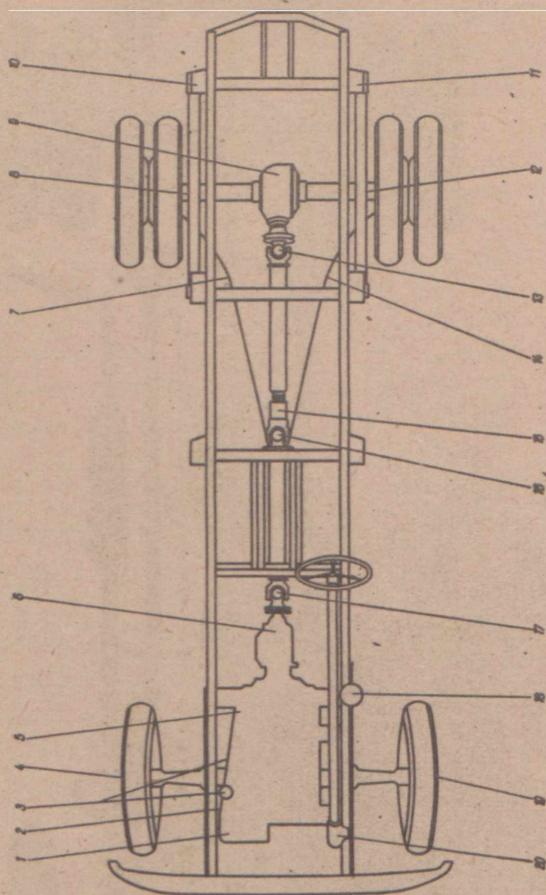
- Olajkenés
 Zsirkenés
 minden 1000 km után
 minden 3000 km után
 minden 6000 km után

Csepel B-350 tég.

Kenésitáblásata

Ifa Garant 30 tgr. kenési táblázata

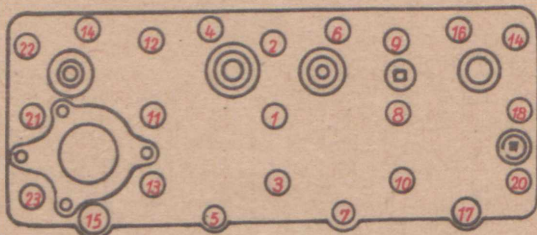

IFA GARANT 30 tehergépkocsi kenés táblázata

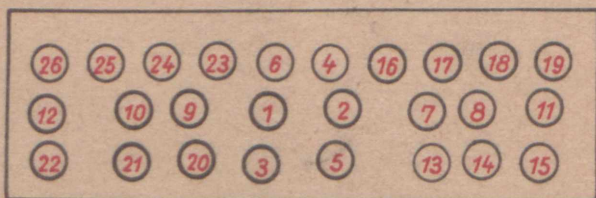
Km után	Ábra szám	Kenőhely megnevezés	db szám	Kenőanyag	Kenés módja
100	18	Központi olajozó	1	Motorolaj	Menetközben lábbal benyomni
500 1000 között	15	Kardántengely csuszóhüvely	1	zsir	zsirzópréssel
	5	elosztófej	1	zsir	1 fordulatot becsavarni
2000	3	Motor		Motorolaj	Motorolaj csere
	18	Közp.olajozó	1		Olajfeltöltés
	2	légfúvó	1	zsir	zsirzóval benyomni
	1	szijfeszítő	1	zsir	zsirzóval benyomni
	6	sebességváltó	1		Olajnivót ellenőrizni
	9	differentiál	1	C-olaj	esetleg utántölteni
	13 16 17	kardánosuklók	3		olajpréssel betölteni
	10 11	hátsórugópárna	2	zsir	letisztítani és beszírozni
	20	kormányház	1	C-olaj	tulmányozásig feltölteni
	7 14	kézfékkötél	2	zsir	zsirzóval benyomni
	5	elosztófej	1	zsir	zsirzófejet megtölteni
6000	6	sebességváltó	1		
	9	differentiál	1	C-olaj	olajcsere
	4 19	elsőkerék csapágy	2		védősapkát levenni, zsirzó fejet lecsavarni és zsírozni
	8 12	hátsókerék csapágy	2	zsir	zsirzóval benyomni

Hengerfejcsavarok meghúzási sorrendje

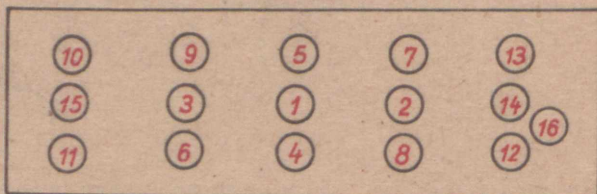
"A"

"B"

"C"

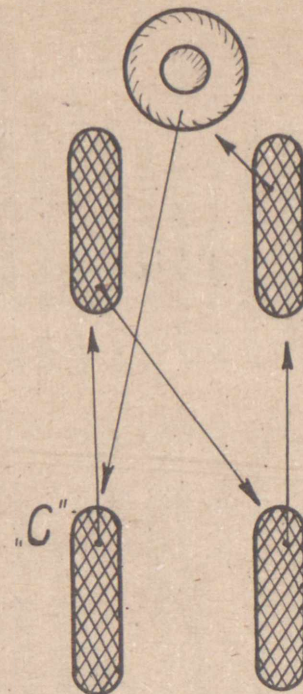
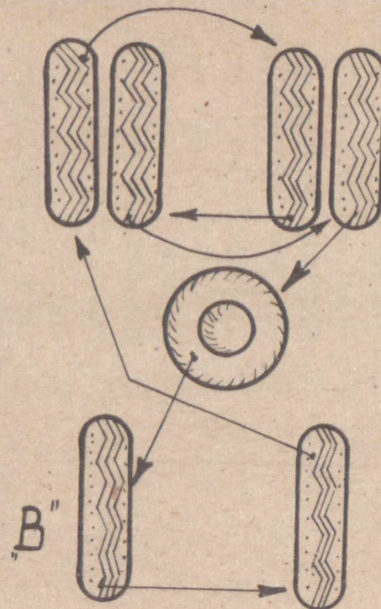
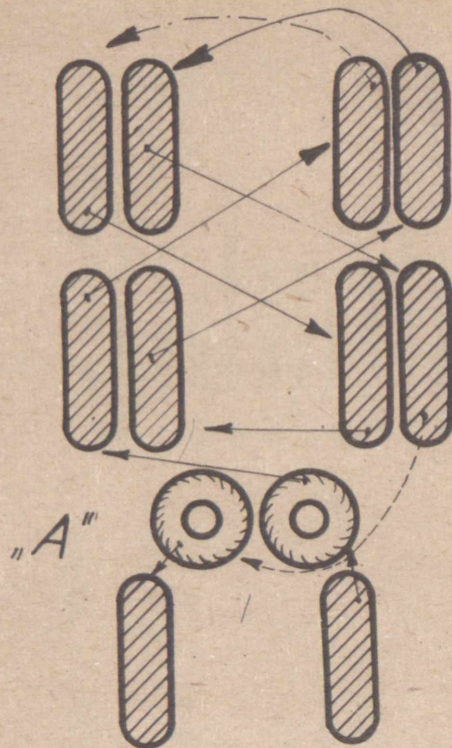

"A" = Pobeda személygépkocsinál

"B" = Hathengeres motornál

"C" = Négyhengeres motornál

- 37 -

- "A" = 10 kerekű terepjáró tégocsiknál
 "B" = 6 kerekű tehergépkocsiknál
 "C" = személygépkocsiknál is

K i m u t a t á s

azon gépjármű anyagokról, amelyekről selejt leadása kötelező

1. motor komplett	38. olajteknő
2. hengerblokk,	39. olajszivattyu
3. hengerpersely dugattyuval,
csapszeggel,	40. üzemanyagszűrő
4. forgattyustengely	41. levegőszűrő
5. hajtókar /csapágybetéttel /	42. olajszűrő
6. hengerfej,	43. tápszivattyu
7. lendítőkerék,	44. diesel adagoló
8. tengelykapcsoló kpl.	45. diesel porlasztó
9. tengelykapcsoló tárcsa,	46. diesel fuvóka
10. tengelykapcsoló nyomólap	47. diesel elempár
11. sebességváltó kpl.	48. diesel izzító gyertya
12. kardántengely	49. dinamó
13. hátsó futómű	50. feszültség szabályozó
14. első futómű	51. áramkapcsoló /rellé/
15. első tengelytest	52. önindító, önindító kapcsoló
16. első agy	53. ablaktörlő
17. hátsó agy	54. kürt,
18. keréktárcsa	55. sziréna
19. fékdob,	56. biluxkapcsoló
20. féktányér	58. Pobeda olajnyomáskapcsoló
21. fékpofa	59. elosztófej
22. lengővilla	60. kocsí fűtőkészülék,
23. tengelycsont	61. akkumulátor
24. rugóköteg	62. irányjelző
25. lökésgátló	63. fényszórók és lámpák
26. kormánymű	64. üzemanyagtartály
27. kormánycsiga	65. ampermérő
28. összekötőrud kpl.	66. km.óra
29. tolórud kpl.	67. benzinóra
30. alváz	68. távhőmérő
31. főfékhenger	69. olajnyomásmérő
32. kerékfékhenger	70. időmérő
33. hűtő	71. műszerfal
34. vízszivattyu	72. transzformátor
35. ventilátor agy és csillag	73. gyújtógyertya.
36. gázosító	
37. AC. pumpa	

Motorkerékpár:

1. motor kpl.
2. motorház
3. henger dugattuyval, csap-szeggel
4. hengerfej,
5. forgattyustengely
6. váz
7. nyereg
8. gázosító
9. üzemanyagtartály
10. gyújtómágnes /dinamó/
11. fékpofa
12. fékdob
13. fékfedél
14. fényszóró
15. km.óra
16. lendkerék állórész
17. lendkerék forgórész
18. teleszkóp
19. feszültség szabályozó
5. kompresszor
6. akkutöltő
7. zsírzók
8. hordószivattyú
9. benzinkannák /olajkannák/
10. hordók
11. gumiköpenyek és tömlők
12. hálancok
13. mentődoboz
14. tűzoltó készülék.

Kerékpár:

1. kerékpár kpl.
2. váz
3. lámpafej
4. dinamó
5. nyereg
6. kormány
7. villa

Általános:

1. gk. ponyvák,
2. emelők
3. légpumpák
4. csapágyak 20 mm-es belső furaton felül

.....
Szdít.megnevezése.....
munkanapló tétel száma:

M U N K A L A P

Forgalmi rendszám:		Tipus:		Km.óra állása:													
.....																	
A javításba adás	Ideje:	Év..... hó..... nap ...															
	Oka:																
A javításból viszszaadás	Ideje:																
	Átvevő aláírása																
<u>Az elvégzett javítások rövid leírása:</u>																	
A javítást végző neve és ráfordított munkaóra napok szerint:																	
Szerelők neve	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	Órák sz. Összesen
	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31		
A gjmü. . javítására fordított munkaóra összesen:																	
A gjmü. . javítására fordított munkaóra Ft összege:																	

A fenti munka elvégzését és a csatolt anyagkiadási utalványokon szereplő anyagok-alkatrészek-beépítését, felhasználását igazolom.

.....19 hó ... n

.....
műmester-műhelyvezető

A felhasznált, beépített, anyag-alkatrész Ft összege az anyagkiadási utalványok szerint

Az anyagkiadási utalvány száma	Az anyag-alkatrész Ft összege	Az anyagkiadási utalvány száma	Az anyag-alkatrész Ft összege

Ö s s z e s i t é s

a/ Felhasznált beépített anyag, alkatrész értéke Ft
b/ A javításra fordított munkaidő Ft értéke Ft

c/ A gépjármű javítása összesen Ft

.....
szdt. megnevezése

M U N K A N A P L Ó
Gépjármű javító műhely részére

Ez a Munkanapló azaz
..... számozott
lapoldalt tartalmaz.
Használatba véve: 19.... év..
..... hó n.

Betelt: 19... év..... hó ... n.

P.H.

.....
aláírás

